

NĂM THỨ HAI
SỐ MỚI : 9

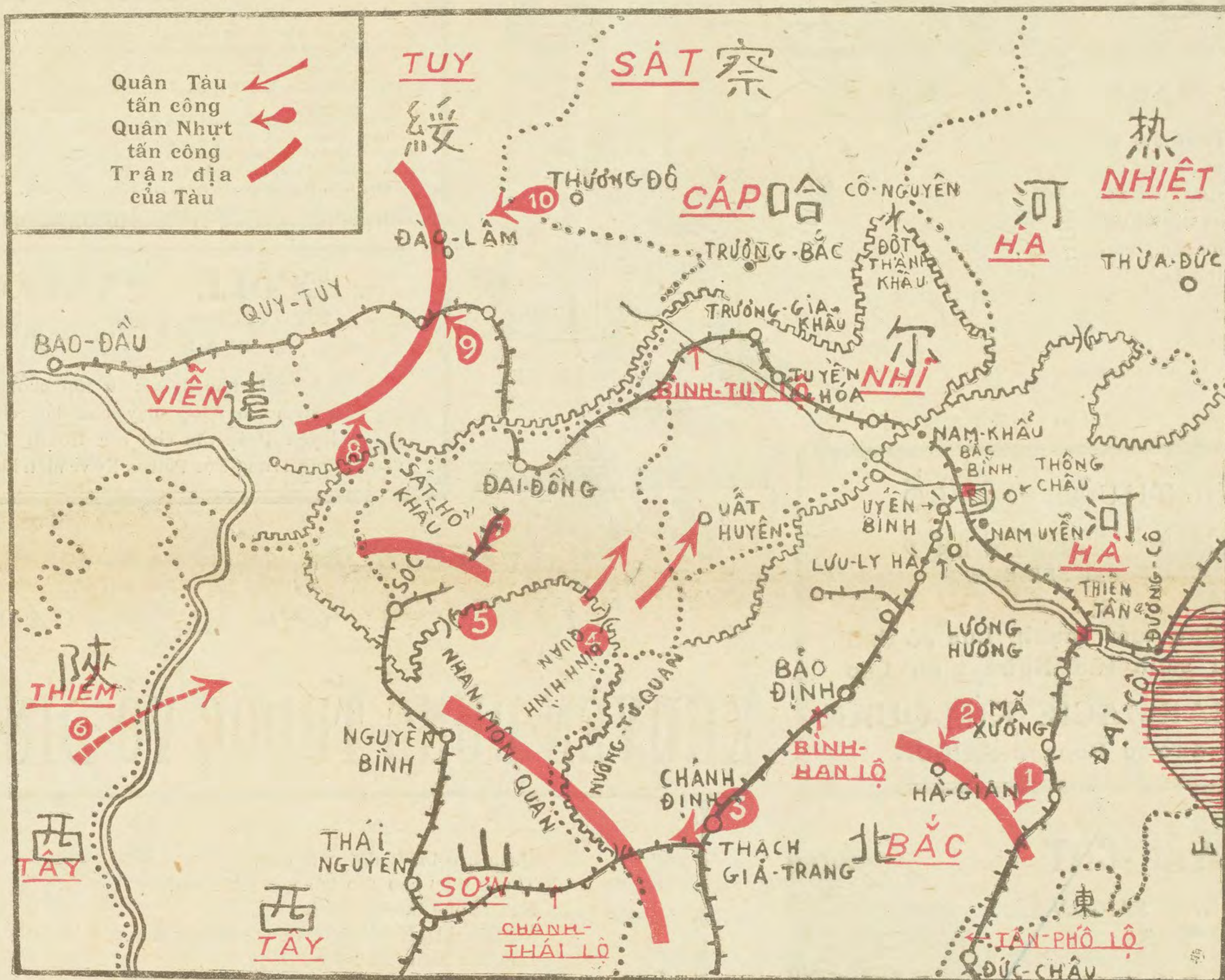
SAMEDI 30
OCTOBRE 1937

mai

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 110019

Chu-nhiệm : DAO-TRINH-NHAT • TUAN BAO RA NGAY THU' BAY • Bao-quan : 150, Rue Lagrandiere - SAIGON

MUON-BIET RO TRAN THE HOA-NHUT O' MIEN-BAC HIEN GIO'

- 1° — Đường Tân-Phổ (nghĩa là đường xe lửa từ Thiên-tân đi xuống Phố-khẩu) quân Nhứt đã tấn mãi xuống Đức-châu (tỉnh Sơn-dông) sau khi đã chiếm Thương-châu và Bách-đầu. Binh Tàu đang ra sức phản-công, gần khôi phục được mấy thành ấy.
- 2° — Giữa khoảng đường Tân-phổ và đường Bình - Hán (từ Bắc-bình đi Hán-khẩu), binh Tàu lập-trận ở Hà-gian để tấn công binh Nhứt.
- 3° — Đường Bình-Hán, quân Nhứt đã lấy được những trọng trấn là Bảo-định, Chánh-định và Thạch-gia-trang, đánh rốc tới cửa ải Lương-tử, để lấy đường ngắn về Sơn-tây. Nhưng 15 ngày nay bị quân Tàu phản-công dữ-dội, phải-phục được Lương-tử-quan và đang tấn công lấy lại những thành kia.
- 4° — Đạo quân thứ 8 ở khoảng cửa ải Bình-hình-quan, hai lần đánh thắng binh Nhứt và xung phá trận địa của Nhứt, làm cho toán quân của Linh-mộc và Bần-viên tử thương mấy ngàn. Hiện nay Châu-Đức đang tấn công tới Uất-huyện.
- 5° — Binh Sơn-tây tập-trung ở Nhận-môn-quan để cự Nhứt.
- 6° — Hồng-quân — đã dời ra Bát-lộ-quân do Châu Đức và Mao-trạch-Đông làm tướng — từ Thiêm-tây kéo qua Sơn-tây, phụng mạng Trung-ương, định lên đóng ở Uất-huyện, nhưng chưa kịp tới nơi thì Uất-huyện đã mất, thành ra Hồng - quân đón đầu quân Nhứt ở Bình-hình-quan mà giao chiến kịch-liệt.
- 7° — Quân Nhứt từ phía Đại-dồng kéo xuống Sơn-tây đến Nhận-môn-quan.
- 8° — Quân Nhứt do ông Sát-hổ-khẩu đánh lên Tuy-viên. Tuần trước có tin họ đã chiếm được Quy-tuy và Bao-đầu. Hiện nay quân Tàu đang phản-công ở mặt trận này.
- 9° — Ngã Bình-Tuy, quân Nhứt đánh tới khoảng núi Trác-tư thì gặp binh Tàu đón đầu kháng-chiến.
- 10° — Đạo-quân Lý-thư-Tín của Mãn-châu từ Thương-dô, tỉnh Sát-cáp-nhi, đánh tới Đào-lâm.

20 TRUONG — GIA MOI SO 0 \$ 12

GIA BAO : 1 NAM 6 \$ 00 — 6 THANG 3 \$ 00 — 3 THANG 1 \$ 60 — 1 THANG 0 \$ 50

Librairie Papeterie générale **NAM-KY** 17, boulevard Francis Garnier, HANOI
Nouveau Stylo «LA JEUNESSE»

Plume en or 18 carats avec agrafe doublée or — Long 11 c/m — Garanti : un an — **PRIX 2\$ 20**
ACHAT. VENTE ET ECHANGE DES LIVRES D'OCCASION
CHUYÊN MUA SÁCH CŨ GIÁ THẬT CAO VÀ BÁN SÁCH CŨ GIÁ THẬT HẠ

Các bà mẹ, muốn cho con mình
mạnh khỏe luôn luôn, thì bao
giờ cũng nên dùng «SỮA MẸ
BÔNG CON» là thứ sữa tốt hơn
hết của hãng.

FREXOR

59, à 65, Bd Charner - Saigon

chế tạo riêng cho trẻ em xứ
nóng dùng.

Hãng có sẵn nhiều cô mụ, có
bang cấp để tiếp qui bà qui cô,
và chỉ cách dùng sữa nuôi trẻ.

Hãng cũng xin tặng sách nuôi
trẻ em in bằng quốc âm, cho
qui bà qui cô gởi thử hỏi.

RƯỢU THUỐC ĐẠI BỒ NÉO - TONIO

Của Bác-sĩ PÉRIÉ

TRỊ :

Đau máu, Đau mới mạnh, Lúc có thai
Và sau khi sanh sản, Ngừa bệnh Lao

Bán tại: **PHARMACIE KIM-QUAN**
Số 90, đường Bonard SAIGON

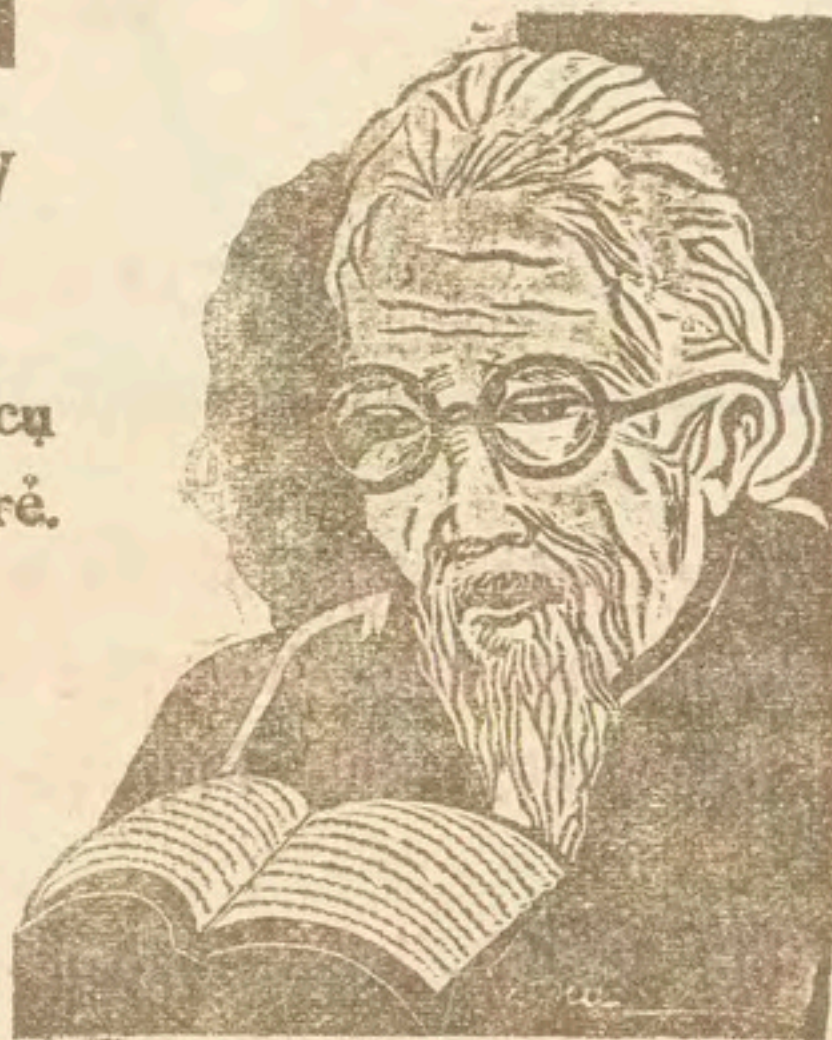
TRẦN-NGUYỄN-CÁT

Nº 81, Bd Charner - SAIGON

Bán đủ thứ kiếng rất tốt cho các cụ
già, và kiếng dưỡng mục cho người trẻ.

Sữa máy đánh chữ. — Bán viết
máy. — Sữa viết máy. Khắc dấu
đồng, làm mộ bia.

Nhà đáng tin cậy

DOCTEUR QUAN

Ancien INTERNE LAUREAT de l'hôpital Foch de Paris.
Ancien Chef de l'INSTITUTO de DERMOPUNCTURA de Barcelone (Espagne)

CHUYÊN MÔN KHOA CHÂM-CỨU (Acupuncture)

Trị đủ các chứng bệnh. — Chuyên trị bệnh phong tê nhức
mỏi, và bệnh thuộc về đường tiêu tiện, Thận, huyết trắng
vân vân... Chẩn Điện đặc chữa bệnh và khám bệnh có kiến
hiển vi. Thử nước óc, đàm, máu, nước tiểu vân vân...

213-CATINAT

trên lầu (1er étage-Escalier B) gần
Thượng-thor ngang vườn con nít
Khám bệnh từ 8 giờ tới 12 giờ; từ 3 tới 7 giờ.
Téléphone N° 21.916

Các nhà thể thao danh tiếng trong xứ như
Chim, Hương, Ngân, Lợi, và chiến tướng
hồi Jean Comte đều có dùng :

TONIKOLA

VUA THUỐC BỔ

Ai cũng công nhận Tonikola là một thứ thuốc hay vô cùng.
Có trữ bán ở các hiệu bào chế thuốc tây ở Saigon, và lực
tinh, như là ở : **PHARMACIE DAKAO, 106, Bd. Albert 1er.**
Là nơi phát ve nhỏ Tonikola để giúp anh em thí nghiệm thử

PHÚ-XUÂN HỌC-HIỆU (Huế)

Thi bằng Tốt-Nghiệp Thành-chung, kỳ thứ hai này (2e session), học-sinh Bôn
đường dậu 9 người :

(Lê-thường-Anh, Nguyễn-Bộ, Huỳnh-vân-Các, Lâm-Lợi, Lê-dinh-Sum, Thái-
Tiêm, Nguyễn-Tiết, Cao-tử-Toàn, Phạm-công-Thường).

Cộng với 6 người kỳ đầu (1ère session)

(Lê-vân-Cần, Trương-dinh-Lăng, Lương-Nhiều, Nguyễn-Phúc, Nguyễn-dũng-Sum,
Trương-vân-Xuân).

Cộng cả thầy là 15 người.

NGÀY 15 SEPTEMBRE ĐÁ MỞ THÊM :

1 Lớp L. A. M. S.

1 Lớp Tứ-niên Bôn tập (4e Année Complémentaire)

1 Lớp dạy riêng thi Brevet Élémentaire và B. E. P. S.

Các Giáo-viên :

M.M. Trần-vân-Các, Cao-dăng-Sư-phạm, dạy lớp tứ-niên
Tạ-dinh-Cung. Tam niên

Nguyễn-bá-Cường, Cử-nhân Văn chương

Nguyễn-đức-Hình, Cử-nhân Luật,

và nhiều Giáo-viên có bằng Tú-tài, Tốt-nghiệp và Cao-dân, Mỹ thuật:

M.M. Đào-duy-Anh, Trần-quan-Hoàng, Phạm-ngọc-Hương, Hồ-Liêm, Nguyễn-
dũng-Mùi, Nguyễn-đức-Nguyên, Hồ-Tổng, Vĩnh-Thọ, Trương-dinh-Y.

ÉCOLE PASTEUR

103-107, Rue Chaigneau - Saigon
(GẦN CHỢ CÚ)

Trường dạy: 1er ban ngày : từ lớp chót tới lớp nhất
2° Ban đêm: a) lớp dạy chữ tây cho người lớn
b) lớp luyện Pháp-văn cho các trò đi thi sơ học hay
vào trường Trung-học Pétrus Ký về niên khóa 1937-1938

THỦ DỪNG VĂN KIỀU

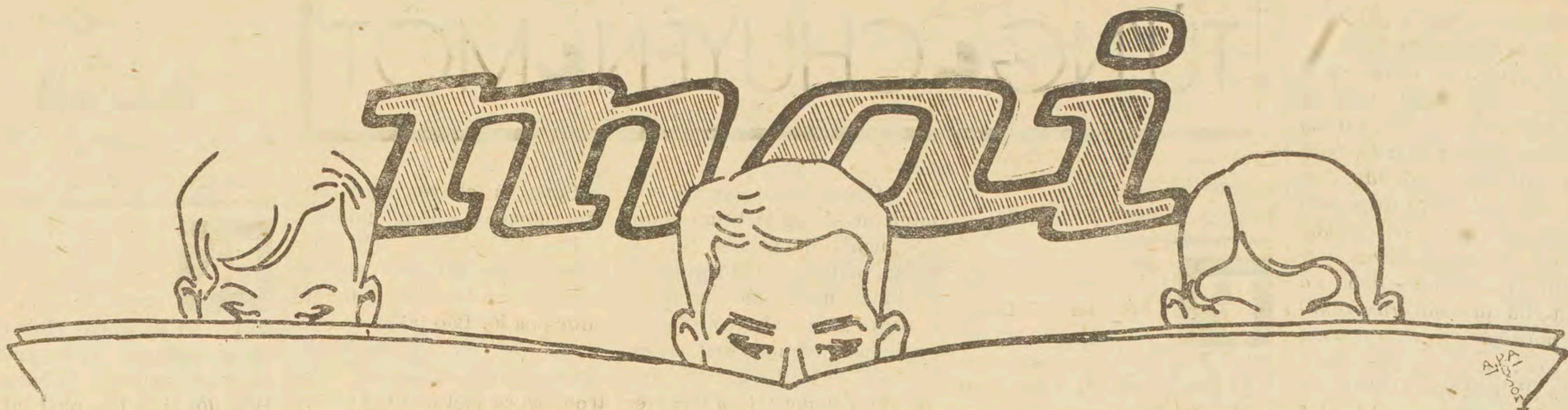
LÀM VIỆC CHO QUẢNG-CÁO

KHUYÊN DỪNG THUỐC VỎ-ĐÌNH-DẪN

Quản bao tháng đợi năm chờ,
Thuốc thần cho đến bây giờ mới sang.
Ngoài song thỏ-thể oanh vàng,
VỎ-ĐÌNH-DẪN (I) hiệu, tiếng vang lạ lùng.
Đồn rần Nam, Bắc, Tây, Đông,
Trăm năm để một tấm lòng từ đây.
Ổm đau đã có thuốc hay,
Phúc nào đo được giá này cho ngang.
Trong vôi trời bể mệnh-mạng,
Tinh càng thấm-thía dạ càng ngậm-ngờ.
Mai sau dầu có bao giờ,
Đến nơi Phan-cục, tóc tơ dành rành.
Gót đầu mọi nỗi đình ninh,
Một phen lấy thuốc bệnh lành một phen.
Trong tay đã sẵn đồng tiền,
Rước chi thuốc lạ dám phiền mai sau.
Đầy trời ngọc đá vàng thau,
Lòng người nham-hiêm biết đầu mà lường.
Nghĩ ra thiệt cũng, nên đường,
Lòng què đi một bước đường một đau.
Yêu nhau xin nhớ lời nhau,
Dưới đời tri-kỹ trước sau mấy người.
Mười bảy năm, tiếng khắp nơi,
Cao đơn hoàn tán đều trời ngợi-khen.
VỎ-ĐÌNH-DẪN hiệu đã quen,
Tìm đâu thì cũng biết tên rõ ràng
Đáng giá ngàn vàng.

Trúc-sơn : TÔ-YẾN-TỬ.

(I) Hiệu VỎ-ĐÌNH-DẪN là một nhà thuốc có danh lâu năm ở Chợ Lớn.
Những cao đơn hoàn tán của hiệu ấy bào-chế thì thật không còn ở đâu bằng

Bức thư ngỏ cùng các ông Hội-đồng Quân-hạt làm báo : MM. Neumann, Nguyễn-phan-Long, Lê-quang-Liêm, Trần-văn-Khá v. v...

M

##

địa khác mỗi khi làm nạn vậy. Bởi tại nạn năm nay tràn lan dữ tợn quá, tuy chánh-phủ Bảo-hộ cùng các nhà từ-thiện hết lòng quyên giúp, nhưng cuộc cứu-tế sánh với tại nạn chưa thấm thía vào đâu. Tất phải trông nhờ tấm lòng của Thượng-quốc cứu tại tuất khổ cho ta ít nhiều mới được.

Nhứt là Thượng-quốc có chánh-phủ là Mặt-trận Bình-dân, mà tôn-chỉ là ba khẩu hiệu lớn: Bánh mì, Hòa-bình, Tự-do (Pain, Paix, Liberté).

Không lẽ trong lúc chỉ có 5 anh đồng-nghiep nhện dới thì làng ta nhẩy từng la rùm, đến giờ có cả muốn ngàn đồng bảo nhện dới thì làng ta ngảnh mặt làm thánh, không có được một lá giấy thép: « Uớ Thượng-quốc ơi! Cứu chúng tôi với! »

Dầu kết-quả ra sao thấy kẹ, nhưng cũng là một cái cũ-chị nên có.

Cái đáng bạc thì ta quá hậu, còn cái đáng hậu thì ta lại bạc, sao phải?

Chúng tôi kính dâng cái sáng ý này cho các ông anh cả trong làng ta. Những khi ngồi nhún nhẩy trên đệm xe Peugeot hay là khi khề khà trước ly cối Martell, các ông thử nghĩ coi.

M.

GIÁ BÁO «MAI»

1 năm	6 \$ 00
6 tháng	3 00
3 tháng	1 60
1 tháng	0 50
1 số	0 12

Mua báo xin trả tiền trước.

Nếu mua lấy sách tặng xin nhớ gởi thêm 0 \$ 30 làm cước phí.

PHÒNG VẤN BIỆN-SỰ Phan-văn-Thiệt

Cử Nhơn Luật—Tốt nghiệp, Cao-đẳng thương học Pháp-quốc 45 Rue Aviateur Garros Saigon. Mỗi lần chỉ về một khoản pháp luật giá 5 đồng; làm đơn trạng, lý đoán, lời kết luận (conclusions), náo khế-uớc, tờ trưng phân v. v. tính riêng từ 10 đồng sắp lên 50 đồng.

Ở xa xin viết thư nói cho rành và gởi số bạc theo.

Có bán: Ấn Tòa-hộ (sách cất nghĩa 40 vụ kiện về việc hộ annam) giá 1\$20

Luật Làng Tổng (được quan Thống-đốc cho là rất cần kíp cho hương chức) giá. 0\$ 70

Luật Lao động (cần kíp cho tất cả chủ và người làm công trong năm xứ Đông-Dương) giá. 0 \$ 70

TÙ'NG CHUYỆN MỘT

Hú hồn hú vía
Đông - dương

PHẢI, chúng ta nên hú hồn hú vía Đông-dương, vì nó đã được Thượng-quốc lưu ý về việc phòng thủ đối ngoại một cách sốt sắng.

A. R. I. P. hôm rồi thông tin rằng chánh-phủ Chautemps, do theo đề nghị khẩn thiết của quan Tổng-trưởng Moutet, đã quyết định xin Nghị-viện số tiền 300 triệu quan để bổ sung vào việc phòng thủ thuộc-địa Đông-dương.

Chắc hẳn chiến-sự Hoa-Nhứt thời cuộc Viễn-dong, khiến nhà chấp chánh Thượng-quốc không coi việc phòng thủ xứ này đối ngoại là chuyện thường nữa.

Nhưng với số tiền 300 triệu quan, bắt quả chỉ đủ xây lại một hai pháo-đài, mua thêm ít nhiều khẩu đại-bác, ít nhiều chiếc máy bay là hết, chớ hẳn không đủ tổ-chức công cuộc phòng thủ gì to lớn.

Theo ý chúng tôi, nếu Pháp quốc chưa tổ chức huấn-luyện một quân-đội Việt-nam, chưa rèn tập cho người Việt-nam đủ tư-cách và lực-lượng để cùng người Pháp phòng thủ xứ này rồi có ngoại-xâm, thì vấn-đề phòng-thủ vẫn là chưa giải-quyết.

Họ nói rằng sợ mang tiếng
mua chuộc nhơn - tâm

QUẢ thật, từ hồi nào tới giờ, Nhứt-kiều ở đây đối với những cơn tai nạn trong xứ rất là vô tình.

Hồi 1923, Nhứt-bồn bị nạn địa-chấn gồm ghê, xứ Đông-dương này quyên giúp tới 175.000p.00. Trong đó Nam-kỳ góp 20.000 Bắc-kỳ cũng góp 20.000p.

Thế mà năm nay khắp cả Nam Bắc bị nạn lụt bão khổ-sở điều-đứng dương nào, đổ ai nghe chánh-phủ Đông-kinh có cái cử-chỉ gì gọi là tế khốn phò nguy, ăn đèn ngửa đáp; đổ ai thấy một ông chủ băng Nhứt, một đại thương-gia Nhứt nào ở xứ ta móc túi bỏ vô quỹ Cứu-tế năm ba đồng lấy thảo.

Có lẽ bà Tổng-lãnh-sự Nhứt ở Hanói thấy rõ như thế là cách vô tình và quên ơn, nên chỉ bà đã viết tờ hiệu-triệu đồng bào Nhứt-kiều của bà một cách thâm thiết.

Có ai ứng theo tiếng gọi của bà hay chưa, chưa biết.

Hôm rồi, nhơn dịp vô mua đồ trong một tiệm Nhứt ở Chợ-mới, chúng tôi hơi ngờ ý trách-thiện đó với một người Nhứt, họ nói:

— Chúng tôi là dân xứ vãn-minh há không biết tình nhơn-đạo, nghĩa đồng-châu. Nhưng, ở đây, mỗi cái cử-chỉ nào chúng tôi cũng phải dè dặt đạo đức, vì e người ta gĩa cho cái tiếng là muốn mua chuộc lòng người xứ này, là có thâm-ý chi. Anh biết dùm chúng tôi ư làm việc thiện không cần ra mặt: nhiều người chúng tôi đã để vô danh hay là mượn tên người annam giúp việc của mình mà quyên vô trong quỹ cứu-tế nhiều ít rồi, chớ phải không sao?

Biết bao chuyện đồn
huyền về cà-rem-cây

CÁCH một số báo trước, chúng tôi đã thuật lời thiên-hạ huyền-truyền rằng trong cà-rem-cây của bà con ta làm bằng máy mua bên Nhứt về, có bỏ bicarbonate de soude và nhiều thứ acide, ăn có hại vệ-sanh v.v...

Nay rõ lại thì tin ấy gốc từ mấy chủ Huê-kiều bán cà-rem đồn ra, một là để thiên hạ tẩy chay món hàng do máy Nhứt-bồn làm ra, vì họ đang cứu hạn người Nhứt; hai là để giữ lại mối hàng về cho cà-rem-quây, và cà-rem-cây của họ mà lâu nay bị ế ẩm.

Sự thiệt chúng tôi được thấy cà-rem-cây của bà con ta làm toàn là đường, bột, sữa, chocola, dừa khô, ovomaltine sirop đủ thứ mà trộn với nước, chớ không hề bỏ acide hay bicarbonate de Soude bao giờ. Vì lẽ rõ ràng là bỏ mấy thứ đó vô không sao làm cho cà-rem ngon và đặc được.

Té ra mình mắc mưu của mấy anh cà-rem các chủ. Vì họ hiểu rõ tâm lý người mình dễ nổi gât và đồn xằng, nghe sao đồn vậy, ai nói sao cũng tin ngay, chớ không xét nét gì hết!

Còn chuyện «trưng
tóc» lại càng vô lý.

HO còn phao đồn rằng vì ăn cà-rem-cây mà sanh bệnh «trưng tóc» trên đầu là bệnh nguy hiểm tới tánh mạng.

Thế rồi nhiều người ùn ùn cạo tóc. Lắm kẻ đang có đầu tóc hớt chải láng bóng, làm cho gái thấy cũng dữ dằn thương đau, bỗng dưng đem đi «xử-tử» hết thấy cái đầu tóc oan mạng, đơ cái sọ-dừa trắng phao và trọc lóc như mỏ thầy chùa, coi để tức cười quá.

Cũng là chuyện nghe đồn
tâm ruồng mà không chịu xét.

Bảo là tại đầu mà hiện thờ khắp thành thị thôn quê có «trưng tóc» thì còn có thể tin được họa là. Bảo tại ăn cà-lem-cây thật là vô lý. Vậy chớ những người ở rầy bái quanh năm trọn đời có biết mùi cây cà lem là cái quái gì mà giờ cũng có «trưng tóc» đó chi.

Kỳ thiệt «trưng tóc» chỉ phát ra bởi máu, cố-nhiên nó làm cho nhứt đầu và dễ truyền nhiễm lắm. Muốn trị không khó: đại khái chỉ gội đầu cho kỹ, rồi lấy dầu dừa hay dầu phộng mà xức tóc và chịu khó để cho dần rình-sinh trên đầu như thế trong 24 giờ đồng hồ là hết. Có khó thì làm đôi ba lần cũng phải sạch. Nó không làm ai chết chóc gì đâu mà lo cuống sợ hoảng.

Ấy là ý-kiến chắc chắn của mấy vị danh-y tây-nam mới nói với chúng tôi, kỳ sau có bài tường thuật, độc-giã nên đón coi!

Tiệm thuốc bắc THÁI-BÌNH

HỚN-QUẢN (THỦ-DẦU-MỘT)

Chủ-nhơn là ông LÂM-VĂN-HẠP, được Chánh-phủ ban cấp bằng Y-học-sĩ và Bào chế-sư.

Từ ngày ông LÂM-VĂN-HẠP, đến Hòn-quản đến nay, ông đã cứu rất nhiều bệnh vạn-tử nhứt sanh, nên có nhiều thân chủ ở các sở: Budop, Lạc-Ninh, Snoul, Xacam, Xacát, Xatrach, Quan-lợi, Hòn-quản, gởi thơ cảm ơn cứu bệnh.

Ngoài các thứ thuốc: Cao, Đơn, Huòn, Tán, trị bệnh cho già, trẻ, đàn ông, đàn bà, ông HẠP đã chế một thứ thuốc rượu rất hap cho những người: tinh-thần bất hảo, ăn ngủ không thường, thân mình gầy yếu, và tẻ-bại. — Một số đông người dùng rượu thuốc này, thấy hiệu-nghiem vô cùng, nên đã đề lời khen tặng ông HẠP. Đã có nhiều người lãnh làm đại-lý thứ rượu thuốc này.

Vậy xin mạch với bà con, ai có bệnh, không cần đi xa, tốn tiền. Các ngài cứ lại nhờ ông Y-sĩ LÂM-VĂN-HẠP chủ tiệm thuốc THÁI-BÌNH, điều trị, thì tránh khỏi cái nạn tiền mất tật còn.

Cười hay Khóc?

Các ngài đi mừng hay đi điếu, hãy đến nhà làm TRƯỞNG-LIÊN ở số 96 rue d'Ormay Saigon, sẽ có nhiều kiểu rất mới lạ, làm mau giá rẻ.

PHUNG-XUAN-HUYEN

THANH - LAN

258, RUE PAUL BLANCHY SAIGON

MAY

y-phục Tân-Thời,
y-phục kiểu xưa,
Pyjama và Chemises.

Thợ may Hanói mới vào.

Bán nón Huế có lòng những bài thơ, trông rất rõ và đẹp mắt. Nón này chỉ dành riêng cho các thiếu-nữ Tân-Thời mà thôi.

Giá từ 0 \$ 40 đến 0 \$ 50.

T. B. Bồn-hiệu cần dùng một người thợ nhuộm.

Mất Đại-trường thì
Thượng-hải nguy lắm

KHÔNG ngờ binh Nhứt tấn-công gặt gao lạnh lẽ quá, hôm 26 rồi họ đã chiếm lãnh được Đại-trường là một yếu-điểm quân-sự của Tàu ở Thượng-hải. Đến đối binh Tàu phải lui.

Mất Đại-trường, mà binh Tàu không đủ lực lượng và không cố sống-liều chết để chống cự, thành ra Giang-loan Hạp-bắc cũng mất luôn rồi đó. Tức là Đại-Thượng-hải của Tàu sẽ phải thất-thủ.

Ma Đại-Thượng-hải thất thủ, là đến ngày Nam-kinh tất phá thiên-dò. Vì chừng đó Nhứt binh chắc tấn công tới Nam-kinh và oai-hiệp quốc-đo Tàu một cách dữ tợn.

Tướng-giới-Thạch đã tiên-liệu có ngày nay cho nên trong cái kế-hoạch kháng Nhứt mà họ Tưởng đã sắp đặt, có trú tính đến sự một ngày kia thiên - đổ vào Lạc-dương ở bên trong xa.

Nhưng trong khi thấy Tàu thất lợi một yếu-điểm ở Thượng hải, mà ở Hoa-bắc có bề thế tấn-triển, cũng an ủi người ta ít nhiều. Người ta đây, là những kẻ bị hiệp mà cảm tình thương hại nhau.

MỘT CHUYỆN NHIỀU NGƯỜI MUỐN BIẾT

GIA-NHON NHỮNG NGƯỜI BỊ NẠN Ở AN-LẠC VỪA RỒI CÓ THẺ KIẾN DÒI NHON-MẠNG KHÔNG?

BÁO « MAI » HỎI BÁC - SĨ PHAN-
TẤN-THIỆT VÀ TRẠNG-SU' TRỊNH-
DÌNH - THẢO VỀ CHUYỆN ẤY

A I có trí nhớ tầm thường tôi đầu cũng chưa quên được tấn thảm-kịch diễn ra ở An-lạc—trời ơi! vậy mà chỗ đó gọi là An-lạc—sáng sớm thứ hai 18 Oct mới rồi. Xe ô-tô-rây úi đầu húc ngay bên hông xe đồ Nghĩa-lợi, làm cho 27 người hành khách vô-tội, mà phải chết liền tại trận 8 người, chết trong nhà thương Chợ-rẫy 8 người, còn 11 người đang nằm dưỡng bệnh ở nhà thương, nhưng xem ra có mấy người trọng bệnh chưa biết tánh mạng sớm tối lúc nào. Khúc phim thảm thương đậm màu này, thuở giờ chưa từng có ở xứ ta, hôm đó các báo hằng ngày đã tường thuật lắm rồi, chúng tôi khỏi phải đem ra diễn lại nữa.

Trong số « MAI » kỳ rồi, 2 tấm hình đủ thể cho mấy bài tường-thật.

Duy có một cái yếu điểm mà chưa thấy báo nào nói đến, là :

— Gia-nhon những người bị nạn ở An-lạc hôm đó có thể nào kiện đòi nhon-mạng được không? Và kiện ai?

Đó là một chuyện chắc hẳn nhiều bạn đọc báo muốn biết.

Bỗng dưng chúng tôi nhớ lại nạn tàu « Đồng-sanh » năm nọ vì tham lợi chở nhiều quả đến nỗi chìm ngấm ở khúc An-hóa, chết oan hết 100 mạng người ta. Sau gia-nhon những người bị nạn có đi thưa kiện bồi thường, nhưng hình như chủ tàu « mạnh » quá, thành ra vụ kiện ăn trót.

Giờ tới vụ xe đồ Nghĩa-lợi này cũng đáng là một đầu bài thưa kiện. Song chưa rõ trong những gia-nhon có chuyện bất hạnh kia có ai nghĩ tới sự thưa kiện bồi thường hay không?

©

Trước hết, chúng tôi nghĩ liền đến ông đốc-tơ Phan-tấn-Thiệt.

Sao lại nghĩ đến ông này?

Vì, không có lẽ gì khác hơn là thấy trong số bị nạn rồi ro ở An-lạc, hình như gia-đình ông Phan-tấn-Thiệt đóng góp vô phần nhiều hơn hết. Tự nhiên có lẽ ông nghĩ tới vấn-đề chúng tôi đem ra đây nhiều

hơn. Huống chi ông là bậc người hiểu rộng biết nhiều.

Phải, họ Phan đóng góp vào nạn An-lạc hơi nặng : hai người chị em gái của đốc-tơ Phan tấn Thiệt bị chết tại trận, còn một cậu em trai, học sanh trường Taberd, thì bị trọng thương, hiện nay còn nằm trong nhà thương Chợ-rẫy thì phải.

Nhưng chúng tôi đến nhằm lúc ông đốc-tơ Thiệt đang mắc tiếp rước binh nhơn rất đông. Vả lại, ông có tánh dè dặt, cho nên ông chỉ đáp lại câu hỏi của chúng tôi một cách sơ-sơ rằng : ở trong nhà, ông không phải là huynh-trưởng của 3 người bị nạn, thanh ra việc kiện hay không, ông để gia-đình tự - ý quyết định.

Có đều ông chắc chắn thế nào gia-nhon những kẻ bị nạn cũng có thể kiện đòi bồi thường được. Vì là có lý.

Trạng-sur Trịnh-dình-Thảo

Rồi chúng tôi tới hỏi ông trạng-sur Trịnh đình Thảo, vì ông hay binh-vực những người có-thể, mắc oan, và chính ông năm nọ đã binh-vực quyền lợi cho gia-nhon của mấy người trong số bị nạn chìm tàu « Đồng-Sanh ».

Trạng-sur Trịnh-dình-Thảo quả quyết với chúng tôi rằng gia-nhon những kẻ bị nạn An-lạc có thể kiện thắng tay được.

Theo ý-kiến của ông, thì người ta trước hết cứ việc đâm đơn kiện chủ xe đồ Nghĩa-lợi bị nạn kia là bà Phạm-thị-Liễu, đòi bồi bồi thường nhon-mạng và mọi sự

thiệt hại cho những kẻ bị trọng thương còn đang nằm dưỡng bệnh mê-mán bất-tĩnh ở nhà thương Chợ-rẫy.

Nếu như rồi đây nhà chuyên trách xét được nguyên-nhơn tại nạn ấy không phải do xe đồ gây ra một phần lớn, thì

cứ việc kiện phăng lại Chánh-phủ. Chuyện tại nạn lớp này không phải là chuyện chơi đầu mà hòng nói đến sự bỏ qua hay là ăn trót gì hết ráo.

Phải biết là ông trạng-sur Trịnh-dình-Thảo đứng về mặt pháp-luật công-lý mà nói sự phải trái một cách vô-tư.

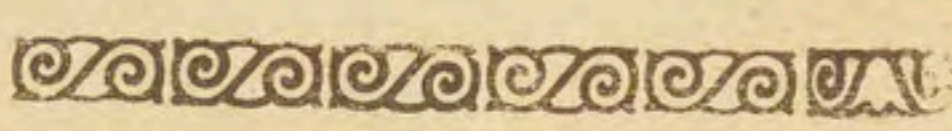
Chắc hẳn nhà pháp-luật nào cũng phải chủ-trương đại-khái như ông vậy. Nghĩa là thân thuộc bà con những hành-khách vô-phước đã bỏ mạng hay còn dở sống dở chết trong bệnh-viện, có thể kiện bồi thường được một cách chắc chắn.

Cứ nói cho ngay sự lỗi phải về bên ô-tô-rây hay về bên xe đồ thì hiện nay chưa ai biết rõ. Có một điều ta thấy rõ ràng là sở-hỏa-xa nhà nước có trách-nhiệm trong cái nạn này không phải vừa gì. Là bởi sở Hỏa-xa cầu thả sơ-sốt quá, mới không làm cái công chắn ngang ở khúc An-Lạc. Nếu có công chắn ngang đường đó trong lúc có xe lửa hay ô-tô-rây sắp qua thì đầu xe đồ Nghĩa-Lợi hôm ấy có chạy âu-tả thế nào, nhưng tôi chỗ gặp công xe lửa chặn đường, tự nhiên là anh sếp-phơ Tô kia cũng phải hãm máy ngừng xe lại chờ. Như thế thì đâu có tại nạn xảy ra gớm ghê như ta đã thấy.

Đường Saigon-Mytho xe chạy nườm nượp tới ngày sáng-đêm, mà sao sở Hỏa-xa lại không làm công chắn ngang ở khúc An-lạc thật là quái lạ khó hiểu. Có thể nói chính sở Hỏa-xa đã gây ra cái nạn vừa rồi, tưởng cũng không phải quá đáng chút nào.

Như vậy thì sở Hỏa-xa chánh-phủ phải bồi thường nhon-mạng và sự thiệt hại cho 27 người hành-khách xe đồ bị nạn, là lý-tự-nhiệm có lạ gì.

T. V. L.

NÊN ĐỀ Y

Những binh ngửa ngăm ngoài da, chỉ dùng thuốc « Phong ngửa QUANG-MINH » là dứt tuyệt. Thuốc thiệt hay, dám cam đoan.

Bán tại : NHON-HOÀNG, 15, Amiral Courbet Saigon ; BACH-LOAN, 300, Rue des Marins, Chợ-lớn.

Cùng các bạn ở CAO-MIEN

Kể từ nay, M. Nguyễn-Đức-Kinh, thay mặt báo MAI, đi toàn xứ Cao-Miên(1) để cổ động và hầu chuyên cùng quý độc-giả và các nhà Đại-lý về việc tiền bạc.

Mong rằng anh em Việt-kiều vui lòng giúp cho M. Kinh được kết quả tốt. Bỏn báo đa tạ.

©

CÙNG QUÍ ĐỘC GIẢ BÁO VIỆT - NAM

Sau khi báo Việt-Nam chết, tôi đã hai lần đi Cao-miên, được một số đồng độc-giả trả tiền thiếu cho báo ấy. Ông chủ-nhiệm và tôi rất cảm ơn.

Hiện giờ, chỉ còn một ít bạn đọc V.N. chưa có dịp trả. Vậy, kỳ này, tôi đi Cao-miên, xin quý ngài trả hết cho chúng tôi xin cảm ơn trước.

NGUYỄN-ĐỨC KINH

✱

T.B. Về việc báo Việt-Nam thiếu độc giả Cao-Miên, tôi đã trả tiền lại rất phân minh (Chỉ còn một vài người thôi).

(1) Mới rồi có M. Trần-Minh-Lai cũng là đại-biểu báo MAI đi ngang qua Cao-miên để lên Lào.

ÀU MỸ CHIA RẺ NHAU THÌ KHÔNG CƯ'ÔNG QUỐC NÀO LÀM GÌ NHƯ T-BỒN CHO NÔI

LỜI CỦA MỘT QUAN CỰU-NGOẠI-TƯỞNG ANH

(Coi bài này trong số tới)

CÁC THU' THUỐC THÂN CỦA ÔNG

NGUYỄN-AN-CU'

THUỐC RƯỢU SỐ 39

Bổ huyết, trị phong tê bại. Đổi màu ra tốt. Mấy người ốm yếu ăn ngũ không được, uống một hoàn 39 thì thấy mập mạnh. Nam, phụ, lão ấu đều dùng được. Một hoàn 39 và bột quế ngâm rượu uống 20 ngày. giá: 1 \$ 00.

THUỐC TRỪ LÃO SỐ 35

Nam phụ lão ấu bị bệnh lao gặp thuốc này thì lành bệnh. Bệnh lâu thể nào, ho lao, ho tởn, thổ huyết, lạc huyết hề gặp thuốc này thì thấy hay như thuốc tiên. Mỗi hộp 20 hoàn (uống 20 ngày) giá: 2 \$ 00.

KHÂM-LY HOÀN SỐ 84

Thuốc bổ huyết đàn ông và

các ông lão bà lão, mấy người hay đau yếu dùng thuốc này thì tuyệt bệnh. 20 hoàn (uống 10 ngày) giá: 1 00

BÍNH-TÂN HOÀN SỐ 15

Chủ trị con nít từ 1 tới 15 tuổi, trong mình nóng nhiệt, có độc nhiều lâu lớn, hay đau. 10 hoàn (uống 10 ngày) giá: 0.50

ĐIỀU KINH BỒ HUYẾT SỐ 26

Thuốc này chuyên trị các chứng bệnh cho đàn bà, con gái. Các bà các cô thường hay đau, yếu ăn ngũ không được, uống thuốc này với thuốc rượu 39 thì thấy khoẻ mạnh mau lăm. 10 hoàn (uống 10 ngày) giá: 1 \$ 00.

Các thứ thuốc của ông NGUYỄN-AN-CU' bán tại nhà M. CAO-VĂN-TRỰC Số 52 đường Aviateur Garros, (sau chợ) SAIGON

Ở xa mua thuốc sẽ gởi Contre Remboursement. Tiền gởi là 0p.35 về người mua chịu. Thuốc hay lại định giá rẻ cho nên không có cho đại-lý nơi nào cả. Xa gần mua thuốc xin gởi ngay tại số 52 đường Garros.

S. O. S.

Cùng chư vị độc-
giả yêu quý.

Hai tháng nay « MAI » đã tỏ mình không phụ lòng độc-giả chiều cố. Có nhiều vị chưa tiện dịp gởi tiền mandat để tiếp-tế cho chúng tôi. Từ nay tới 15 Novembre, vị nào sẵn lòng gởi mandat trả ngay cho nhà báo 6 \$ 30, vẫn có thể lựa 3 cuộc sách trong 7 sách tặng. Vì chúng tôi lại mới tiếp được một số sách ấy ở Hà-nội gởi vô.

©

Cùng chư vị
đăng quảng - cáo.

Vì giá giấy lên mắc quá, nên từ hồi giữa tháng Septembre, chúng tôi đã gởi thơ riêng thỉnh cầu chư vị sẵn lòng gúp sức chúng tôi mà cho tạm thời thêm lên 15 % về giá quảng-cáo kể từ Octobre. Vậy đầu tháng này người của nhà báo đi thầu tiền lời rao xin chư vị chiếu theo định giá mà cho thêm 15 %, chúng tôi cảm tạ ơn sâu.

©

Cùng chư-vị đại-
lý các nơi.

Đầu tháng xin chư vị thanh-toán bốn số 5, 6, 7 và 8, còn số 9 bữa nay xin đề qua tháng sau sẽ tính. MAI.

Mặc bộ đồ tốt quá !! ... mà
CHEMISES không khéo; thì
chưa gọi hoàn toàn.

Chỉ có hiệu

« LE SPÉCIALISTE »

Làm Chemises — Pyjamas,
Thiết khéo giống như bên Tây,
kiểu khéo léo, giá vừa phải.

CAO-TRÍ-LÝ

ancien coupeur Mon Chemisier
Directeur

« LE SPÉCIALISTE »

105, Albert 1er Dakao

LAIT
LE PATRE
OVOMALTINE
R. MOITTESSIER-SAIGON

BINH PHONG-TINH LÀ NGUYÊN-NHƠN LỚN GÂY RA BỊNH ĐIỀN

Một vị Bác-sĩ đã nói với những vị
cựu-sinh-viên trường Sư-phạm rằng :
« Binh phong-tinh là cái nguyên nhân
lớn gây ra bệnh điên. » Ông Bác-sĩ
nói rất đúng.

Binh phong-tinh mà trị không nhầm
thuốc, gốc độc nhập cốt làm cho khí
huyết suy nhược, tâm thần không
tương giao, tinh thần hao kém, não
giác dần dần lú lờng làm cho con
người hóa ra như mất trí. Thời-kỳ ấy
bệnh điên rất dễ mắc.

Muốn kiếm một thứ thuốc hay, trừ
dứt bệnh phong-tinh chắc chắn, không
hại sanh dục, khỏi trừ căn, quý ngài
hãy dùng thuốc BACH-ĐỘC-
HOÀN ĐAI-QUANG. Bệnh nặng
uống ba bốn ve là dứt tuyệt, nhẹ chỉ
uống hai ve. Đây là một phương thuốc
trị bệnh linh - nghiệm, thuốc này trị
được chứng Bạch-dái-hạ đần bả nữa;
Kinh nguyệt không đều, khi trời khi
sụt, kinh huyết đỏ bầm, hoặc vàng dợt,
nước da vàng mét, dùng thuốc này
thì khí huyết sung túc, kinh huyết
đúng kỳ, không đau bụng, nước da
hồng hào. Một trăm người dùng đều
hết bệnh cả một trăm.

THÔI-NHIỆT-TAN ĐẠI-QUANG

Trị các chứng cảm mạo, nhức đầu,
ban trái Trẻ em nóng mình, đêm ngủ
đổ mồ hôi, khát nước, quí bà hãy cho
em uống thuốc này, nửa giờ sau em
sẽ mát ngay. Em có ban có trái mà
làm nóng sáng mê man, cho uống
thuốc này nửa giờ sau cũng mát. Quý
ngài nên để sẵn trong nhà vài gói
thuốc này phòng khi nửa-đêm nửa hôm,
trong nhà có ai nóng lạnh, nhức-đầu
hoặc trẻ em cảm sốt; dùng trong lúc
nửa đêm rất tiện.

Nhà thuốc ĐẠI-QUANG
N° 27 Bd Tổng-Đốc Phươg
CHOLON. Télép: 30.055

N° 29 Rue des Cantonnais,
HANOI. Télép: 805

Những tiệm thuốc và
những nhà Đại-lý Annam
đều có bán đủ thứ thuốc
Đại-Quang, khắp nơi.

20 NGÀY VỀ CHƠI DẤT BẮC

III — HIẾU SÁCH VÀ NHÀ VĂN HÀ - THÀNH

của THIẾU-SƠN

Tôi ra nhằm thượng tuần và
trung-tuần tháng tám nên
lại được thấy cái vẽ tập-nập
rộn-ràng ở những phố bán đồ
chơi và đồ ăn về Tết Trung-thu.
Phố hàng Gai bán đầu sư-tử,
đèn kéo quân, tiền-sĩ giấy và
nhiều đồ chơi khác bằng giấy.
Phố hàng thiếc bán đồ chơi
bằng sắt, có xe hơi, có tàu bay,
có súng cối-xay, có xe thiết-
giáp, lại có cả binh lính rất
nhiều, tiếc rằng không cử-động
được để kéo sang Thượng-hải
trợ chiến quân Tàu.

Đồ ăn như bánh dẻo, bánh
nước, bánh cốm, bánh đậu thi
bán ở những phố hàng Đường,
hàng Ngang.

Tết Trung-thu ở ngoài Bắc
chơi nhiều và xài nhiều, nhưng
cũng là một dịp trong những
dịp cho các nhà kỹ-nghệ và
thương-gia phát-đạt.

Ngay bên cạnh Hanoi ăn
chơi vẫn có cái Hanoi làm việc,
mà làm việc một cách siêng
năng tận-lực vì bao giờ cũng
có sự cạnh-tranh gắt gao ghê
gớm giữa những bạn cùng nghề.

Ở những tiểu-công-nghệ và
tiểu-thương-gia, sự cạnh-tranh
thường-phát biểu ra bằng những
cách đố-dội mà nhỏ nhen, chỉ
châu tuần ở chỗ mua tranh
bán cướp.

Tôi những nhà hàng lớn, nhà
công nghệ to, thì sự ganh-đua
tuy là kín-đáo mà lợi-hại nhiều
hơn. Những tiệm may quần-áo,
những nhà hàng thuốc tây,
những thư-quán, người Annam
mở rất nhiều và phần nhiều
đều gắng làm cho lớn, cho đẹp
và cho tốt.

Tôi chú ý nhất là tôi những
thư-quán và ấn-quán. Tôi thấy
phần nhiều nhà nào cũng có
người ra vào tập-nập, công việc
xem ra phát-đạt lắm.

Nhơn có quen biết với những
chủ-nhơn nên tôi có dịp lại
viếng mấy nhà Nam-ký, Mai-
Lĩnh, Tân Dân và Thái-Phỉ.

Nhà sách Nam-ký ở ngay
trước hồ Hoàn-Kiểm. Nhà sâu
nhưng hẹp, sách bày chật ních,
cái bệ bộn và ít thứ tự. Sách
tây có, sách ta có, báo-chi khắp
trong Nam ngoài Bắc, đều có
lắm đại-lý cả, nhưng nhiều nhất
là những sách cũ mua lại để
bán. Thứ hàng sau này được
nhiều người mua, vì là rẻ và
cần-dùng, bởi hầu hết là những
sách học. Chủ-nhơn, người vui-
vẻ ôn-hòa, lại thêm được phụ-
nhơn người đảm-đang lanh-lợi
nên cửa hàng coi mỗi thanh-
đạt lắm! lúc nào tôi đến chơi
cũng thấy đầy chật khách hàng.
Đã vậy lại thêm cái óc đầu-cơ
và cái tài quảng-cáo, khôn
khéo lạ lùng. Trước đây ông
Nam-ký cho ra tờ *Khuyến-
học*. Nhưng *Khuyến-học* coi
bộ không khá, ông xin phép đổi
nó ra là *Định-Tây-tiểu-thuế*,
cho ra được ít bộ tiểu-thuyết
rồi kể có cuộc Trung-Nhật
chiến-tranh ông liền không in
tiểu-thuyết nữa, mà cho in
những tập tuần-san nhỏ nhỏ về
cuộc chiến-tranh đó, bán mỗi

số 3 xu và bán chạy vô cùng.
Ở ngay trước cửa hàng ông còn
cho treo những tranh ảnh lớn
về trận giặc Thượng-Hải khiến
cho lúc nào cũng có một số
đồng người đến xem tranh làm
tăng vẻ nào-nhiệt. Ông thuật
rằng đã có nhiều người coi hình
rồi bàn-tán, rồi cãi lộn, la-lối
om-sòm, càng làm cho thiên-hạ
phải để ý: đó là Nam-ký thư-
quán.

Nhà in Mai-Lĩnh ở phố Phúc-
Kiến. Ngoài bán sách, trong
nhà in. Chủ-nhơn người còn
trẻ và hoạt-động lắm. Hình như
ông còn mấy người anh em
chia nhau coi một chi-ngành ở
Saigon.

Trừ Saigon chưa có nhà in,
hai nhà ở Hà-nội và Hải-phòng
đều đã có nhà in cả. Nhà Mai-
Lĩnh có tờ tuần-báo « Tiểu-
thuyết thứ ba » và nhận xuất-
bản nhiều sách, nhất là những
kiếm-hiệp tiểu-thuyết do ông
Văn-tuyên dịch và soạn. Nhà
văn-sĩ nhiều tuồng-tượng này
hiện ở cộng-sự với chủ-nhơn
và hiện có một số độc-giá khá
đông ở Nam-kỳ.

Nhà Tân-Dân ở phố Hàng-
Bông bây giờ lớn lao đồ-sộ
lắm. Hồi tôi còn ở ngoài đó
thì mới là một cửa hàng sách
nhỏ. Tôi nay tôi về thì thấy đã
khác xưa. Nhà cất lại ba tầng
lầu, cửa hàng bày-bien sơ-sai và
có mỹ-thuật, trong nhà tổ-chức
có ngăn-nấp, qui-cũ, tỏ ra chủ-
nhơn là một người biết làm
việc, có học-thức và thông-minh.

Trừ ra nhà in Viễn-Đông của
người Pháp, thì nhà in Tân-
Dân cũng được kể vào những
nhà in lớn và tốt ở Hà-thành.
Ông Vũ-đình-Long, chủ-nhơn,
nguyên làm giáo-học mới hưu
trí được mấy năm nay và trước
kia cũng là một nhà văn có tên
tuổi, tác giả nhiều sách mà trừ
danh nhất là bốn kịch « *Chén
thuốc-độc* ». Ông nay đã đoạn-
tuyệt với văn chương nhưng
vẫn làm việc cho văn-học, vì
ông đã đọc-lực chủ trương ba
tờ báo mà độc-giá phần nhiều
đều quen biết: *Tờ Triều-huy*
thứ bảy, *tờ Ích-Hữu*, và *Phổ
thông báo-nguyệt-san*.

Những văn-sĩ cộng-sự với
ông khá nhiều, nhưng ở tại
chỗ mà giúp việc cho ông thì
chỉ có 2 ông Hiền-chy và Ngọc-
Giao, hai nhà thanh-niên văn-
sĩ, có học mới, biết yêu nghề, và
tận tụy với văn-nghệ.

Tôi nhà in Thái-Phỉ thì khác
cả nấy nhà in trên kia, vì tôi
phải gọi nó là một nhà in tí-hon
mới phải. Nhà in tí-hon để
làm việc cho tờ báo *Câu Ấm* thì
cũng xứng đôi vừa lứa đấy.
Ông chủ cũng là một nhà giáo

thời việc để viết văn, rồi lại nghĩ
viết văn để lo về thương-nghiệp.
Suốt ngày ở nhà ông phải mặc
đồ du-lịch, quần đùi, chemise,
để làm việc cho gọn. Vì là bước
đầu nên mọi việc phần nhiều
đều chủ-nhơn quán-xuyến hết.
Nhà in ở đường 113bis, nhỏ
xiu mà làm việc nhiều, lúc nào
cũng cử-động luôn. Ngoài việc
in báo *Câu Ấm* của nhà, còn
lãnh in sách vở, quảng cáo và
báo chí cho người ngoài nữa.
Ông Thái-Phỉ Nguyễn-đức-
Phong là một nhà văn có
lương-tâm, một nhà phê-bình
đúng-đắn, ít lâu nay vì mắc
việc nhà in nên cũng đành
tạm-biệt với văn-học. Tôi hồi
ông nay thỉnh-thoảng có thấy
cao-hưng viết văn không thì ông
đáp rằng ông hiện giờ bị lo
nhiều việc, không thể nào còn
nghỉ được tới chuyện văn-
chương, nhưng không làm được
mà vẫn nhớ hoài. Nhà văn
không bao giờ có thể quên
được văn-nghệ. Bây giờ là
ông tạm nghỉ để lo gầy dựng
cơ-đo. Tôi khi đã đứng vững về
phía tài-chánh ông sẽ phụng-
sự văn-học một cách nhiệt-
thành và đặc-lực hơn. Tờ báo
« *Tin-Văn* » của ông vì hệt tiền
mà tạm đình-bản, nhưng tới
khi có cơ-hội tái-bản thì thế-tất
phải là một cơ-quan văn-học
lớn-lao và hữu-ích.

Nhơn được gặp mấy nhà
văn bở Nàng Thơ mà ra buồn-
bán, tôi lại tìm đến vài nhà
văn còn ở làm bạn với Nàng-
Thơ trong cảnh nghèo-nàn hay
bất Nàng-Thơ phải làm việc
quá sức.

Vì tôi không phải là một
nhà báo chánh-thức nên tôi
không đến viếng từng nhà báo
một, sợ làm rộn cho người ta.
Tôi chỉ kiếm một vài bạn
nhà văn mà tôi quen biết và tôi
chắc rằng cũng biết tôi.

Tôi gặp ông Tam-Lang ở
Viết báo tôi cũng thấy ông
phần-nhân rằng phải làm những
việc không thích-hiệp với sở-
hiếu của mình, rằng làm báo
hằng ngày mất thì-giờ nhiều
lắm, không còn dư để chuyên
lo cho văn-nghệ.

(Còn nữa)

THIẾU-SƠN

CHU-VAN-HAI

AUTO ECOLE

BREVET GARANTIS

Transports et demenagements

45 Colonel Grimaud SAIGON

Trương dạy thị xe camion

Torpedo motocyclette

Bao lãnh chác có giấy thi

đầy sửa máy xe hơi máy điện

Có cho mượn xe camion

Chợ hàng hóa và dọn nhà.

Ai sưng chân, tê bại?
đau bụng kinh-niên?
liệt dương lâu ngày?
đau trái tim hồi hộp?
tức ngực, đau thắt ngang
lưng?

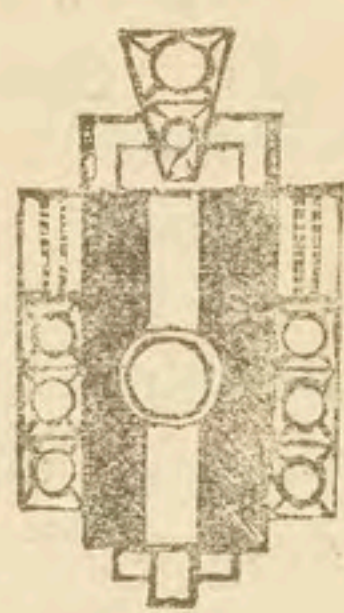
Ai mắc bệnh phong-tinh lưu độc?
Đàn bà nào kém huyết, hư hao?
Trẻ nhỏ nào nhấc ăn, ọc ọp?

Hãy mau mau viết thư cho
M. LÊ-VĂN-TIẾNG, tỉnh Tân-an
mà hỏi thăm ông TÙNG-LÂM,
đặng kiếm thuốc điều-trị, thì sẽ
thấy hiệu-nghiem ngay.

PENDENTIFS

da đen nước.

Nhiều kiểu pendentifs da
màu bạc pha vàng (ar-
gentor) có giấy bảo kiết không
đen, nhận hột xoàn tẩm mới
thiệt đẹp dùng theo kiểu áo tán
thời giá từ 12p.00 đến 15p.00

một miếng
không giây, gối
lãnh hóa giao
ngân, Carabong
tai đá đen
khoan lỗ ngay
giữa hột đá đen
nhận hột xoàn
mới vô thật
khéo. Chúng tôi nhận lãnh làm
vỏ bằng vàng, bạc, tùy theo ý
muốn của khách, tiền công
phải chăng.

Quý bà quý cô muốn mua
sắm đồ nữ trang kiểu lạ, viếng
nhà QUẬN CHÙA sáng kiến
chế và làm đồ nữ trang thật
khéo, khỏi lầm giá, hột xoàn
mới không chột nước đổi màu,
có giấy bảo kiết 15 năm.

QUẬN CHÙA

Bán hột xoàn mới

21 Rue Amiral-Courbet SAIGON

Cái ống khóa bí mật??

Đêm ngủ thường tư tưởng mơ ước thấy
việc bấy hay là trong mình sức lực yếu tính
thần suy kém, thì thế nào cũng bị xuất lộ
nguồn-tinh (đi-tinh, mộng-tinh) hay đau lưng
bần thần mệt mỏi, ăn ngủ không được, việc
chỉ cũng chán nản.

Muốn dứt tuyệt và trừ chứng bệnh khác
hại đó, người bị bệnh di-tinh, mộng tinh,
mua thuốc BO DI TINH hiệu ĐỨC
TRỌNG là một thứ thuốc gia-truyền uống
thường, thì chẳng khác nào như cái ống khóa,
để khóa cửa cho mình trong lúc ban đêm,
đương ngủ đầu mơ mộng thấy ăn-năm với
đàn-bà cũng không ra nữa, thuốc rất công
hiệu, hạp chứng bệnh với người thanh-niên.
Một ve 1 \$ 00,

Có đau bao-tử, ruột, đau bụng nên lo trước

Mỗi khi tùy vì suy kém, sự âm-thực không
điều độ, cái bao-tử (dạ-dày) yếu sức vận
động, đồ ăn uống không tiêu, cho nên sinh
ra bốn uẩn sinh ruột, đau bụng no hơi tức
nghe, ợ chua, chảy nước dãi, uất đi sống
không được, no cũng đau, đói cũng đau,
bệnh dễ lâu rất nguy hiểm, nên lo trước
uống thứ thuốc gia-truyền ĐAU RUỘT
hiệu ĐỨC-TRỌNG, uống vào đại trường
thông-hoạt, bộ máy tiêu hóa kiện toàn, chứng
đau bụng hết, ăn ngon ngủ được. Thuốc
ĐAU-RUỘT này có thể trị chứng bệnh đau
bao tử, đau bụng lâu năm, không đợi bệnh
mới phát, thuốc dễ uống rất linh nghiệm,
đã cứu được nhiều người.

Một hộp 0 \$ 60

Nhà thuốc ĐỨC-TRỌNG

Số 280, đường Dellejosse

(Xóm cũ) CHOLON

Đề bán tại Nguyễn-thị-Kinh
và khắp các nơi.

SU' HIỂU THẢO

TRONG PHÁP LUẬT VIỆT-NAM

TRONG số báo trước tôi đã nói phần - sự kế làm con khi cha mẹ còn sanh - tiền. Do

cái những phần sự ấy, nảy ra một ảnh-hưởng rất nghiêm-trọng về cái tư cách pháp-luật (caractère juridique) của đứa con đầu trai đầu gái chẳng hạn : bao giờ cha mẹ còn sống và con cái còn ở chung nhà với cha mẹ thì có thể gọi rằng con cái ấy là một đứa trẻ vị thành-niên luôn luôn, không có tuổi nào hạn chế cả.

Không những là trong gia-đình, đầu con cái làm quan tốt phẩm và đầu bạc rưng rưng đi nữa, hệ phạm tội thì cha mẹ có quyền kêu ra bắt nầm dài mà đánh đòn, con cái không thể không tuân. Vả lại ở ngoài xã-hội con cái không thể có của riêng, muốn cưới vợ lấy chồng luôn luôn phải có phép cha mẹ, nói tóm là mỗi mỗi con cái không thể tự chuyên làm lấy một mình được.

Tài sản của con cái đứng bộ tức là của cha mẹ, con cái không phép một mình tự-do sử dụng. Kết quả của điều luật ấy to tát lắm :

1'— Tài-sản ấy sau khi cha mẹ mất phần, phải sáp nhập về của chung mà phân chia ra cho cả thảy các con.

2'— Những cuộc di nhượng tài sản ấy phải bị hủy bỏ và người nào thủ đắc (acquérir) sai phép thì phải bị mất tiền. Người mua đất Annam có cái phần sự gay khỗ hơn người mua đất các nước, vì phải truy tầm coi người đứng bộ đất có thiệt là làm chủ đất ấy một cách tuyệt đối không.

3'— Những nghĩa-vụ của con cái như đã nói trên đây và trong bài trước là thuộc về lúc cha mẹ còn sanh-tiền. Nhưng đến khi cha mẹ chết đi rồi thì không những con cái hết nghĩa-vụ mà trái lại, còn có thêm nhiều nghĩa-vụ nữa.

Ông R. Crayssac có viết : « Người sống phải gia công tận tụy với người chết; có thể nói rằng suốt đời phải phục dịch cho người chết. Đức Không-tử nói : « *Sự tử như sự sinh* » nghĩa là phải thờ cha mẹ khi chết rồi cũng như khi còn sống.

« Cha mẹ chết rồi, con cái phải lo giữ nền nếp trong gia, đình. Trong sách Luận-Ngữ, đức Không-tử có nói : « *U*

Pháp Luật CỦA PHAN-VĂN THIẾT

ai quan kỳ chí, phụ một quan kỳ hạnh, tam niên vô cầu Nghĩa là : cha còn, phải tuân theo ý muốn của cha, cha chết, phải noi theo gương tốt của cha, trong ba năm sau mà không thay đổi cái đạo của cha, như thế cũng khá gọi là hiếu vậy. »

Ấy đó, con cái lỗi đạo và sẽ bị pháp luật trừng phạt nếu như không tuân theo lời di chúc của cha mẹ (Luật Gia - Long điều 307).

Không-tử

Vả lại, trong lúc tang chế, con cái không được phép phân chia di sản của cha mẹ. Khoản thứ ba điều 85 Luật Gia-Long có nói : « Anh em phải ăn ở hòa thuận với nhau, anh phải thương em, em phải kính anh » Điều 511 Luật nhà Lê cũng trừng phạt anh em vì không thuận hòa cho đến nỗi phải thừa kiện nhau vì sự tranh giành của cải cha mẹ đã để lại.

(Ngày nay, tòa án còn thực-hành theo luật này và cha mẹ qua đời chưa mang tang thì con không thể xin tương phân di-sản).

5'— Trong khi còn tang, con cái cũng không được cưới vợ lấy chồng. Điều 316 Luật nhà Lê và điều 98 Luật Gia-Long đều nói : « Con cái được chịu tang cha mẹ mà cưới gả hay

vợ còn đương tang chồng mà lấy chồng thì sẽ bị trừng phạt ».

Sự cấm cản cưới gả nhau trong lúc tang chế thật là dễ hiểu quá, ấy là tỏ ý đau đớn vì người gia-trưởng thân thiết vừa mới chết, mình không nỡ gây lấy sự vui sướng cho mình. Người phương Tây cũng có cái phong-tục ấy, và ví dụ như cuộc hôn nhân đã định sẵn rồi mà bỗng cha mẹ mất phần thì con cái cũng không chịu làm đám tiệc chi to hơn nữa.

6'— Con cái có cái nghĩa-vụ phải thờ phượng cha mẹ.

Cũng trong bài tựa « Truyện Kiều với xã-hội Á - Đông » ông R. Crayssac nói : « Người chết có quyền lợi đối với người sống. Trước hết là được người sống phải thờ kính, phải lễ bái, phép tế lễ đã định sẵn một cách rất tinh tế và rất nghiêm-nhất. »

Sau nữa, người chết vẫn còn quan hệ với đời, cũng có sự yếu cần về vật chất. Như những sự đời ăn khát uống cũng không phải là đã tuyệt hết cả. Ngày kỵ, ngày giỗ, cũng phải có cỗ bàn, trầu rượu xôi thịt cho ông bà ông vải được thỏa thích thời mới yên vui mà phù hộ cho người sống. Không-tử nói « *Tế như tại* » nghĩa là phải cúng tế tổ-tiên như tổ tiên có ngồi đấy ».

Sự cúng quải ấy quan trọng cho đến nỗi luật pháp đặt ra một phần ăn gọi là *phần hương* hoặc là *phần tuyết tu* để mà lấy huê lợi cũng kiến người chết.

7'— Nhưng có cái nghĩa vụ của con cái sau này có thể gọi là nghiêm trọng hơn hết, nhờ nó mà ta thấy rõ cái tinh cách Đoàn-hợp của gia-tộc, cái ý muốn gia-tộc truyền nối đời đời, cái sự ao ước con nối hậu mà lo việc phụng tự ông bà của người Á-Đông.

Ông Mạnh-tử có nói : « *bất hiếu hữ tam, vô hậu vi đại* » (Có ba điều lỗi với đạo hiếu mà sự không con nối hậu là lớn hơn hết). Bởi vậy, sự hôn nhân là một phận sự đại khái có cái mục đích tôn giáo. Không phải là một khế-ước thường, bởi vì những luật-lệ qui định sự hiếu thảo là có cái tánh - cách tự nhiên.

Một cái ảnh hưởng to, do cái phận sự phải có người nối hậu là : khi người đàn bà không có con mà như là không có con trai thì chồng được phép để bỏ. Điều 108 luật Gia Long có nói rõ : « *vô tử kỳ xuất* » (không con thì phải bị bỏ ra ngoài) Điều 59 Luật Hồng Đức cũng nói y như vậy.

Nếu không thế nào có con bởi vì lẽ tự nhiên không cho như vậy thì người cha phải có

cái nghĩa vụ nuôi con nuôi thay thế. Ông R. Crayssac có viết : « Người Á-Đông lấy sự không có con trai để thừa tự là một sự quan hệ vô cùng. Chết tuyệt tự là chết khổ như. Không có con thì sau này ai thờ tự mình ? Vong linh không được thỏa sẽ phải chịu cái số phận khổ nạn của lũ oan hồn, đem đồng gió thổi như còn vắng vắng tiếng kêu than. Phải đời đời rét, đi mò mẫm trong đêm tối, không biết nương dựa vào đâu. Cái oan hồn không những khổ cho mình mà thôi, lại còn ăn năn hối hận vô cùng, vì không những một mình tuyệt tự mà phải bỏ vợ, lại tổ tiên mấy mươi đời trước cũng vì đó mà phải hương lạnh khói tàn. Cho nên sự tế tự mà bị gián đoạn đi thời kết quả là làm cho suốt một dòng tổ tiên phải đọa lạc, đến giờ vợ thất sở vậy... »

Không lập tự để nối dòng, tức là làm gián đoạn sự thờ phụng tổ tiên và phạm tội nặng với người chết lại là một điều rất nguy hiểm cho người sống.

Đây là chỗ mà sự thực-hành đạo hiếu liên lạc với sự thực-hành sự thờ phượng tổ tiên. Trong việc lập tự, pháp luật cũng can thiệp vào mà bắt buộc phải làm cho đúng với tôn giáo. Điều 76 luật Gia-Long nói hẳn hoi rằng : « Kể nào lập tự sai theo luật định (vi-pháp) thì sẽ bị trừng phạt. »

Sự lập-tự ấy quan hệ cho đến đối chánh-phủ Pháp cũng không dám bỏ qua. Sắc lệnh ngày 3 Octobre 1883 có qui định rành rõ sự nuôi con thường và nuôi con nuôi lập tự. Một người gia trưởng nào vô hậu cần lập tự thì phải tuân theo điều lệ của luật định nếu sai thì sự lập tự của mình phải bị tòa án thủ - tiêu, kể như là không có vậy. (HẾT)

Phan-văn-Thiết (1).

(1) Trong độc-giã nếu ai cần cố vấn về pháp-luật với ông cũ như luật Phan-văn-Thiết thì xin hãy đến hay viết thư lại Phòng-Văn Biện-sự của ông ở số 45 rue Aviateur Garos Saigon : mỗi lần hồi về một khoản pháp luật chỉ tốn có 5 đồng, nếu có cần làm nào văn tự, kẻ ước hay lý đoán chi thì tính riêng từ 10p. tới 50p -

GIẢI TRÍ TRONG NHÀ

MỘT BÀI TOÁN HƠI ĐIÊN KHÙNG

MỘT chú xã đi chợ về, mua ba trái dưa hấu thật bự.

Chú muốn cả người lẫn dưa đi qua sông, trên một chiếc xuồng nhỏ.

Chiếc xuồng này nhỏ quá, đến nỗi không thể nào chở nặng quá 54 ki-lô mà không chìm cho được.

Cơ khổ, mình chú đã cân nặng 50 ki-lô, còn 3 trái dưa mỗi trái 2 ki-lô. Chú khó nghĩ quá : Thế là cả người với dưa nặng dư ra 2 ki-lô rồi ; nếu liều mạng quá-giang với cả ba trái dưa thì e chìm xuồng chết ; mà nếu để một trái dưa lại mà bờ bên này thì sợ người ta xức mắt.

Nhưng vậy mà chú xã đã quá-giang trên chiếc xuồng nhỏ ấy với 3 trái dưa mà bình an vô sự.

Đố ai biết chú làm cách nào. Bài toán này hơi điên khùng một chút, đến cách giải cũng vậy.

Độc-giã thử đặt mình vào cảnh đó mà nghĩ cách quá-giang, bất cứ cách nào, miễn được thì thôi.

*

Lời giải bài toán con ruồi bay thi với xe lửa

KHÔNG cần phải theo đuổi con ruồi trong mấy chuyến bay đi bay lại làm chi.

Chỉ cần nghĩ xem con ruồi đã bay bao nhiêu đường đất trong cái thời-gian cần-dùng cho tới lúc hai chuyến xe lửa gặp nhau.

Trong 1 giờ hai chuyến xe lửa chạy được : 70×80 cây số = 150 cây số.

Vậy thì phải hết 2 giờ đồng hồ mới gặp được 300 cây số xa cách hai tỉnh-thành Saigon Nhatrang.

Như thế là con ruồi đã bay trong 2 giờ đồng hồ và đã bay qua 2 lần 200 cây số, nghĩa là 400 cây số.

ĐỪNG ĐỀ HO

Bởi vì thuốc **PULMOGÉNINE** trị bệnh ho như thần

Có bán ở các nhà thuốc và

nhà thuốc **J. MUS** ở Saigon

THUỐC HỒNG-KHÊ

LÂU NĂM HƠN HẾT và được TÍN NHIỆM HƠN HẾT
Nên ngày nay nhà thuốc khuếch trương ra rất
lớn được rõ ràng tên tuổi khắp cả Đông-Đương

SỐ 60 BẠCH ĐÁI HẠ

Huyết trắng dầm dề khi nhiều khi ít, bầm đen vàng đục, trắng đục lợt, có ghầy có nhọt, hôi tanh khó chịu, bệnh cũng dứt, mình mẩy nóng hầm mề mết, tứ chi

Giá 1 \$ 00, 1 hộp.

SỐ 84 SÂM NHUNG BÁCH BỔ HOÀN

Giúp được cho những người nào làm công nghệ thương mại làm việc bằng trí não nhiều, khí huyết hư hao, tinh thần mỏi mệt, người đang đi học, các nhà văn đem hết tinh thần ra lo nghĩ quá nhọc, tổn hao gan óc, tâm huyết khô khan, mắt hoa đầu váng, ù tai, rụng tóc bạc đầu, là vì tiền thiên hậu thiên suy kém, vợ chồng lấy nhau lâu ngày không thai nghén, dùng SÂM NHUNG BẠCH BỔ HOÀN sống

lâu mạnh khỏe tại mắt thông minh, tinh thần sáng suốt thân thể tráng cường con cái đông đúc. Thuốc này lấy các con quan sanh dục của loài vật, chế luyện với sâm nhung. Nên uống thuốc SÂM NHUNG BẠCH BỔ HOÀN thì nó dẫn đến cơ quan sanh dục của người, khiến cho các bệnh ở trong thân thể đều tiêu tan hết, mỗi hộp 1 \$ 00. Đàn ông dùng thuốc hộp Vàng. Đàn bà dùng thuốc hộp Trắng.

SỐ 20

BÓ Á-PHIỆN

Dầu quý ngài ghiền nặng hay nhẹ đã dùng thuốc HỒNG-KHÊ số 20 thế nào cũng bỏ được một cách vui vẻ không mất sức không ngáp ghiền không vật vã mà cũng không sanh ra chứng bệnh gì khác.

Thứ viên . . . 0 \$ 50
Thứ nước . . . 1 00

HỒNG KHÊ

Nº 88, Route de Huế HANOI
146, 148, 150 Bd Albert 1er
SAIGON

Bán lẻ Nguyễn-thị-Kinh, Maison Đức-Thắng Dakao, Photo Hà-Đông 16, Bd Delanoue Cantho, có Đại-lý khắp lục tỉnh miền Nam.

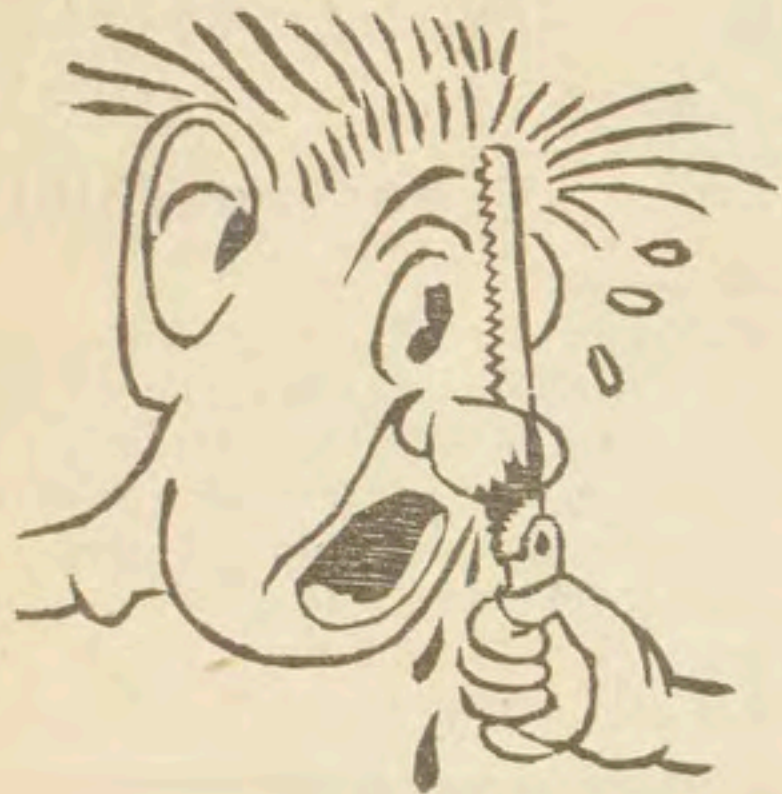
N.T. — Có tặng thêm 2 cuốn sách Gia-định y-dược và Hoa-nguyệt cấm-nang, rất có giá trị và rất cần thiết ở trong gia đình: Ở xa gửi 5 xu cđ.

Nên tin hay không

?

ĐÁNH THUẾ... MÙI

CÁC nước Âu - Mỹ thuở xưa có nhiều thuế lạ lùng lắm. Dưới thời chinh chiến với quân của đại đế Nã-phá-luân nước Pháp, người Anh có bày ra một món thuế đánh vào thứ phần búi tóc. Kết quả; nhơn dân đành đoạn bỏ cái đầu tóc giả đi, để khỏi phải dùng phần bị đánh thuế, mà bán lên giá rất cao!

Kể đó thủ-tướng Lowe nghĩ ra cách đánh thuế diêm quet. Mỗi bao diêm phải có dán một con tem thuế...

Nhưng hai thứ thuế ấy chưa thấm tháp vào đâu với cái món « thuế mũi » ban-hành ở xứ Irlande.

Người ta đặt ra cái tên ấy, vì ai cũng phải đóng thuế cho cái mũi của mình, bất cứ ngắn hay dài, tròn hay méo. Nhưng phải liệu hồn, những người nào không chịu đóng thuế! Nhà nước không bỏ tù họ đâu. Không, họ chỉ phải bị chẻ đôi cái mũi ra... và phải đóng thuế gấp đôi!

MẤY NGHỀ LẠ

AI nói đến Hollywood kinh-đô chớp bóng, nói đến Mỹ, cái xứ không biết bao nhiêu chuyện lạ kỳ.

Tại « kinh-đô chớp bóng » có nhiều nghề làm lạ lùng cho đến nỗi không ai ngờ rằng có thật được.

Như cô Ruby Ray nuôi mình với nghề nhai tiếng hát của chim. Cô làm tiếng cực tác của gà mái, tiếng kêu của con công và tiếng gáy của gà trống như hét, và không ai làm được như cô.

Với nghề này, cô lãnh được 2 ngàn quan một tuần.

Thật là « nhứt nghệ tinh, nhứt thân vinh »

Đến cô Sally Cox thì có tài nhai con nít khóc oa-oa, khóc to và quất thảo, kêu gáo. Hễ trong phim nào mà các bạn nghe tiếng con nít khóc la, thì chính là tiếng của cô Cox, tài-tử độc nhất vô nhị đấy.

Bây giờ tới phiên ông hầu-tước Cutelli. Hết thấy những phim « hình vẽ hoạt-động » của Walt Bisney đều do ông ta cho tiếng vào, bất cứ tiếng gì. Ông ta cũng nổi danh như Walt Bisney.

Và trong một giờ, với những « tài nho nhỏ » của ông ta, Cutelli lãnh được 750 quan! Nghe mà ngợp!

Vẫn ở Hollywood.

Một anh chàng nọ sống đời một cách giàu sang sung sướng nhờ cái tài giã tiếng ợ của người say. Vừa rồi anh ta tặng giá ợ. Trong phim vừa rồi, mỗi cái ợ anh ta đòi 10 quan!

KHÔNG KÊ CHẾT

VÀ, cũng ở Hollywood, còn có một số người « không kê chết ». Họ liều mạng làm những việc nguy hiểm - một là sống, hai là chết - để lấy tiền nuôi thân.

Cô Cherie May. Cô này được người ta đề ý và hoan nghinh nhất trong số tài-tử « liều mạng ».

Cô ta cỡi ngựa nhảy qua một cái hố to và sâu, ở dưới hố đầy những đá chồm chồm, chỉ dõm xuống không cũng đủ rùng mình. Cô còn ngồi máy bay bay lên cao 2000 thước rồi liệng mình xuống bằng dù. Và vừa rồi cô ta quay một cuốn phim trong ấy có « Sen » có trồng chuối (đứng bằng đầu) trên nóc toa xe lửa, lúc xe đang chạy 120 cây số 1 giờ.

Geoges Daly. Anh chàng này có tài bắn súng liên thính. Trong khoảng 10 năm nay, anh ta đã bắn qua các « ngôi-sao » của màn ảnh mà không trúng một « ngôi - sao » nào. Trong phim vừa rồi, anh ta đã bắn đầu lối 16.000 bi đạn.

Xuýt nữa bỏ quên cô Vini-fred Mc Phee.

Cô này người xứ Ecosse bên Anh, có cái sáng-kiến nặn bù-nhìn to bằng người thật và lấy ni theo thân mình các « ngôi-sao ». Các bạn biết để làm gì không? Để thợ may theo đấy mà đo và thử áo cho mấy ngôi-sao, họ họ khỏi phí thì giờ lui tới hiệu may thử áo.

SẮP XUẤT BAN
S A - N G Æ
TẬP CHUYỆN NGẮN XÃ HỘI CỦA
THÚC-TỀ

TÌNH BẠN

HỎI bạn xa xăm, có nhớ chăng?

Những khi chung bóng hẹn nhau rằng:

Dầu là cách trở sông cùng núi,

Vẫn giữ thề xưa, dưới bóng trăng.

HỎI bạn xa xăm, có nhớ không?

Dưới hoa vịnh nguyệt, đợi, chờ, trông.

Tiếng vàng gần vó tình non nước,

Rồi lại bảo nhau: uống CỬU-LONG. (1)

HỎI bạn xa xăm, có nhớ lời:

Nhủ rằng: thuốc ấy tiếng đời nơi,

Dặn đây, đây nhớ, ai còn nhớ?

Xin nhắc đầu đuôi, nỗi khúc nôi.

MỘNG-VÂN.

(1) CỬU-LONG-HOÀN là một thứ thuốc vừa trị bệnh, vừa bổ sức lực, của nhà thuốc VÕ-ĐÌNH-DẪN Chợ Lớn. Nhiều người đã tặng nó là vua thuốc Bổ ở Viễn-đông. Giá 1 hộp 2 hoàn 1 x 10.

Ông Trạng-Sư DƯƠNG-VĂN-GIAO, năm trước, có tặng cho thuốc CỬU-LONG-HOÀN bốn chữ « TẾ-NHƯỢC PHỒ-CƯỜNG » chạm trong băng son thép vàng.

hài hước

CÓ GÁI TÂN-THỜI

Có kia diện đúng một Lơ-mu-ya (Lemur)
Chẳng khác chi hình họa-sĩ Sia (Tehya).
Lưng chèn, gấu chùng, tay áo rộng
Khổ vì khuôn mặt lại hơi via!

Sáng năm tiệm hút tối đăng xính!
Phốc-tốc, tăng-gô, giới đủ vanh.
Câu-chuyện bi-bô tây dưng mở
Loè anh Lý Toét thất thần kinh
Loè anh Lý Toét thất thần kinh
Cho biết ta đây gái thị thành.
Biết xực bơ-phe cùng phó mát
Đại gì ôm m'í chữ trung-

GÁI TÂN-THỜI TỰ-VỊNH

Nghĩ mình sanh-trưởng buổi văn-minh
Ăn nói sao cho thạo ngón tình!
Má phấn môi son quần áo một
Sáng năm tiệm hút, tối đăng-xính!

trình!
Đại gì ôm mãi chữ trung-trình
Ràng buộc cho thêm nỗi bức mình.
Cái sống tự-do đời mấy phút
Dở, hay âu cũng ỉkiếp phũ-sinh
Sỹ - cầu - nhân

SƯU - ĐỘC - BÁ - ỨNG - HOÀN

HIỆU

ÔNG - TIÊN

CÓ TRỊ ĐANG TẬN GỐC TUYỆT NỌC CÁC CHỨNG BỆNH PHONG - TÍNH KHÔNG?

Xin coi nguyên văn bức thư của:

QUAN NHỊ - PHẠM
HÔNG - LÔ - TỰ - KHANH
Ở TRIỀU-ĐÌNH HUẾ

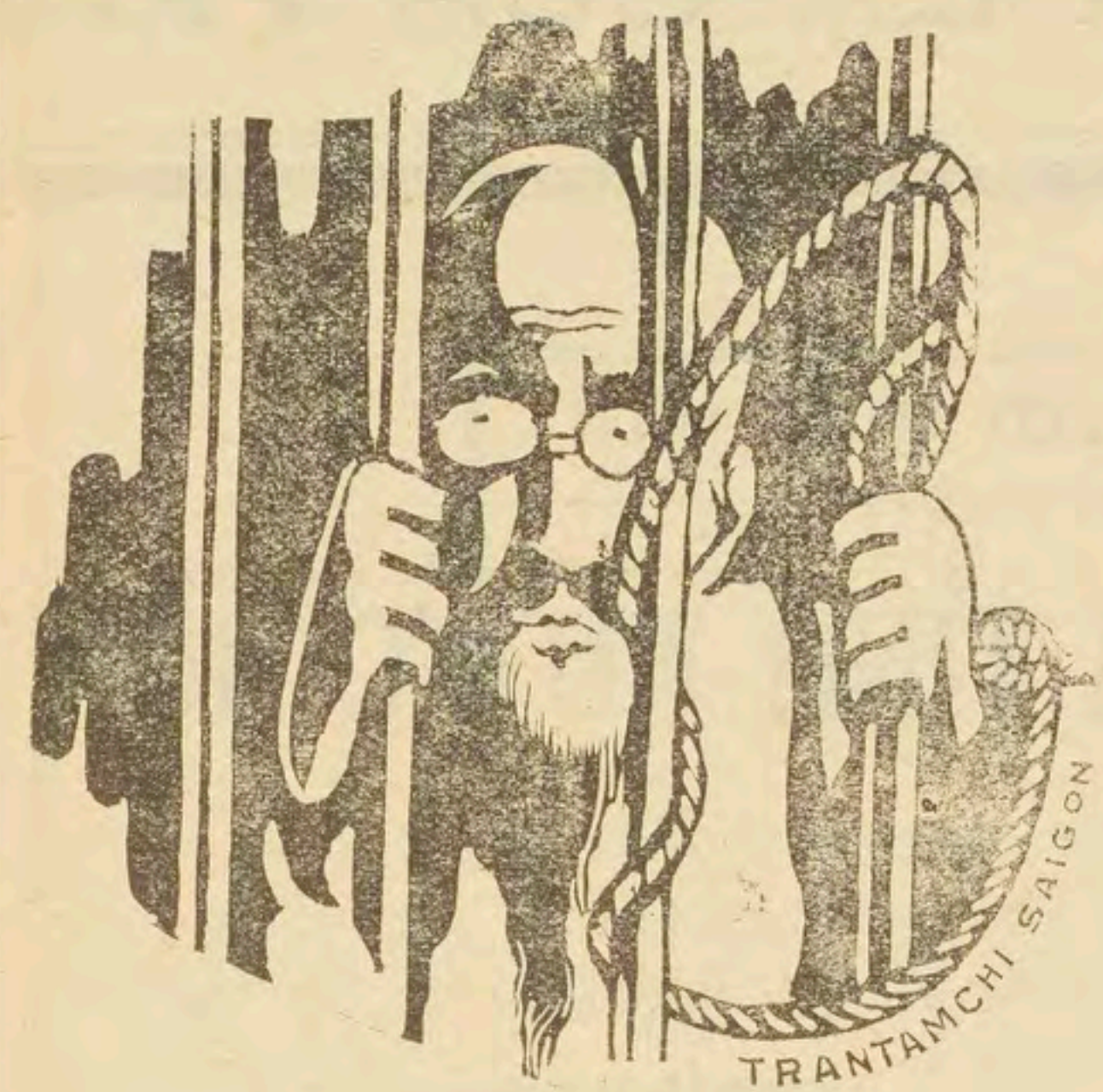
« Tôi và gia quyến tôi thường dùng « thuốc ÔNG-TIÊN quả có nhiều thứ « hiệu nghiệm. Như thuốc Ho. Thối « nhiệt Tân, thuốc Tiêu-xổ, v. v... mà « nhứt là thuốc SƯU-ĐỘC-BÁ-ỨNG-HOÀN tôi lại thường mua giúp cho « người thân thuộc tôi dùng quả hiệu « nghiệm như lời quảng-cáo ».

NGUYEN-XUAN-THANH
NHỊ - PHẠM - HÔNG - LÔ - TỰ - KHANH

Bao nhiêu đây, quý Ngài thấy rõ sự công hiệu chắc chắn của các thứ thuốc hiệu ÔNG-TIÊN mua dùng khỏi lầm lạc

Có bán lẻ khắp nơi chi-cuộc ÔNG-TIÊN Saigon, 228 Rue d'Espagne, Chợ Lớn, 59 Bd Tổng-đốc-Phương, Dakao, 186 Bd Albert 1er, Pnompenh, 57 Ang-Dương

NGUC-TRUNG-THU'

DỒI CÁCH
MẠNG CỦA
PHAN
SÀO-NAM

XI. - GẶP MẮT HOÀNG-HOA-THẨM

NHUNG mà tôi thật là ngu!

Chờ chi dân ta đều khôn thì ai bắt mình làm trâu ngựa được, dân ta mà đều biết yêu nòi thương nước thì ai bắt mình làm nô-lệ được. Nghĩ lại mình ở trong tay người ta ràng buộc mà toan cất tiếng cãi lời, nói bèn về chuyện ái-quốc hảo-chung, có khác nào ngồi trước mặt đạo tặc mà bàn cách khu trừ đạo-tặc đầu. Ai người kiến thức cũng đã sớm liệu cái mưu ấy của tôi tất phải thất bại rồi.

Tuy là lúc bấy giờ tôi ôm cái kế-hoạch như thế mặc lòng, nhưng đối với sự yêu cầu của anh em trong phe cấp-khích, không thể nào ngảnh mặt làm lơ cho được.

Bởi vậy tôi lại tính phải trở về nước lần thứ nhì nữa.

Lần này về nước có hai mục-dịch.

Một là đi qua các nơi hiểm yếu ở biên-giới hai tỉnh Việt (Quảng-dông) Quế (Quảng-tây) để xem xét địa-hình và kết giao với đám hào-kiệt trong vùng đó, hầu sắp đặt những chỗ mơn đường chuyễn chở quân giới mai sau.

Một mặt khác lại lên Bắc-giang yết-kiến ông Hoàng-hoa-Thẩm, muốn xin ông một miếng đất làm khu đồn điền cho anh em cấp khích có chỗ nương thân, để đợi ngày có thể giải quyết vấn-đề quân-giới.

Than ôi! Quân-giới! Quân-giới! Nó có phải là vấn-đề chốc lát tính xong được đâu? Đối với vấn-đề này, thật không có giây phút nào mà tôi lãng quên, nhưng mà tình thiết lúc này tôi đã dời phương-châm qua chỗ thông thả tính sao cho ổn-thỏa thì hơn.

Tháng 7 năm Bình-ngọ, tôi lại từ giã Nhứt-hồn về Quảng-dông, đến Sa-hà ra mắt Mạnh-hiếu-Công, vừa gặp người con trưởng của cụ Phan-đình-Phùng là Phan-quân Bá - Ngọc, cũng

vừa ở trong nước trốn ra đến nơi.

Phan-quân còn nhỏ tuổi mà người thông-minh anh-tuấn. Lúc tôi còn ở nước nh... đã có dịp gặp gỡ phôi trái ruột gan với Phan-quân, nay gặp nhau ở chốn tha-hương, tôi vui mừng được gặp một bạn tri kỷ. Tôi ngỏ cho Phan-quân biết ý tôi muốn về nước, còn Phan-quân thì ngỏ ý định sang Nhứt.

Sau khi từ biệt Phan - quân rồi tôi vội vàng đi Khâm-Châu, tìm kiếm một người trong nghĩa-đảng hồi trước, tên là Tiền-Đức, để cậy vả làm người hướng đạo. Chúng tôi đi men một dọc bờ cõi Quế - Việt, từ Khâm-châu trải hết miền trên miền dưới Tư-châu, qua phủ Thái-bình, đến Long-châu, rồi vượt qua cửa ải Trấn-nam-quan. Trước sau cả thấy 5 tuần lễ, bao nhiêu địa-thể hiểm-trở, tôi đều xem xét kỹ lưỡng. Tiền Đức cũng có công trong việc này nhiều lắm.

Qua ải Trấn - nam, tới chợ Văn-uyên. Chợ này có đồn lính một viên quan binh tây 4 lon đóng ở đây. Hễ ai không có thông-hành hộ chiếu của lãnh-sự Pháp cho thì không qua lọt được.

Tôi mua được một tờ thông hành của một chủ khách-buôn rồi mạo danh là Hoa-thương mà đi. Lúc này trên giấy thông hành chưa có lệ phải dán hình ảnh thành ra tôi được bình an vô sự, lên xe lửa ở Đồng-đăng mà đi Hanói.

Hồi này là thượng tuần tháng 9.

Xe lửa tới ga Gia-lâm thì tôi xuống, đi đường bộ lên Thái-nguyên, tới Chợ-Chu vào thăm Lương-tam-Kỳ.

Nguyên là lúc tôi đi ngang qua Thái-bình-phủ, đã có dịp vào ra mắt quan Thống - lãnh Trần-thế-Hoa, xin ông giới-thiệu tôi với Lương - tam - Kỳ, bởi Lương là bộ-hạ cũ của ông.

Ông Trần lại sai một viên thuốc hạ dẫn đường cho tôi đi tới đồn điền của Lương.

Lương ở Thái-Nguyên, có thể lực khá lớn, cây ruộng nuôi trâu, gần chiếm hết 8 phần mười của toàn tỉnh. Bộ-hạ rất đông, quân-giới cũng hơi khá. Chánh-phủ Pháp phong làm chức Chiêu-phủ đại-sứ để ràng buộc họ Lương.

Lúc tôi và người của ông Trần đến đây, Lương-tam-Kỳ hoan-nghinh hết sức. Nhón dịp, tôi thuyết họ Lương phản chánh và giúp sức chúng tôi.

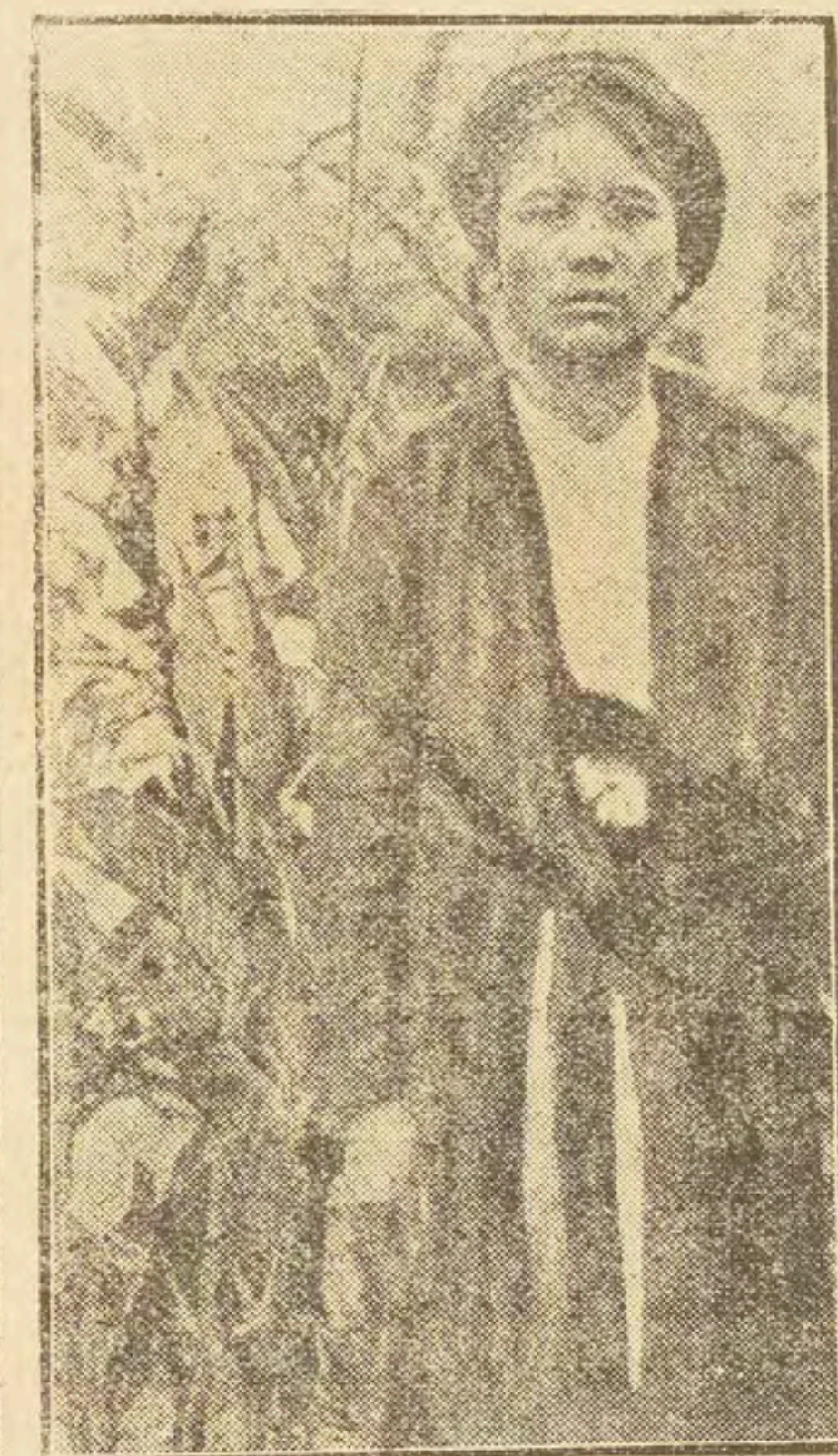
Lương nói:

— Chẳng nào đại-binh các ngài hạ Đông - kinh thì tôi xin đem hai tỉnh Thái-nguyên Bắc-cạn ứng theo.

Tôi xét ý tứ của va cũng là người chỉ ngồi đợi cho công việc ai làm gần xong thì va mới ghé vào, chờ va không có khi-tượng mạo hiểm tấn-thủ gì hết. Chưa đến lúc sấm mưa vang dậy thì va không giúp mình gì đâu.

nhà Lương mấy ngày, tôi từ biệt ra đi, do đường núi rừng lên tỉnh Bắc-giang tới đồn Phồn-xương, yết kiến Hoàng-tướng-quân Hoa-Thẩm.

Trước kia Hoàng đã cùng tôi liên lạc thỉnh khi rồi, nhưng chỉ là sai người đem thư lui tới mà thôi. Đến giờ mới thiết giáp mặt.

Bà vợ thứ ba của ông Đê-Thám

Lúc này Đặng - quân Thái-Thần đang có việc ở Hanói, được tin tức của tôi, liền lên Phồn-xương gặp tôi.

Rồi đó chúng tôi xing Hoàng-tướng-quân cất đất làm đồn, tính cách thu - dụng những đảng-viên Nghệ-Tĩnh.

Hoàng-tướng-quân vui lòng ừ ngay. Liền dẫn chúng tôi đi xem khắp xa gần, để chúng tôi tùy ý lựa chọn chỗ nào cũng được.

Giữa hồi này ông Đại-Đầu cũng đang ở trong đồn. Tôi căn dặn ông về nói với anh em trong đảng nên tính cách ăm ruộng chờ thời.

Không bao lâu có đồn «Tứ-Nghệ» lập ra. Việc tôi làm chuyễn này, đó là một cái kết-quả nho nhỏ vậy.

(Còn tiếp)

Lát gừng

MẤY tuần rồi thấy có báo hằng ngày đăng tin — vả lại dư-luận cũng xôn xao rùm lên — về chuyện một vị y-sĩ nào trong nhà thương Cholon, lấy một người thiếu-nữ có mang, rồi gạt người ta nôi chích thuốc dưỡng-thai kỳ thiệt là chích thuốc phá thai.

Có chuyện ấy thật ư? Nếu quả có thì kẻ thủ-phạm có những hai tội lận.

Lợi-dụng địa-vị thầy thuốc của mình để dụ dỗ đàn bà con gái là một tội.

Lợi-dụng tài nghề mình để bí-mật phá thai là hai tội.

PHẢI, số độc-đặc 100 ngàn của kỳ xổ số trước, đến nay hình như đã quá hạn rồi, mà không ai lãnh, nhà nước nên đem số tiền ấy cho vô quỹ cứu tế nạn dân Đông-dương đi.

Ai cũng nhớ nó là tấm giấy số mà một người đàn bà ở Bình tây nôi cậy ông chủ nhà may xay lúa kia dò dùm rồi ông lấy mất của chị.

Vụ này bấy lâu tòa tra xét chưa xong.

Rốt cuộc, cả người đàn bà và ông chủ nhà máy đều là «xôi hỏng bỏng không».

CÁC SÁCH CÓ GIÁ TRỊ

Của nhà xuất bản lớn nhất ở Bắc-kỳ
là NHẬT-NAM Thu'-Quốc

102, Hàng Gai Hanói, được cả nước hoan-nghinh

SÁCH DẠY VÔ TÀU SÁCH IN LẦN THỨ 5!

Lối hèo (Côn), Kiếm
Thiếu-lâm vân vân

Nếu không tố: nhút, sao cuốn
NAM-NỮ BÍ-MẬT
CHI NAM

Mỗi thứ đây 128 trương lớn, bìa đẹp, linh trâm hình vẽ rõ, có cả bộ-vị bản-đồ (số chân bước) và nhiều hình biến rất khéo. Cam đoan: Đến Con Nít Tập Củng Hiều Ngay. Thật là rất quý, vì sách này gồm có các bài Hồng-Côn, Triệu-gia-Côn, cách đấu hai người và đấu với binh-khí khác, về Kiếm thì có các bài Song-Kiếm và Độc-Kiếm Lê-Hoa, Lục-Lâm-Kiếm cùng cách đấu Kiếm, cách đấu với Binh-Khí khác.

Còn Op.50, Kiếm Op.50. Xa gửi mua cả hai cuốn một lượt cước có Op.30 (1 cuốn cước Op.20), gởi Contre Remboursement là 1p.40 (cả 2 cuốn).

Sách dạy Vô Tầu từ số I đến V, dạy đủ các bài võ như Mai-Hoa, Liên-Hoa, Hầu-Quyển, Tấn Nội-Công (Gồng) cùng dạy đánh Giản. — Cuốn I — Op.26, II — Op.30, III — Op.50, IV — Op.30, V — Op.40. Vô Tây op. 60, Vô Annam op. 40 Vô Nhứt op.50.

SÁCH MỚI!

Kiếm-Thanh-Hoa-Anh-Lục

Kiếm-hiệp lịch-sử tiểu-thuyết.
Bìa đẹp, chuyện hay, dày 64 trang lớn, Giá đặc-biệt op. 20. Là một bộ chuyện rất hay trong pho « Vũ-Thuật Tiểu-Thuyết Tùng-Thư ». Chuyện này đọc đã ly-ký, lại có nhiều hình vẽ rõ để dẫn các miếng vô bí-hiểm do Cụ SƠN-NHÂN thuật. Chẳng thể:
Ai đọc chuyện cũng phấn khởi!
Ai học võ cũng giỏi-giang!
Ở xa gửi mua thêm cước thường op. 05.
Cước bảo-đảm op.16. Gởi contre remboursement là op. 51.

Mua sỉ, mua lẻ, thơ, mandat để cho nhà xuất bản như vậy:

Nhật-Nam Thu'-Quốc 102, Hàng Gai, Hanói

TRƯỚC đây, các tiệm tạp-hóa khách-trú mua bán những thực-phẩm hàng hóa của Nhứt-hồn để bán lại cho người mình thiếu gì. Tiệm nào cũng chất đầy tới mái nhà.

Nhưng mấy lúc nay đồ ai tới hỏi mua trái cây, tôm, khô mực v.v... ở các tiệm ấy mà nghe trả lời « có » bao giờ.

Tại Nhứt-hồn không chỗ sang nữa chăng?

Đầu phải.

Tại khách-trú đồng hè nhau không chịu bán hàng Nhứt nữa. Bởi vậy trái cây họ đành để thúi, khô mực họ để mốc meo cả chục giỏ cần xé trong nhà, thà đổ đi chịu lỗ chứ không chịu bán.

Thật, người Huê-kiều khéo bảo nhau đồng tâm lắm. Song cũng có một vài anh Huê-kiều lại lợi-dụng hồi này lên buôn đồ Nhứt để thủ-lợi, làm giàu.

Xứ nào cũng có hạng người chỉ biết có lợi đó.

DOMEI là gì? Có mấy vị độc-giã viết thơ hỏi chúng tôi.

Thưa, đó là tên số vô-tuyến thông-tin của Nhứt-hồn DOMEI là ĐỒNG-MINH-XÃ.

Cơ-quan này cũng lớn như Havas của Pháp, Reuter của Anh hay Tass của Nga kia vậy.

CÁC SÁCH CÓ GIÁ TRỊ

Của nhà xuất bản lớn nhất ở Bắc-kỳ
là NHẬT-NAM Thu'-Quốc

102, Hàng Gai Hanói, được cả nước hoan-nghinh

SÁCH DẠY VÔ TÀU SÁCH IN LẦN THỨ 5!

Lối hèo (Côn), Kiếm
Thiếu-lâm vân vân

Nếu không tố: nhút, sao cuốn
NAM-NỮ BÍ-MẬT
CHI NAM

Mỗi thứ đây 128 trương lớn, bìa đẹp, linh trâm hình vẽ rõ, có cả bộ-vị bản-đồ (số chân bước) và nhiều hình biến rất khéo. Cam đoan: Đến Con Nít Tập Củng Hiều Ngay. Thật là rất quý, vì sách này gồm có các bài Hồng-Côn, Triệu-gia-Côn, cách đấu hai người và đấu với binh-khí khác, về Kiếm thì có các bài Song-Kiếm và Độc-Kiếm Lê-Hoa, Lục-Lâm-Kiếm cùng cách đấu Kiếm, cách đấu với Binh-Khí khác.

Còn Op.50, Kiếm Op.50. Xa gửi mua cả hai cuốn một lượt cước có Op.30 (1 cuốn cước Op.20), gởi Contre Remboursement là 1p.40 (cả 2 cuốn).

Sách dạy Vô Tầu từ số I đến V, dạy đủ các bài võ như Mai-Hoa, Liên-Hoa, Hầu-Quyển, Tấn Nội-Công (Gồng) cùng dạy đánh Giản. — Cuốn I — Op.26, II — Op.30, III — Op.50, IV — Op.30, V — Op.40. Vô Tây op. 60, Vô Annam op. 40 Vô Nhứt op.50.

SÁCH MỚI!

Kiếm-Thanh-Hoa-Anh-Lục

Kiếm-hiệp lịch-sử tiểu-thuyết.
Bìa đẹp, chuyện hay, dày 64 trang lớn, Giá đặc-biệt op. 20. Là một bộ chuyện rất hay trong pho « Vũ-Thuật Tiểu-Thuyết Tùng-Thư ». Chuyện này đọc đã ly-ký, lại có nhiều hình vẽ rõ để dẫn các miếng vô bí-hiểm do Cụ SƠN-NHÂN thuật. Chẳng thể:
Ai đọc chuyện cũng phấn khởi!
Ai học võ cũng giỏi-giang!
Ở xa gửi mua thêm cước thường op. 05.
Cước bảo-đảm op.16. Gởi contre remboursement là op. 51.

Mua sỉ, mua lẻ, thơ, mandat để cho nhà xuất bản như vậy:

Nhật-Nam Thu'-Quốc 102, Hàng Gai, Hanói

Đã phải in lần thứ năm? ! Chà thế, nhiều cuốn sách bắt chước cũng thêm hình vẽ bài thuốc v. v. song Quốc-dân còn lạ gì, Sách này gồm có: Các hình vẽ đủ về sinh-thực-khí của Nam-nữ, các vi-trùng bệnh phong-tinh, các hình bào-thai từ một đến chín tháng. Cách vệ-sinh cho việc Nam-nữ-phòng-sự, các bài thuốc để tự chữa lấy các bệnh: Lậu, Dương-mai, Lành, Hoạt-tinh, Điều-kinh, Bạch-đái, Thuộc bổ thận, Cốt-tinh, Tráng dương v. v. Lại mới thêm cách tự rửa khôn-khéo để phụ-chữa lấy khối ngay bệnh lậu v.v. Sách dày ngót trăm trang giấy tốt, bìa đẹp. Giá bán op. 30. Xa gửi thêm cước op. 20, gởi Contre remboursement op. 61.

6 thứ SÁCH MỚI trọn bộ

1) Thập-bát Thiếu-lâm đại kiếm-hiệp. Có 30 hình vẽ để dạy các môn binh-khí, ai học ấy cũng biết. Dày 224 trang giá op. 50.

2) Đốt cháy chùa Hồng-Liên. Bộ kiếm-hiệp hay nhất, 800 trang lớn ngót 50 hình vẽ, Giá 1 p. 50.

3) Hai Bà đánh giặc. Chuyện hai vị thế-giới đệ nhất nữ anh-hùng họ Trưng đánh Tàu. 380 trang lớn, 24 hình vẽ, Giá op. 80.

4) Vua Bà Triệu ầu. Là chuyện Bà Triệu-ầu đánh giặc Tàu, có 14 hình vẽ dày 224 trang. Giá op. 50.

5) Việt Thanh Chiến-Sử. Chuyện Vua Nguyễn-Huệ đánh Tàu, dày, đẹp, nhiều hình vẽ giá op. 40.

6) Trần Nguyên Chiến kỷ. Chuyện Đức Trần-hưng-đạo đánh Tàu, nhiều hình vẽ. Giá op. 50.

MỘT BỨC THƠ

MARCEL FERRADE

Dalat, le 17 Juin 1936.

Dalat

Monsieur Nguyễn-thượng-Hiền
Chiromancien,
251, Rue Lagrandière, SAIGON.

Cher Monsieur,
J'ai été chez vous il y a deux
reprises pour une dévotion de 2 ans.
Il existe des causes qui sont vraiment
exactes dont je ne m'en souviens plus.
Je vous adresse mes félicitations pour
votre propre talent et mes vifs remercie-
ments.

Par la même occasion je vous envoie
un mandat de cinq piastres avec les
empreintes de mes mains.

Vous m'obligerez en voulant bien
m'adresser dans le plus bref délai le
résultat de mon avenir.
Dans l'attente je vous prie d'agréer,
Monsieur nos sincères salutations.
M. Marcel FERRADE,
Surveillant concession
de M. GRILLET
à DALAT.

Trên đây là bản tay và bức thơ nguyên văn của M.
Marcel Ferrade ở Dalat gửi về khen tặng tài nói Tiên-Tri của

M. Nguyễn-thượng-Hiền

và gửi thêm tiền coi suốt đời

Phan-văn-Hùm KHẢO CỬU TUNG THƠ' Đào-trình-Nhật

BIÊN-CHƯƠNG-PHÁP PHỔ-THÔNG VIỆT - NAM

TÂY THUỘC SỞ (1 nguyên-đơn)

EDITIONS ĐỒ PHƯƠNG QUÊ 41, Boulevard Tổng-đốc-Phương CHOLON

124 trang 0\$50 180 trang 0\$60

MỘT SỰ KHÔNG NGỜ

Thật vậy, chúng tôi không ngờ, sau mấy lần thí nghiệm, chúng tôi đương nhiên qua quyết tung hô các môn thuốc hiệu « BẮC-ÁI » thật đã chuyên môn mà cũng không gọi là hư truyền vậy.

Giữa lúc các nhà y-dược cạnh tranh nhiệt-liệt, khắp trong nước cũng đã có lắm nhà bào chế phát hành, mỗi nhà ít ra cũng là 40-50 thứ thuốc; vậy mà « BẮC-ÁI » chỉ đầu đủ 16 thứ, thì ba con thứ nghĩ xem có mong gì đông vãng được. Nhưng không đâu, họ quá quyết tâm, quá quyết ý nhờ nơi linh nghiệm của thuốc và sự tin nhiệm của khách hàng.

Sự ứng dụng của thuốc « BẮC-ÁI » để làm cho chúng tôi và thân khách của chúng tôi được hài lòng, vì thế mà chúng tôi không phải là người ngoại vậy.

Ái đã dùng rồi lại mạch với bà con. Ái chưa dùng lại dùng thử. Ấy là hai đặc-tính của người mắc bệnh mà nước nào cũng vẫn có.

Hỏi người có bệnh mau mau đến nhà,

BẮC-ÁI ĐƯỢC HẰNG

100, Boulevard Tổng-đốc-Phương — CHOLON

Hay là các nhà Đại-Lý khắp Trung-Nam-Bắc, mà xin lấy cuốn được mục để tra cứu từng môn thuốc, từng căn bệnh mỗi khi khẩn cấp.

Phong-linh, bình sơ phát dùng 1 hộp 2\$ 00 tuyệt-nợc ngay.
Bạch-Đái, bình sơ phát dùng 1 hộp 0\$ 60 tuyệt-cần ngay.

NHỮNG TIN MỚI LẠ CỦA *mai* VỀ HOA NHỰT CHIẾN-TRANH

PHỤ NỮ TRUNG-HOA BỎ VỚI QUỐC NẠN

NHỆ THÂN BỎ LIÊU NẶNG TÌNH NƯỚC NON

« Mỹ-nhơn trưởng họ do ca vũ,
« Tráng-sĩ sa trường bán tử-sanh.

Đó là một câu thi xưa của Tàn, người làm thi có ý mỉa mai mấy cô gái đẹp còn ham mua hát, giữa lúc nước nhà có nạn, giặc vô lối nhà, bọn tráng sĩ phải ra chốn sa-trường, đồ sống dở chết, liêu minh với giặc để cứu lấy nước non.

Tại Thượng-hải và các tỉnh thành to lớn bây giờ, chắc cũng có những hạng mỹ-nhơn ham vui kẻ nước như thế. Song ta chẳng nên vì một số phụ-nữ vô tình với quốc-gia mà bảo rằng hết thấy phụ nữ Trung-hoa không lo gì tới quốc-nạn lúc này.

Ký thiết, phụ nữ Tàu đối với quốc-nạn hiện-thời, cũng đóng góp với bạn trai một phần ưu-tư và hoạt-dộng hùng hái lắm. Trong số báo trước độc-giả chẳng thấy tấm hình nữ-tử-quân ở mặt trận Thượng-hải đó chi! Lúc này ta thấy phụ-nữ Tàu từ bức thượng-lưu quyền quỳ cho đến hạng nữ-tử-binh-dẫn đều là « nghệ thân bỏ liêu, nặng tình nước non ».

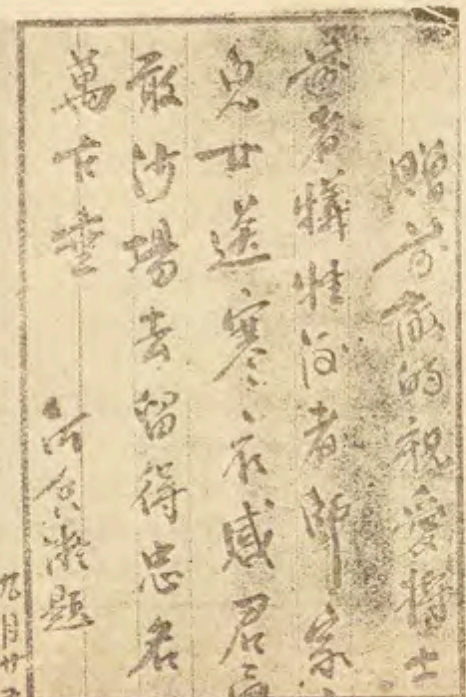
Trước hết là 3 chị em nhà họ Tống.
Tống-Khánh-Linh (vợ góa Tôn-dật-Tiên) hoạt-dộng về mặt quốc-tế, vì bà có giao-thiệp thân mật với các đảng lao-cộng ở những nước lớn. Mới đây bà viết một bức thơ thông-thiết cho đảng Lao-cộng (Les Travaillistes) Anh, khuyên họ nên ủng hộ Trung-quốc.

Quả nhiên, có phong-trào đề chế Nhật hóa nổi lên ở nước Anh, do đảng Lao-cộng khởi-xướng.

Tống-Mỹ-Linh (Tướng-giới-Thạch phu-nhơn) thường ra trước chỗ mũi tên hòn đạn, để thăm viếng yên-ủi các chiến-sĩ, chờ không kẻ hiềm nghi là gì. Mỹ-Linh lại trù-tính quân-cơ đại-sự với Tướng-giới-Thạch và thường dùng vô-tuyến-điện kêu gọi phụ-nữ thế-giới nên giúp nước Tàu trong lúc đang bị Nhật-bản xâm-lược này.

Đến Tống-Ái-Linh, là Không-tướng-Hy phu-nhơn thì hiệp với Hà-hương-Ngưng nữ-sĩ, lập ra hội « Thương-hải Phụ-nữ kháng-diệt hậu-viên » để chim nom tất bịnh thương-tích và mạnh áo miếng ăn cho quân-lính ở trận tiền.

Trên là Dương-cận-Tuân dưới là Su-Lương

Su-Lương nữ-sĩ — một tay nỉ cách-mạng đã bị tù một lớp với bọn Trầm-quân-Nhò, Trâu-thao-Phấn, nổi tiếng là 7 vị quân-tử trong ngục (Ngục trung thất quân tử) — mới được đại-xả trong dịp quốc-nạn này, vừa ở khám ra liền dựng lên hội Cứu-quốc, hiệp với nhiều chị em đồng chí, hoạt-dộng rất hăng hái.

Dương-cận-Tuân nữ-sĩ là nhà nữ phi-hành có tiếng, đã xin nhà nước cho đăng vào Không-quân để ra chiến-đấu với Không-quân Nhật.

Ngoài ra còn biết bao nhiêu chị em khác, trong lúc này vì nước quên mình, kẻ ra không hết được.

Bà học giỏi, về khéo, thi hay, chữ tốt.
Mới đây, nhơn dịp gửi áo lạnh ra mặt trận cho các tướng sĩ, chính tay bà viết một bài thi khích-lệ chiến-sĩ như hình độc-giả thấy đây.

« Tiên già hy-sanh, hậu - già sư,
« Gia gia nhĩ nữ tổng hàn-y.
« Cầm quân đồng cam sa trường khứ,
« Lưu đặc trung-danh vạn-cổ thủy.

Đại ý là :

« Kẻ trước liêu thân, dạy kẻ sau,

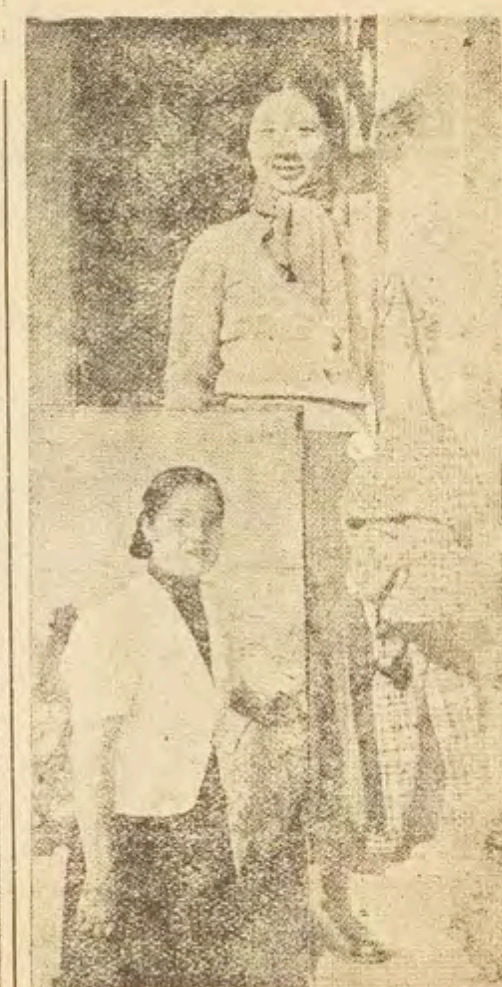
« Nhà nhà may áo tặng cho nhau,

« Khen chàng đồng cam ra trận giặc,

« Để tiếng anh-hùng muôn kiếp lâu.

Bài thi này có báo Anh ở

Luân-đôn đã dịch ra Anh-và cho đồng-báo họ thường thức.

Trên là Dương-cận-Tuân dưới là Su-Lương

Tôi ngày 18, qua hết ngày 20 Oct. hai bên lại giao chiến rất kịch-liệt, quân Nhật ra sức đánh phá trận-địa của Tàu dữ lắm, nhưng quân Tàu đối địch ghê gớm, kẻ này lăn ra chết, người kia nhảy lên tiếp chiến ngay, thành ra vẫn giữ nguyên được trận-địa, không hề suy chuyển.

Tóm lại, binh Nhật tổng cộng binh Tàu trước sau 5 lần đều thất bại. Hôm thứ hai tuần này, họ mới đem thêm qua 22.000 viện-binh để sửa soạn tổng công nã. Hiện thời binh Tàu đang bao vây binh Nhật 3 phía, và ứng chiến hăng hái luôn luôn, e mặt trận

Thật như thế thì biết hạng phụ-nữ Trung-Hoa có tâm-huyết và có kiến thức, hồi này tận tâm với quốc-gia lắm. Còn các cô không có đầu óc, không kẻ gang son chững tặc, giữa con quốc-nạn mà còn se-sua nhảy múa như câu cổ-thi đã mai mỉa kia, có xá kể gì! Thứ con gái ấy nước nào mà không có.

SAVON CON SÓ

RÈ 72%

XẤU TRÁI LẠI

SAVONNERIE DE L'INDOCHINE

139, Rue des Marins 139 CHOLON

15 ngày nay

BINH TÀU THẮNG THỂ NHIỀU

Ở THƯỢNG-HẢI VÀ SƠN-TÂY HÀ-BẮC CÙNG VẬY

Cả nước Tàu nổi lên kháng Nhật hơn 2 tháng, chưa có lúc nào thấy họ phân-chấn và thắng lợi như 15 ngày gần đây.

Mặt trận Thượng-hải, hai bên đánh nhau dữ dội như là hai ngày 14 và 15 Oct. Suốt một đường trận mây chực cây số, từ Bắc-điểm (nhà ga ở Hạp-bắc) lên tới Lưu-há, binh Tàu khởi thế công kịch binh Nhật một cách mãnh-liệt. Cả lục-quân, không-quân và pháo-đội, đồng thời quyết-chiến, làm cho sân mây bay của Nhật ở Dương-thụ phổ và bến tàu, kho thuốc súng cho tới chiến-hạm, đều bị tổn thất khá nhiều. Tại Bắc-điểm, binh Nhật chết nằm ngổn ngang. Binh Tàu thừa thắng đánh dẫn vào tới Hồng-khẩu, binh Nhật phải lui. Đó là trận Tàu thắng lớn nhất từ ngày khai chiến đến giờ.

Tôi ngày 18, qua hết ngày 20 Oct. hai bên lại giao chiến rất kịch-liệt, quân Nhật ra sức đánh phá trận-địa của Tàu dữ lắm, nhưng quân Tàu đối địch ghê gớm, kẻ này lăn ra chết, người kia nhảy lên tiếp chiến ngay, thành ra vẫn giữ nguyên được trận-địa, không hề suy chuyển.

Tóm lại, binh Nhật tổng cộng binh Tàu trước sau 5 lần đều thất bại. Hôm thứ hai tuần này, họ mới đem thêm qua 22.000 viện-binh để sửa soạn tổng công nã. Hiện thời binh Tàu đang bao vây binh Nhật 3 phía, và ứng chiến hăng hái luôn luôn, e mặt trận

Thượng-hải còn dầy dụa lâu ngày, quân Nhật còn phải đem nhiều viện binh và chết nhiều người lắm, họ chẳng mới phá nổi.

Mấy kỳ rồi, chúng tôi nói Hoa Nhựt chiến tranh bắt đầu diễn ra ở miền bắc mới thiệt là lớn.

Luôn 40 ngày, ở trên Hoa-bắc, binh Nhật tung - hoành thắng lợi, như là đi vào giữa đám rừng hoang, nay đuổi đạo quân Tàu này, mai chiếm cứ thành kia, tràn xuống Hà-bắc Sơn-tây mau quá. Nhưng 15 ngày nay, binh Tàu tập-tung lực, chống cự binh Nhật hần hoi, chẳng những cản ngay cái sức tràn lấn của binh Nhật, lại còn có thể làm cho binh Nhật phải mệt mỏi nguy cấp nữa.

Độc-giả coi kỹ tấm họa-đo in ngoài bia kỳ này, sẽ thấy rõ đại-thể Hoa - Nhựt chiến-tranh ở Hoa-bắc hiện-thời ra thế nào?

Thiếu chút nữa thì binh Nhật đã qua hai cửa ải Nương tử và Nhận-môn mà vào nghênh ngang giữa tỉnh-thành Thái nguyên; một mặt khác họ sửa soạn cho ngựa chiến uống nước giải-lao ở sông Hoàng-há, thì nước Tàu mất đứt một nửa giang-san rồi còn gì! Nhưng binh Tàu đã xối máu mà cản được.

Thứ nhất là nhờ đạo-binh thứ 8, tức là đạo Hồng-quân của Châu-Đức và Mao-trạch Đông làm tướng.

Hồng-quân từ Thiểm-tây tràn

non lẫn xuôi, kéo tới cấp-cứu, thấu phục được nhiều thành trấn quan-ài và đã cắt đứt cái mạch liên lạc của binh Nhựt trên con đường xe lửa Bình Hán. Một phía, quân Sơn-Tây Hà-bắc hiệp với quân Trung Ương vậy học quân Nhựt ở trong thung-lũng Vạn-lý trường thành, như Nguyễn-binh, Đại-huyền và Phồn-trĩ làm cho binh Nhựt có thể nguy lắm.

Phía khác, quân Tàu vòng ra ngã sau mà đánh ép tới, mấy muốn binh Nhựt như ở trong cái lồng, nếu không có viện-binh tới giải vây thì nguy.

Trên đường Bình-Hán, không chừng nay mai quân Tàu thấu phục lại những thành Chấn-định, Thạch-gia-trang và cả Đức-châu trên đường Tân-Phổ nữa.

Tóm lại, ở Hoa-bắc bảy giờ binh Tàu lại có sức đối-chiến mạnh mẽ. Chẳng rõ cái tin nói quân Nga ở biên-giới Mãn-châu đã động - viên khai chiến với NhựtMãn có thiệt hay không? Nếu thiệt thì chắc là Nhựt sẽ phải rút nhiều đạo binh đang tung hoành ở Hoa-bắc về Mãn-châu đối phó với Nga, chừng đó, tự nhiên binh Tàu có cơ quét-cường khá lắm vậy. Họ sẽ nhơn dịp ấy khôi phục được hai tỉnh Tuy Sát và cả hai thành Bình-Tân không chừng!

Nài cho đáng

Savon hiệu PHỤNG-HOANG

Bọt nhiều, ít hao, Không mục dơ. Giá rẽ.

Là bốn cái đặc-sắc của nó. Phải nài cho đáng savon Phụng - Hoang. Cần nhiều đại lý.

— Savonnerie PHENIX —
139, Rue des Marins 139 CHOLON

Con Cọp (Nhựt-bồn) muốn ăn con Nhím (Trung-hoa), nhưng Nhím ta xù lông ra, Cọp e nuốt mắc cổ không trôi. Bâu kia anh Gấu (Nga) đứng dương mắt ngó

MỘT PHƯƠNG LẬP BỒN

có bảo đảm chắc chắn, vững vàng mà lại mỗi tháng, có hy vọng trúng một số vốn lớn đây là về một cách thức P mà

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

Hội từ thiện theo chỉ dụ ngày 12 April 1919
vốn đã đóng tất : 1 triệu lượng bạc và 8.000.000 quan tiền Pháp
Hội quán : 7, Đại-lô Edouard VII ở THƯỢNG-HẢI
Hàng chính ở Đông-pháp : 26 đường Chaigneau SAIGON
Số thường mại Saigon 20
giúp cho quý ngài đóng góp ra số vốn

400 \$	mỗi tháng đóng	1 \$ 00	5.000 \$	mỗi tháng đóng	12 \$ 50
500	—	1 25	6.000	—	15 00
1.000	—	2 50	7.000	—	17 50
1.500	—	3 75	8.000	—	20 00
2.000	—	5 00	9.000	—	22 50
3.000	—	7 50	10.000	—	25 00
4.000	—	10 00			

Ve này đóng lĩnh vốn mục-dịch (từ 400 \$ tới 1.000 \$) bởi cuộc xổ số hàng tháng nay là khi mùng hạp (25 năm) nếu ve không đóng may trúng ra trong 300 cuộc xổ số hàng tháng.

HỘI BẢO ĐẢM 12 CUỘC XỔ SỐ MỖI NĂM
Ve tiết kiệm cách thức P đóng dự cuộc xổ số hàng tháng đầu mỗi năm. Như vậy nên người mua ve, chẳng những chắc chắn sẽ được lập nên một số vốn, mà lại có hy vọng được trúng một số tiền (400 lần số tiền tháng đã góp nếu ve trúng ra trong tháng đầu).

PHÂN LỢI KHÁC CỦA VÉ TIẾT-KIỆM

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

HỘI CHỮ ĐỀ ĐANG, khởi tốn hao rất rồi chỉ hết
CÓ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm.
ĐANG VAY 90 %, số giá chuộc về.
ĐƯỢC TRẢ ĐÓNG LẠI, trả số góp về và tiền lời hay là gia ký hạn
ĐƯỢC : HOA HƯỞNG LỢI CỦA HỘI bởi cuộc xổ số phụ hay là tăng thêm số bảo kiết
ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRỄ MỘT THÁNG

SỐ VỐN HOÀN LẠI	bởi cuộc xổ số tới ngày 31 MAI 1937 gần.....	400.000 \$
TIỀN LỜI đã chia ra cho người cầm vé ở Đông-Pháp tới ngày 31 MAI 1937 gần.....		65.000 \$

SỰ BẢO ĐẢM CHO VÉ TIẾT KIỆM

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

Số vốn đã đóng tất cả : | Đóng-sẵn và bất-động-sản ở Đông-Pháp tới ngày 31 DECEMBRE 1936..... 2.339.121 \$ 43

MUA VÉ HAY HỘI ĐIỀU-LỆ XIN ĐO NOI

Hội Vạn Quốc Tiết Kiệm

Chi nhánh : SAIGON, 26, đường Chaigneau ;
HANOI, 8 ter Phố Tràng thi ;
và nơi Đại-lý khắp cõi Đông-Pháp.

... Hỡi các ngài ! muốn trong gia đình quý ngài được mạnh khỏe và vui vẻ thì hãy uống

SÂM NHUNG DƯỢC TINH

hiệu THIÊN-THẦN là một thứ thuốc bổ thượng hạng, có hiệu quả tức thời cho những người lao tâm lao lực, mất máu, đau mỏi mạnh, đàn bà thai nghén hoặc sau khi sanh đẻ, hoặc ăn ngũ không được. Mỗi ve... 0 \$ 60

... Nêu các ngài ! muốn tránh chứng bịnh ho lao không xảy ra trong gia đình thì hãy uống

PHỄ SANH KÝ

là một thứ thuốc có những chất bồi bổ phổi và ngừa lao tởn, công hiệu lạ lùng cho những người mới ho hay ho đã lâu ngày như : ho đàm, ho gió, ho khan, tức ngực, ho siết, ho lao v... v... Mỗi ve... 0 \$ 40

Tổng phát hành: **WALIN DƯỢC PHÒNG**
40, Rue Viénot - Saigon

GUỐC PHÙ-LƯU

ĐỦ KỂ TÂN-THỜI, NƯỚC SƠN
RẤT KHÉO, GIẤY CỦA CÁC VỊ
HOA-KHÔI. NHÀ CHẾ TẠO :

PHAM-VAN-VIÊN

106, 111 Lagrandière Saigon

Được thưởng mẽ-day ở Hội-chợ Nam-vang

Guốc Phù-Lưu bán lẻ tại Chợ-mới, ngang giấy Bóm-bay số 90-127. Có xe hơi chở hàng đi khắp Lục-tỉnh.

Đủ mặt hàng hóa Bắc-kỳ : valises, cartables, giấy giếp tân thời.

BỮA NAY, CỬU-QUỐC HỘI NGHỊ Ở BRUXELLES

Cửu-quốc hội-nghị là gì ? — Vì sao người ta
chắc trước nó sẽ thất bại ?

TRÊN báo này, chúng tôi
vẫn chủ - trương cái
thuyết: Âu Mỹ muốn
giữ nền hòa bình và cái oai-tin
của họ ở Á-đông này thì phải
liên hiệp nhau lấy cách cương
quyết thế nào mà xử vụ Trung-
Nhật phân-tranh, nghĩa là ngăn
cản Nhật-bổn đừng lấy võ lực
xâm phạm Trung-Hoa nữa. Nếu
chỉ dùng lời lẽ và giấy mực
ngoại giao thì vô ích.

Chắc nhiều người đồng ý với
chúng tôi.

Nhưng trước khi sẽ dùng
cách cương quyết gì chưa biết,
hiện thời Âu Mỹ còn tưởng
rằng «nước miếng» có hiệu-quả
cho nên bữa nay họ nhóm Hội
nghị nước miếng. Chúng tôi
muốn nói Hội-nghị Cửu-quốc.

Bắt chước Léon Daudet gọi
hội Quốc liên là *Société des
Salves*, chúng tôi tưởng cũng
nên gọi Hội nghị Cửu-quốc bắt
đầu nhóm ở kinh đô Bruxelles
nước Bỉ hôm nay, 30 Octobre,
là Hội-nghị nước miếng cũng
phải.

Tại sao người ta lại lựa chỗ
nhóm là Bruxelles ?

Ta nên biết 9 nước đã ký
(cửu-quốc Công-ước hồi đó là :
Mỹ, Anh, Pháp, Ý, Bỉ, Hà, Bồ,
Trung, Nhật. Hai nước Trung
Nhật là hai nước đang có việc
tranh chấp nhau, không lẽ nhóm
hội ở Trung hay ở Nhật, vì
người ta có ý muốn tránh sự
nghĩ hoặc thiên vị. Cũng không
lẽ để nhóm ở một nước trong
3 nước đứng đầu mời hội là Mỹ
Anh và Pháp, vì sợ Nhật-bổn
tưởng mình bị oai-hiệp về mặt
chánh trị ngoại-giao mà không
chịu đi dự.

Hồi nào tới giờ, nước Bỉ ở
Âu-châu vẫn đứng địa-vị trung
lập, vả lại không có chánh-trị
quan-hệ gì với vụ Trung-Nhật
cho nên người ta lấy kinh-đô
Bruxelles làm chỗ mở hội Cửu-
quốc vậy.

Trung-quốc chịu đi dự hội
đã đành, các nước khác cũng
vậy. Duy có Nhật - bổn, lúc
chúng tôi viết bài này còn cách
6 ngày nữa mới mở hội, thì
chưa nghe Nhật-bổn có đi dự
hay không ? Họ vẫn cứng đầu,
nói rằng việc Trung-Nhật lời
thời với nhau để Trung - Nhật
tự xử lý, không cần ai can
thiệp, vả lại không khí nào
Nhật chịu làm như một tên bị
cáo ở trước mặt thế-giới.

Ngoài ra mấy nước có ký
ước, người ta còn mời mấy
chục nước khác tới dự cho thêm

đồng đảo và có oai thế.

Hội nghị này mở ra, cốt là
2 nước Anh Mỹ, bởi vậy rồi
đây có kết quả gì không, cũng
quan-hệ ở thái độ 2 nước Anh
Mỹ có cương quyết hay không.
Nhưng mà những ai kiến thức
đều thấy rõ rằng hội-nghị Cửu-
quốc rồi lại đến «vuốt đuôi
lươn» như chuyện Quốc-liên
hội phải ủy ban Điều tra sang
Mãn-châu hồi 1932 đó thôi.

Thiệt vậy. Nếu như người ta
không tính lấy cách cương
quyết gì làm hậu - thuẫn, thì
hội-nghị đã vô ích mà lại chắc
chắn thất bại mười phần.

Vấn biết cái chủ ý của hội-
nghị là muốn điều-đinh, nhưng
mà người ta tính điều -đinh
bằng cách nào.

Nếu người ta muốn mua
lòng Nhật-bổn mà điều-đinh
một cách ức hiếp Trung-quốc,
chắc hẳn Trung - quốc không
chịu nghe. Nếu chỉ lấy nước
miếng mà bảo Nhật-bổn thôi
xâm lược Trung-hoa, và rút
binh ở các nơi về chắc hẳn
Nhật-bổn cũng không khi nào
chịu khuất phục.

Hướng chi xét ngay từ gốc
mà đi, hội-nghị Cửu-quốc có
chỗ trái ngược khó xử lắm.

Hội-nghị Cửu-quốc lấy căn
bản nơi tờ công-ước 9 nước và
cốt bình vực quyền lợi trong
tờ ước đó mà mời nhóm. Mời
mở tờ ước ra đã thấy khoản
thứ 1 giao kết đánh rành như
vầy :

— «Các nước ký tên đều
«phải tôn trọng cái chủ quyền
«độc-lập của Trung-quốc cũng là
«lãnh-thổ và quyền hành-chánh
«được nguyên-lãnh chính-đốn».

Thế là chẳng những trong
các nước ký tên không ai được
xâm phạm tới đất nước và
chủ quyền của Tàu, mà nếu
có ai lạ, xâm phạm đất nước
chủ - quyền của Tàu thì các
nước ký tên kia phải bình vực
Tàu nữa.

Cắt-có thay ! Chính Nhật-
bổn là một nước ký tên trong
tờ ước đó, mấy năm nay xâm
chiếm Mãn-châu của Tàu, rồi
bây giờ muốn thôn tính cả Hoa-
Bắc, chờ phải ai lạ đâu !

Nếu các nước ký tên, nay
muốn thực - hành cho đúng
khoản thứ 1 của tờ Cửu-quốc
Công-ước thì phải bảo Nhật-
bổn trả lại Mãn-châu cho Tàu
và rút hết binh-lính ở Hoa Bắc
và Thượng-hải đi. Khỏi nói thì
ai cũng biết trước không khi
nào Nhật chịu.

Mà nếu hội nghị không đạt
tới cái mục-đích của khoản thứ
1, thì hội nghị có nghĩa lý gì
nữa đâu.

Bất quá ngày 30 Oct. này họ
rũ nhau phun ra một ít nước
miếng rồi chia tay ra về là
xong chuyện. Thời cuộc Đông-
phương vẫn là Nhật ý mạnh
đánh hiếp Tàu mà thịnh thế
của Tây-phương rồi đến lúc
kém sút đi. T. V.

VỀ CÁI TIN

Tru'ong - hoc - Lu'o'ng
bị giết bởi tay

Tu'o'ng - gio'i - Thạch

Hôm thứ hai tuần này,
sở Thông-tin Nhật-bổn
ĐÔNG-MINH-XÃ có cái tin nói
bộ Tham-mur Nhật được tin
rằng Trương-học-Lương đã bị
Trưởng-giới-Thạch giết chết bí-
mật hồi cuối tháng Septembre
rồi.

Chuyện có lẽ không mà cũng
có lẽ thật.

Có lẽ quân Nhật phao đồn
cái tin ấy ra để làm chia rẽ
quân-tâm Tàu ở Hoa-bắc. Hiện
thời Nhật đang thất lợi ở Hoa-
bắc, nên muốn dùng kế ly-gián
quân Tàu, là vì trong các đạo
quân đang đánh với Nhật ở
Hoa-bắc bây giờ có nhiều đạo
là tướng-sĩ cựu-bộ của Trương-
hoc-Lương. Vì dụ Phó - tác-
Nghĩa, Vạn - phước - Lân, Hàn-
phục-Cử v.v... Nếu như cựu chủ
của họ bị giết thế nào họ khỏi
oán-hận Trung-ương mà sanh ra
phân loạn, không thêm ủng-hộ
Trung-ương đề-kháng Nhật nữa.
Quả vậy thì cái mưu của Nhật
thâm lắm !

Nhưng nếu bảo Trương
không bị Trưởng sai người hạ
sát rồi, thì lâu nay Trương đầu,
không nghe tiếng tâm tung tích
gì hết ?

Ai cũng nhớ Trương vì muốn
kháng Nhật mà gây ra vụ Tây-
an, sau vụ này thất bại rồi thì
Trương đi ẩn-cư trong một
danh-sơn nào đó. Đáng lẽ hai
tháng nay, người ta phải thấy
Trương ra cầm binh đánh nhau
với Nhật ở một mặt trận nào
kia mới phải chứ. Vì đó là sự
thâm thù và tổ-chí của Trương
mà !

Song đầu này Hoa-Nhật đánh
nhau 2 tháng mà không ai nghe
nói tới Trương, vậy thì Trương
đâu ?

THIÊN HẠ ĐỒN

Muốn dùng hột xoàn mới thật
tốt nên đến tiệm Ba-Quan là
chỗ mài hột xoàn mới khéo
nhất. Mua hột xoàn mới Ba-Quan
được sự tin cậy, không khi nào
chết nước đổi màu, có thể dùng
như xoàn Tây.

Hột xoàn mới Ba - Quan chỉ
bán tại tiệm Ba Quan 58 Rue
Vannier, Saigon, Chợ - cũ. —
Télép. 21.476.

DOCTEUR

LÊ - QUAN - ĐĂNG

DE LA FACULTÉ DE MÉDECINE DE PARIS
ANCIEN ASSISTANT A L'HOPITAL GÉNÉRAL DE TOURS
GASTRO - ENTEROLOGIE
& GYNÉCOLOGIE

Chuyên trị bệnh đau bao-tử, ruột, gan và bệnh
đàn-bà — Trị bệnh rét, ban và các chứng bệnh

CONSULTATIONS :

Sớm mai : 9 giờ tới 12 giờ

Chiều : 3 giờ tới 7 giờ

96, Rue Lagrandière — SAIGON

ĐI CHƠI CHỢ LỚN DỰ TIỆC TRUNG-HOA

Ai đã đi tới Chợ Lớn, mà chẳng hề bước lên « Thái-Hồ-Lầu » thì cũng thiệt !
Vị chốn này : đã dành sẵn đủ thức ăn-trần hải-vị, để cho ta cùng bạn-hữu
năm ba đánh chén trong khí nhàn-hạ, chẳng những món ăn đẹp miếng, thức uống
đủ mùi, mà lại một tòa nhà nguy-nga : lầu cao sừng sững; Có vườn hoa đẹp, có
gió thanh-tản, muốn an-bộ đường-xa, lại sẵn sàng thang diên. Ta có thể đến đây :

Khi chén rượu, khi cuộc cờ, (có đề sẵn cờ tướng);

Khi xem hoa nở, Khi chờ trăng lên !

Thật là vô-cùng hứng-thú, lắm điều thanh-tản !

@@@

Ban ngày từ 12 giờ trưa đến 3 giờ chiều :

Có bán trà, bánh, mỳ, cháo để diêm-tạm; theo giá kinh-tế. Có ca-nữ trời giọng
du-dương, giúp vui cho quý khách.

Lãnh tiệc lễ đám, đề đãi khách-quí, phòng huê rộng rãi, tiện lợi nhiều bề.
Xin quý-khách chiếu-cổ, ắt sẽ đẹp lòng !

« THÁI-HỒ TỬU-LẦU »

284, Rue des Marins 284

Téléphone Automatique N° 30351, CHOLON

TRƯỜNG HỌC

PHẠM-KHẮC-MINH

72 à 80, Boulevard Kitchener -.- Cầu Ông Lãnh -.- SAIGON

Trường dạy cho phụ-huynh
học-sanh tin cậy

ALLO - ALLO - ALLO

NÊN TỚI VIẾNG ÔNG GIÁO-SƯ ĐẠI-TÀI H. H. A. AMIL
164, Rue Mac Mahon, SAIGON

Đoán vận mạng — Chỉ tay — Các khoa học kín
Quý ngài có thể làm cho đời mình được sung sướng hạnh
phúc, nếu muốn nhờ ông giáo-sư AMIL giúp hộ cho

Các việc — Hôn-nhơn — Lập nghiệp — Gia tài
Những sự bí mật của xứ Ấn-độ sẽ giúp cho quý ngài được
người mình thương yêu. Trong trường tình, ông giáo-sư AMIL
sẽ là người dắt đường chỉ nẻo chắc hơn hết (việc vẫn giữ kín)
Quá khứ — Hiện tại — Vị lai (dời tiên đoán không sai lầm)
Muốn được mạnh, chiến thắng và đạt được mục-đích : BUA
chế theo cách thức ở Ấn-độ

Tiếp khách : mỗi ngày, nghỉ ngày Chúa nhật
Sớm mai : từ 8 giờ tới 11 giờ. Chiều : từ 3 giờ tới 7 giờ
Những người nào bận việc không đến được ban ngày, xin
mời lại nhà từ 9 giờ tối sắp lên và trong tuần, ngày Chúa
nhật không tiếp khách.

NỮ - CÔNG VIỆT - NAM

151-153, Boulevard de la Somme, Saigon

Muốn cho khéo, mà không tìm đến Trường Nữ-
Công Việt-Nam mà học là một điều đáng tiếc

Không có
thứ sà-bong
nào tốt hơn

Savon VIET-NAM

dùng đồ tôn
mà lại sạch
sẽ và thơm.

NÊN MUA ! NÊN XEM !

Hai bộ sách cần thiết cho hết thay mọi người do Y-sĩ LÊ-VĂN-
PHẦN biên chép, có các vị Bác-sĩ và danh nno phụ giúp :

ĐÔNG TÂY Y HỌC. — Sách gồm đủ các lý thuyết về
y học, và các cách trị bệnh bên Âu Mỹ, Nhật-bản, Trung-hoa,
các bài thuốc Nam Bắc, gia truyền, hiệu nghiệm, các điều thuộc
về y lý, y phương, cách chẩn mạch, xét bệnh, trị và ngừa bệnh v. v.

NAM NỮ AI TÌNH. — Sách nói đủ các điều thuộc về
Nam Nữ, về đủ mọi phương diện sanh lý, ái tình, xã hội, sản
dục nhi khoa, các lý thuyết tự do sanh đẻ, các phương thuốc
cải lão hoàn đồng, đủ mọi điều cần ích cho Nam Nữ, trọn 2 bộ
giá : 2 \$ 00.

Có in ra từng cuốn nhỏ, bán 0 \$ 20 một cuốn. Cuốn số 1 có
nói về đại lược 2 cuốn sách, có những bài thuốc Tây và Nam
Bắc trị những bệnh lậu, giang mai, phong cùi, nhiễm Á-phiện
vân vân, coi có thể tự chữa lấy được.

Đã xuất bản và để bán khắp mọi nơi ai muốn coi thử một cuốn,
gửi 0 \$ 20 về cho Y-sĩ Lê-văn-Phần. Thơ và mandat đề :

Monsieur LÊ-VĂN-PHẦN.
N° 178, Rue Frère Louis, SAIGON.

THÂN THỂ VÀ VĂN-TÀI CỦA ÔNG NHỊ MỸ (TIẾP THEO NHỮNG SỐ 4, 5, 6, 7, 8)

ANH TỬ ĐỘI BĂNG

ONG-NHỊ có người em
họ buôn bán ở tỉnh,
một hôm về chơi
nhà, sang thăm ông.
Lâu ngày gặp gỡ, tay bắt mặt
mừng, hai anh em trò chuyện
hồi lâu, ông Nhị hỏi :

— Ở tỉnh có chuyện gì lạ
không ?

Người em bèn thuật chuyện
này :

— « Thời buổi Tây-Tàu nghỉ
cũng lắm cái nhố nhăng. Cả
đến việc dựng vợ gả chồng là
một việc quan-hệ, thế mà bây
giờ họ cũng mưu mô lừa lọc,
lợi dụng đến quyền thế để lo
nau. Xem như ở phố hàng
Nâu có nhà bà Ký-Thịnh, nhà
buôn bán thóc gạo cả tỉnh Nam
đều biết tiếng.

« Bà không có con trai, chỉ có
một gái là cô Bút năm nay
mười tám tuổi, người có tài có
sắc. Các quan tham quan phán,
cũng nhiều người ngấp-nghe
mà chưa dám nào được có
ưng thuận. Thế mà vừa đây
nghe tin cô ở đã sắp vào tay
một anh tử-tài đội-băng ở miền
Bắc, tài học chẳng có, tư bản
thì không ; ai cũng phải lấy
làm ngạc-nhiên.

« Nguyên là anh tử này, con
một ông quan bị cách chức.
Vì nhờ được quyền - thế khi
người cha còn tại chức, có
giao thiệp rộng trong đám
quan-trường. Cho nên thằng
con học dốt mà thi đậu : tú-
tài đội-băng ! Anh ta thấy cô
Bút có nhan sắc, có tài hoa,
nhà lại giàu có, nên muốn
hỏi làm vợ. Nhưng khốn nỗi cái
thanh danh nhà mình đã bị
một vết nhơ, bây giờ nhà mình
lại nghèo xác nghèo xơ, chính
mình tài hoa cũng không có.
Nếu hỏi vợ là cô Bút, chắc là
bị cự tuyệt. »

Tôi đây, muốn cho câu
chuyện thêm ý vị, người em
họ ông Nhị ngừng lại, kéo một
hơi thuốc lạo, uống một hớp
nước trà đậm cho khoan-khoái,
giây lát ông mới nói tiếp :

— « Năm năm trước, hồi còn
chơi bời lêu lổng, hề nó (anh
tử đội băng) xoay được món
tiền nào là nay ca lâu mai tưu
quán, cờ bạc « bán trời », nhưng
cũng nhờ đó mà làm quen được
một người bạn làm thông-phán
tòa sứ. Rồi nhờ ông phán này
nói dùm với ông Cò tây, cho
tú-tài đội-băng một chân thư-
ký phụ ở trong cô-bót. Nó bèn
nghĩ đến cách lợi dụng thế-lực
ấy để lấy cho được cô Bút.

« Hầu bèn kể lẽ sự tình với
ông phán Cẩm và ông cò tây,
xin hai ông thương tình mà
giúp cho việc ấy...

« Một hôm chúa nhứt, ông tú
đội-băng, ông cò đội mũ, ông
phán đội khăn, bạn người cùng đi
chiếc ô-tô của cô-bót đến nhà
bà ký Thịnh. Bà sợ hãi, không
hiều có việc gì mà « Quán Cò »
lại « hạ cố » đến nhà mình như
thế ? Nhưng đầu sao bà cũng
phải tiếp đãi long trọng, vì ông
cò là ông cò « Tây » mà ông
phán là ông phán đầu tòa.

« Ông phán ngỏ ý muốn làm
mai cô Bút cho ông tú và
yêu cầu bà ký Thịnh mời cô
Bút ra nói chuyện. Bà Ký-Thịnh
là đàn bà góa, tuy không muốn
cho con gái ra tiếp, nhưng lại
sợ thế-lực quan cò và quan
phán. Lúc cô Bút ra, ông cò
đứng dậy bắt tay trước, ông
phán bắt tay thứ nhì, còn ông
tú đội băng bắt tay sau rốt.

« Trò chuyện một lát, khách
từ biệt chủ ra về. Hôm sau ông
tú đội-băng không cần hỏi lại
bà Ký-Thịnh có bằng lòng hay
không, cứ tự tiện sắm sửa sinh

lễ đến xin cưới. Bà Ký-Thịnh
ngần-ngại, không nhận lời thì
sợ thế lực, mà nhận lời gả thì
lại tiếc cho tài sắc con mình.
Bà bèn nghĩ ra một kế, cứ
nhận lời cho cưới nhưng mà
thách cưới thật nặng bằng số
tiền 3000p. Bà cũng biết chắc
rằng anh tử xác xơ này không
thể xoay đâu được món tiền
to tát ấy...

« Câu chuyện này không
biết rồi sau ra sao ? Cũng may
bà Ký-Thịnh nghĩ được cái mưu
« Gia-cát » ấy ; nếu không, chẳng
sớm thì muộn, thằng « Mờng »
đã phớt phỏ leo lên « cây quế ».

✱

Đương gặp lúc an nhàn vô
sự, lại tưng đầu bài ngâm-vịnh,
nay gặp cái đề mục lý thú như
thế, ông Nhị-Mỹ há lại làm
thinh. Nhân dịp có em về chơi,
ông bèn sai bà Nhị làm rượu
khoản đãi, và gọi hứng thơ
một thể. Ông vừa cười vừa nói :

— « Phi tưu bất thành thi. »

Mâm rượu bưng lên. Hai ông
chén thù chén tạc. Khi đã ngà
ngà say, ông Nhị đắc chí ngâm
một bài thơ về câu chuyện anh
Tú đội băng :

Nước Nam phong tục hóa ra
tây,
Làm hại dân ta đến thế này
Giậm vợ người dẫu mà muối
mặt,
Lấy chồng ai nghĩ phải chia
tay.
Vi không của lắm thì không
đại,
Nghĩ có con ra đến có rầy.
Thường cả ông tơ rồi cũng
hốc !
Đã hai thằng Cẩm (1) nó xe
giấy...

Bài thơ này, ý tứ thật là
mai mỉa, dỗi-dào, lời lẽ lại
tự nhiên mà lưu loát. Bốn câu
giữa không gò gẫm gì mà đối
nhau tề-chỉnh ; hai câu kết thật
là nhứt khí. Người đọc có thể
tưởng-tượng ra được ông Nhị-
Mỹ lúc bấy giờ vẻ mặt ngang
nhiên mà dương-dương tự đắc
là dường nào ! Vừa ngồi rung
đùi bèn ngâm rượu, vừa cất cao
tiếng lên ngâm bằng một giọng
diều cọt :

Vi không của lắm thì không
đại,
Nghĩ có con ra đến có rầy !
SAO-MAI

(1) Hai thằng Cẩm là ông phán Cẩm và
quan Cẩm, tiếng Bắc đặt tên ông cò như thế.

THI CA

DỊCH THƠ HÁN-VĂN CỦA TÙNG-THIỆN-VƯƠNG

(Bài này, Tùng-thiện-vương họa lại 1
bài trong 3 bài « Cừu-khê thảo-đường »
của cụ Ng-bâm-Ninh, khi hai thi-gia gặp
nhau trên hương-giang).

BÀI CHỦ HÁN

« Phiến phàm trước ngạn
bạng thu san,
« Khách từ đề hồi yên thủy-
gian.
« Viên-lệ chính tùy hoàng
diệp hạ,
« Cổ nhơn thiên dữ bạch-
vân hoàn.
« Môn hoài thác tác tương
tư mộng;
« Ác tí do kinh bình tích
nhân.
« Ngã diệp đa sầu san vị đắc,
« Đối quán hữu tri tạm thời
nhân.

BÀI DỊCH

Cánh buồn sen hải quạt non
thu,
Mây nước bàng khuâng tỉnh
khách thơ.
Nhìn dỗi là vàng châu muốn
ưa,
Về theo mây bạc bạn đành từ.
Thuở nào hợp mặt ngờ đêm
mộng,
Lúc mới cầm tay tưởng gã
mô ?
Mình cũng buồn nhiều chưa
giải được.
Gặp ai lại được buổi hơi thư.

✱

KHÓC HOÀNG-TÂN-DÂN

Chủ-nhiệm Văn-học Tuần-san
Lạnh-buốt trời nam tiếng
thở ra.
Ôi thôi, rồi một kiếp tài-ba !
Mong manh sự-nghiệp ba tờ
giấy

Rực-rỡ văn-chương một năm
hoa.
Danh thọ đầu hay bù mạng
yêu.
Con thơ hồ dễ đỡ thân già ? (1)
Gia-dinh nổi ấy còn không
nghĩ.
Chả trách bạn-bầy cũng bỏ
qua !
Đầu-Tiếp

(1) Hoàng-quân còn có lão-màu

KHÚC TRƯỜNG-HẠN

Giấc hồ điệp đương đêm
chợt tỉnh
Trước rèm thưa, trời mảnh
trắng thanh
Lặng ngời bờ ngở một
mình,
Bàng khuâng chẳng biết
chừng canh khắc nào,
Ngoài trời thăm ăm ăm
sóng biển
Như đao binh kéo đến đầu
đây ?
Thoắt thôi lại rút về ngay,
Khi chui xuống đất, khi bay
lên trời.
Thử nghiêng tai lắng nghe
cho thực,
Lại nghe như hăm-hực
tiếng ai
Vật mình kêu khóc cõi
ngoài
Khiến vàng đá cũng sở gai
kinh hồn
Người tựa án lòng buồn
rười-rười
Chứa biết vì manh-mối ở
đâu ?
Cổ khươi ra một mối sầu
Đẽ cùng trời bể góp câu hạn
trường
ĐẦU TIẾP sao lục.
(Còn nữa)

BÁO MỚI

BÁO La Gazette de Huế
là tuần-báo Pháp-văn
ở Đê-kinh do ông Bùi-huy-Tin
sáng lập, bấy lâu đình bản,
nay được tin rằng 1er Novem-
1937 lại ra làm cơ - quan cho
thanh-niên và Tam-kỳ liên lạc.
Lần này ông Phạm-văn-Ký
là nhà thi-sĩ nổi danh, cầm
quyền chủ bút.

Báo quán ở số 43 đường
Paul Bert Huế. Giá báo 1 năm
3p. sáu tháng 1p.80.

Bốn báo kính chào bạn đồng
nghiệp tục-bản lâu dài phát đạt.

SÁCH MỚI

Nhà xuất - bản Đức - lưu-
Phương có gởi tặng chúng tôi
hai cuốn sách « Cười quơng »
(một bộ 2 cuốn, giá mỗi cuốn
0p. 25) và « Vợ đưi » (một bộ 2
cuốn, giá mỗi cuốn 0p. 30) của
ông Hồ-biểu-Chánh viết. — Cây
viết của Hồ-quân sở trường về
lối tâm lý, xã-hội, độc-giả cũng
đã biết tài rồi, tưởng chúng tôi
không cần phải dài lời.

Cho ra hai cuốn sách đầu
tiên, có giá-trị, in đẹp, giá bán
rẻ, chúng tôi hy-vọng ở nhà
xuất bản D. L. P. đã hứa hẹn
sẽ in thêm những tác-phẩm sắp
ra đời sau này. Chúng tôi nói
thêm rằng mục-dịch của nhà
xuất bản D. L. P. là in những
tác phẩm giá-trị của các nhà
văn không thể tự mình xuất bản
được, cốt để tỏ bời cho tác-
phẩm quốc-văn được thêm đời
dào và giúp đỡ những kẻ có
chân-tài.

Chúng tôi xin thành thật
giới thiệu cùng độc-giả. MAI

MÙA THỂ-THAO

Hỡi các tay dự đua đi bộ ! !
Các tay cu - rưa xe đạp ! !
Chiến tướng các hội banh ! !

Các anh cần nên biết qua
thứ thuốc đại-bồ hiệu Trung-
Huê Sâm-Nhung Tinh làm
cho các anh có thêm sức khỏe
bền bỉ, lâu mệt, đỡ k'ó cổ,
khỏi đau sóc hông. Dùng nó
thường, đến khi ra trận tranh-
tài có sức thì chắc chắn thành
công, vì có thêm sức lực giúp
cho các anh.

Nam phụ lão ấu dùng nó
thường thì dặng bỏ thân, bỏ
huyết ; Người đau liệt nhược
nó giúp cho lợi sức, tráng
dương thêm tinh lực, ăn ngủ
được nhiều, mùi nó thơm ngon ;
thật là một món thuốc đại-bồ
chắc chắn không sai. Mỗi ve :
Trung-Huê Sâm-Nhung-tinh
giá là... .. 0 \$ 60
Nài cho được của hiệu :

TRUNG-HUÊ DU-ỢC- PHÒNG
89, Rue de Paris - CHOLON

THANH - TÂN NỮ - CÔNG

54-56, RUE DE CANTON CHOLON

Chuyên rông các khoa
Nữ-Công và Nữ-Nghiep

THÊU - MAY - BÃNH MỨC - NẤU ĂN

Khoa-học

Cần Tần

VIỆC PHÁT MINH LẠ LÙNG
CỦA ĐỐC-TƠ PINCUSMAI SAU
THẾ-GIỚI CHỈ CÓ
DÀN BÀ MÀ THÔI

MẤY lâu, có tin ở Nga Xô-viết nói quả quyết rằng các nhà bác học Nga đã tìm ra cách đem bào-thai (ovules) của người đàn bà ra ngoài mà cũng có thể chữa đẻ như thường.

Người ta nói cuộc thực-nghiệm này có kết-quả mỹ-mãn lắm. Nghĩa là mấy ông bác-học Nga mổ lấy bào-thai đã có kết-tính của một người đàn bà đem đặt vô trong mình một con khỉ cái, để nó chữa đẻ dùm chị kia. Đứng ngày đứng tháng, con khỉ đẻ ra một đứa nhỏ giống người in-hệch, không có chút nào giống khỉ.

Các nhà thông-thái phương Tây tuy không nghi ngờ những ông thầy thuốc đã đồn rùm cái tin mới lạ trên đây, song hình như không chịu tin là sự có thiệt.

Bỗng dưng tới hôm mới rồi, ông giáo-sư đại-học Pincus ở thành Harvard đã làm kinh-hoàng cả viện Khoa-học nghiên-cứu ở Hoa-sanh-tông, vì ông đã trình bày kết-quả những công-phu thực-nghiệm của ông về vấn-đề nói trên.

Thì ra ông giáo-sư Pincus rút lấy những tinh-trùng đực và cái ở trong mình một con thỏ cái ra, sau khi trộn lẫn với nhau rồi, ông đem những bào-thai đã có chữa đó mà đặt vô trong thân thể một con thỏ cái khác. Cách sau 30 ngày, con thỏ cái này sanh-hạ một bầy thỏ con nhưng không có vẻ gì giống với nó.

Còn lạ hơn nữa, là sau cuộc thực-nghiệm thứ nhứt, tới lần thứ hai, thì giáo-sư Pincus lọc bỏ hết những tinh-trùng giống đực, rồi dùng phép hóa-học mà ngâm bào-thai bằng nước mặn

và làm cho nó có nhiệt-độ tới 45 độ, cốt để nó đẻ mau hơn lệ thường. Rồi các cuộc chế-biến như thế, ông mới phân-phát những bào-thai đó cho nhiều con thỏ cái khác. Nhưng với vàng muốn xem kết-quả, đến đời ông đang tâm giết chết những con thỏ mang dùm bào-thai đó trước khi đứng ngày tháng sanh đẻ, té ra ngó thấy trong bụng con nào cũng đã thành một cái thai hẳn hoi.

Nhơn vì cách thức chữa đẻ của các loài có vú (les mammifères) đều giống y nhau cả, cho nên ông Pincus tính đem thực hành cuộc phát-minh của ông cho loài người cũng đặng.

Báo-giới nước Mỹ liền chụp ngay lấy sự mới lạ này mà nói khôi-hài chơi: Nếu vậy thì rồi đây mấy bà mấy cô nào mắc bận công việc quá, hay là sợ mang nặng đẻ đau, thì sau khi thọ-thai rồi, sẽ bỏ tiền ra thuê mướn đàn bà khác lãnh cái thai ấy mà sanh đẻ dùm.

Giáo-sư Pincus lại nói quyết đoán rằng mai sau người ta muốn trên thế-gian này chỉ rông có giống đực hay rông có giống cái cũng được.

Hễ người ta chỉ lựa lọc lấy thai-bào giống cái thì tự nhiên chỉ đẻ ra đàn bà mà thôi.

Rồi đây phe yếu có thể nhờ khoa-học giúp sức, mà làm cho tuyệt hết giống đàn ông một cách êm thấm, không cần phải dùng cách bạo động gì cả.

Sự đó tuy là hiện thời không thể nào có, nhưng mà mai sau kia, nếu người ta muốn trên đời chỉ có rệt đàn bà là đàn bà, vẫn có thể dùng phép khoa-học mà thực-hành theo ý muốn đặng.

Nhờ lại trong truyện Tây-du, nói ở đâu giữa khoảng Trung-

quốc và Ấn-độ có một nước toàn là đàn bà, gọi là « Nữ-hon-quốc », chứ không có một mống đàn ông xen vào; vậy thì có lẽ các bà trong nước này đã thực-hành được cái mà ngày nay mới có giáo-sư Pincus tìm ra đó chăng?

Tới lúc thế-gian chỉ có đàn bà mà thôi, chắc là gia-đình xã-hội được yên-ôn, không còn có những án-mạng vì tình, vì ghen, mà các thi-sĩ cũng không ca-tụng ái-tình và sự yêu nữa!

Hiệu đồng-hồ

NGUYỄN - CHÁNH - TRƯC

Kinh nghiệm nhiều năm ở Pháp
7 Amiral Courbet - SaigonLãnh sửa đủ hiệu đồng hồ.
Chuyên môn sửa compteur
xe hơi, máy chụp hình và
máy đánh chữ v. v.

CHƯ vị, độc - giả xa gần có gởi mắng-đa hay thơ từ đăm-bảo về cho bồn - báo chủ - nhiệm nhận lãnh thì nên viết rõ tên là NHẤT CHỚ không để NHỨT, vì NHỨT sẽ khó lãnh mắng-đa và thơ đăm-bảo của độc-giả gởi đến. Xin chư vị nhớ dùm.

Lòng tốt của độc-
giả « Mai » đòi
với dân lụt

Một vị độc giả bồn-báo ở Kratié (ký tên trong thơ không rõ) mới gởi về bồn báo một mắng-đa 2p. cây chuyển-giao tới ban cứu-tế để giúp đồng-bào đang bị nạn lụt.

Bồn báo xin vì nạn dân trân trọng cảm ơn.

Tháng rồi, chư vị độc-giả sau đây quyền giúp nạn-dân do nơi bồn báo chuyển đạt:

M. Trương công Lượng Mytho 3p.00
M. Trần-văn-Chiêu Pursat 1p.00
M. Võ-văn-Quan, Saigon, cho một bao gạo

Cả số tiền và gạo đó, bồn báo đã gởi lại ông Mariani, trưởng ban Cứu-tế, tại phòng Canh-nông Namkỳ, có biên lai hẳn hoi.

NÊN ĐỀ Ý!!

Những bình ngựa ngấm ngoài da, chỉ dùng thuốc « Phong ngứa QUANG-MINH » là dứt tuyệt. Thuốc thiệt hay, dám cam đoan.

BÁN TẠI: Nhơn-Hoàng, 15, Amiral Courbet Saigon; Bạch-Loan, 500, Rue des Marins, Chợ-lớn.

nhà vẽ hình

nguyên van khương

440 QUAT DE CHOQUAN 440

TRƯỚC CAFE JACKARÉO CHOLON

KHÔNG GIỐNG GÌ TRẢ LẠI

hình nửa thân 0250x0260 màu đen

hình nguyên 0260x0260 màu đen

3,50 9,00

ở xa gởi 02 không lĩnh liền gởi

Sách mới xuất bản

Từ Đệ-nhứt tới

Đệ-tứ Quốc-tê

Khảo cứu kỹ càng, đề h ều

Có bán ở các hàng sách và tại: M. PHẠM-V-ĐIỀU
142, Rue d'Arras, Saigon

DĨA MỚI - DĨA MỚI
DĨA BÉKA MỚI TRỒNG VÀNG

Cánh ĐẠI PHƯỚC CƯỜNG: giá 2 \$ 50
(lựa rút Đào, Kép hay như: cô năm Phỉ, M. năm Châu, cô bảy Nam, M. bảy Chiêu, cô Ai Liên.

TUÔNG TÚY HOA VƯƠNG NỮ (bộ 5 đĩa)

512 1/2 - ca Bân tàu, Hành vân.
513 1/2 - Xuân tình, Kim tiền.
514 1/2 - Vọng cổ.
515 1/2 - Lý Huê, Giao duyên, Kim tiền.
516 1/2 - Văn thiên tường.

HAT GIỌNG TÂY

524 1/2 - J'ai suivi tout mon bonheur
Mama lueze Rum-a.
525 1/2 - Tango mystérieux
Chanson pour Nina.

ĐỜN HÒA của Tài tử Radio, giá 2 \$ 80

TUÔNG GIÓ BẠC LẠNH LÙNG

544 1/2 - Vọng cổ (Violon - Tranh)
545 1/2 - Vọng cổ (Cò Kim)
547 1/2 - Xuân tình (Violon - Tranh).
549 1/2 - Bình bán chẵn (Cò - Tranh).
538 1/2 - Tranh, Kim, Violon (Vọng cổ).
542 1/2 - Violon (Tây thi, xuân nữ).
543 1/2 - Kim (Hội ngươn tiêu).
550 1/2 - Tranh (Lý chuẩn chuẩn, Tứ đại).

PHỤNG-HẢO: giá 2 \$ 50

cô Phụng-Hả, cô ba Huôi, cô tư Sặng
M. Tiền, M. Thạch, M. bảy Nhỏ

TUÔNG UYÊN ƯƠNG BẠC GIÓ

(bộ 4 đĩa)

557 1/2 - Khóc hoàn thiên, Xang xừ.
558 1/2 - Kim tiền, Xang xừ.
559 1/2 - Vọng cổ.

560 1/2 - Tương tư, Nam xuân.

HÁT THEO ĐIỀU TÂY

566 1/2 - Adieu Hawai

Pourquoi quand je te dis.

TUÔNG HIẾU TÌNH KHÓ XỬ

570 1/2 - Vọng cổ.

THÂN THÂN

571 1/2 - Vọng cổ.

ÁI TÌNH GIAI CẤP

572 1/2 - Mẫu tâm tử, Tứ đại, Hồi thủ.

GÁI TRON NGHĨA TÌNH

(bộ 2 đĩa)

574 1/2 - Vọng cổ.

575 1/2 - Lưu thủy, Khóc hoàn thiên.

HÁT ĐÓ: giá 2 \$ 80

551 1/2 - Cô năm H. Trí Phú lối Ai, Nam.

Mời qua kỳ đầu có ít, hãy gởi mua trước kéo hết. Cứ biên số theo đây thì chúng tôi sẽ gởi tới lập tức theo contre-remboursement

ĐẠI LÝ:

J. KELLER, Importation
72, Rue Mac-Mahon, Saigon

Báo một tin mừng cho chị em

Thưa quý bà quý cô, nay mai thế-giới chết hết đàn ông, chỉ còn đàn bà, chừng đó tha-hồ chúng ta may đồ « mốt » và đánh bài giờ, không có chú dục nào cản ngăn nữa

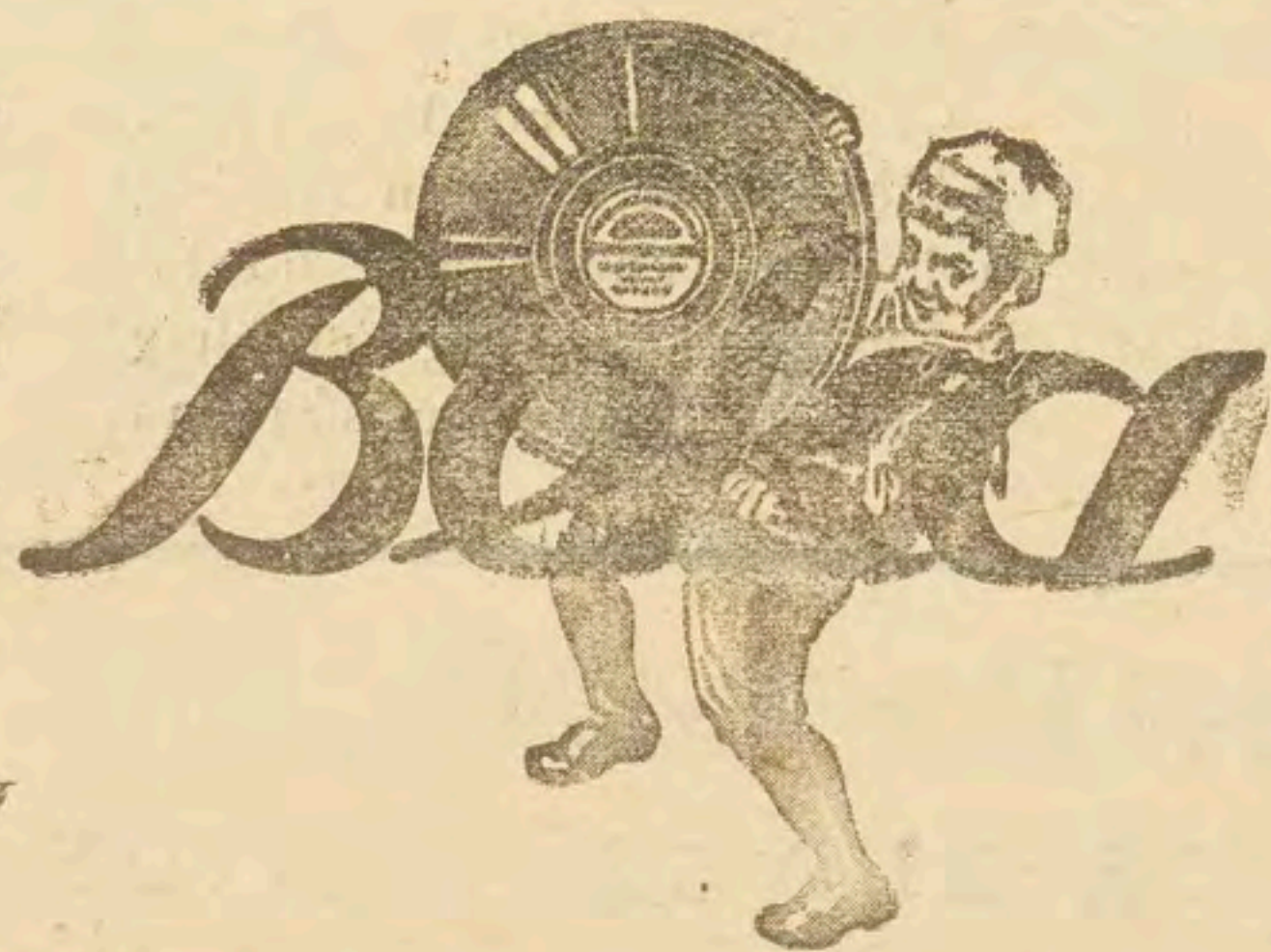
DĨA HÁT

HÁT TIẾNG RÕ

VÀ BỀN HƠN

CÁC THỨ BẢO

KIỆT CHẮC CHẮN

MÁY HÁT

MỚI CHẾ NHIỀU

Kiểu ĐẸP NHÚT

CHẠY KHÔNG

NGHE

MỘT NGÀY CÔNG VIỆC CỦA CHI EM

15 NGÀY
Ở NHÀ THUƠNG
BẠC-HÀ

những - sự CỦA SONG-THU

VIỆC canh gác ban đêm trong nhà thương Bạc-hà nghiêm nhặt cẩn thận lắm. Nếu ở khám lớn có lính thì ở Sầu-thành có « vú ». Các « vú » cắt phiên nhau gác đêm trong nhà thương.

Lối 4 giờ sáng thì Vú đã thức dậy đọc kinh rồi đứng ở giờ thì « lập bình ». Bởi vậy, chỉ em đều phải thức dậy sớm, tới giờ lập bình thì không còn mặt nào dám nằm lý được cả.

Chúng tôi đứng sắp hàng thẳng rặng để nghe « Vú » kêu số, kêu tới số nào thì số ấy phải dạ. Số dĩ trong Sầu-thành mỗi buổi sáng sớm phải lập bình là vì muốn biết coi đêm đó có « mụn » nào leo tường khoét vách mà đào tẩu chăng?

« Lập bình » xong thì tới giờ ăn cháo, mỗi người một tô cháo trắng, một thẻ đường. Cháo rồi thì phận sự ai nấy lo, tốp quét sân quét bồn, tốp làm cỏ, lau nhà, tốp làm phụ nhà bếp, nhà thuốc vân vân...

Gần tám giờ, các việc « cõ-vê » làm xong, ai cũng phải lo sửa soạn để « đi ban » chích thuốc làm thuốc. Còn lớp nào « lên ban » thì lo để « lên ban ». (« Lên ban » nghĩa là sắp được thả về, nhưng phải còn nhờ Thần may rủi, vì nếu « lên ban » mà quan thầy khám thấy chưa được thiết mạnh thì phải rút lại.)

Ở trong này có việc mà « chi em » thường dặn dò lo lắng giữ gìn thứ nhất là việc « đi ban » làm thuốc, vì nếu sơ thất thì bị phạt nặng nề lắm cách. Nhưng cách hình phạt khó chơi hơn hết là : **Đội bình tiêu**.

Mặt luật « **Đội bình tiêu** » cốt phạt mấy chị nào trốn tránh

hoặc bỏ quên một ngày không làm thuốc. Cách phạt « **Đội bình tiêu** » thế nào để sau sẽ nói rõ.

Khỏi nói, độc-giã cũng dự biết mấy trăm con người « làm thuốc » khắp lượt phải mất mấy giờ đồng hồ. Rồi đó tới 11 giờ, ăn cơm sáng.

Cơm nước xong xả, ai muốn ngủ trưa thì ngủ, ai muốn đi chơi quanh trong vòng thành tự-y. Lúc này thiết là tự do thông thả. Nếu các ông nghị-viên thành phố muốn lo việc công ích thì nên xin cho Sầu-thành cũng có một phòng đọc sách nho nhỏ để cho « chi em » đọc và học trong những giờ ăn không ngồi rồi này thì ích lợi biết bao nhiêu. Chắc nhiều người muốn xem báo đọc truyện cho giải khuây, nhưng vì trong này không có, tôi cho là sự thiếu sót lớn đa.

Cơm chiều, ăn vào lúc 5

giờ đúng.

Tới 6 giờ, các « vú » lại lập bình rồi kêu từng số mà dặn dò công-kia việc nọ. Kêu số để nói cho biết : ngày mai này số nào đi ban, số nào lên ban, số nào chích « néo », số nào chích thuốc lậu v. v... Những số nào ngày mai phải chích « néo » thì tối nay phải uống thuốc xổ, phải nhịn đói. Kêu số rồi các « vú » phân phát công việc cho chi em thay phiên nhau để làm những phần việc đại-khai đã kể trên.

7 giờ, mấy bà phước qua lập bình một lần nữa. Đã có thành-lệ, hệ mấy bà phước vừa tới thì tất cả « chi em » rùn rùn đứng dậy, rạp nhau một tiếng vang rền :

— « **Chúng con chào bà** » !!

Các bà đáp :

— **Bà chào chúng con !**

Cả mấy trăm miệng đều rạp nhau một tiếng :

« **Dạ** »

Tiếng dạ nghe rền hết cả nhà. Từ giờ này đã bắt đầu vào giờ phải yên tĩnh. Nếu ai ngứa miệng, muốn chuyện vãn với nhau một đôi câu thì phải nói nhỏ nhỏ đủ nghe mà thôi. Ai già họng nói lớn hay làm ồn ào thì các « vú » phạt « **từn, chừn** » hết thấy.

Nghĩa là tất cả « chi em » phải đứng đều hết như cây trồng, và phải im lặng cho tới 11 giờ khuya. Vì cách phạt nghiêm và phạt chung cả đám như vậy, cho nên trong chi em phải răn he nhau giữ gìn lo sợ lắm. Nếu có ai sơ ý chuyện vãn hơi lớn tiếng một chút, chưa tới các « vú » ra tay thì hành hình phạt, chờ mấy chị « **cáo già** » và « **anh hùng** » trong đám, họ chửi cho thấy mồ cha mẹ cũng đủ khổ.

Đúng 9 giờ có lệ đọc kinh, tới 10 giờ thì ngủ.

Đêm nay, tôi đã gởi mua được thuốc á-phiện rồi, tính đi làm quen với cô Năm Sadec.

Chắc ai đọc tới đây cũng lấy làm lạ cho tôi, có muốn hỏi han các việc trong thành sầu cho biết, thì thiếu gì người hỏi, ví dụ như chị Tư Hồ đó, cần gì mà phải đeo bông mua thuốc mua men để lân la tới bàn đèn của cô Năm Sadec cho rón chuyện?

Người ngoại cuộc nghĩ vậy

cũng có lý lắm : Chính tôi cũng đã suy tính tới đó. Nhưng sự thật thì có nhiều cơ sở cần ngăn mình không làm như vậy được.

Độc-giã hãy tưởng tượng một cái nhà trong đó nhốt hơn 200 chị em, giường nằm khít khít kề nhau, hề nói chuyện với một người thì năm bảy người bu lại, như vậy thì còn có thú gì cho câu chuyện. Mà thêm một nỗi ở trong này phần nhiều « chi em » lại ganh ghét tôi, có hỏi gì thì họ trề nhún nọ kia, có khi họ nói không thật với mình, để trác mình chơi cho bỏ ghét. Còn chị Tư-Hồ thì chị mắc làm công này việc kia, lằng xằng vất vả tới ngày, chị có rảnh đâu cho mình tò mò chuyện vãn ? Thành ra lẽ tất nhiên buộc tôi phải lợi dụng cô Năm Sadec, chờ không có cách gì khác hơn.

Đêm đó cũng như mọi đêm, lối 8 giờ đã có vẻ thanh tịnh êm đềm gần như cảnh chùa. Chi em có nói chuyện với nhau cũng chỉ nói rù-rì nhỏ nhỏ.

Tôi lấy hộp thuốc bỏ túi rồi đi lại góc phía đằng kia là chỗ cô Năm Sadec đang nằm co rút, bên cạnh ngọn đèn phù-dung leo lét.

Lấy nghĩa tương-đối mà nói, chỗ cô Năm Sadec nằm trong này có vẻ trường-giã đạo-đề : hai bên hai chiếc chiếu Nhứt hồn về hình con công, trải ngay trên gạch, có một miếng carton để chỉnh giữa làm cái mâm hút. Nào ống, nào tiêm, nào móc, nào nước trà, nào đĩa bánh, ngó đủ bộ-vạn như ở ngoài thế-gian. Cảnh tượng sang trọng nhứt là cũng có một bình tích nước trà với một đĩa trái cây xếp đầy vung những là nho, táo, quít. Chị Tư Hồ đã bảo trong này như nhà riêng của cô Năm cũng phải.

Thấy tôi lại, vừa lúc cô Năm mới kéo xong điều thuốc kêu ro ro, ngon lành, cô ngồi dậy phà hơi ra thơm phứt rồi hỏi tôi :

— Chị nay thiết mạnh rồi hả ? chị nằm đây chơi. Cô Năm hỏi và mời.

— Cảm ơn cô, nay tôi đã mạnh (tôi vừa trả lời vừa ngồi xuống chiếu) nhưng vô đây không quen thuộc với ai nên chi buồn quá !

— Ồ ! có gì mà buồn, chị ! Việc đời cũng như « con nước » có ròng, có kém, có lớn, có ròng, chờ hơi đầu mà buồn. Câu nói và động nói rõ là tay

lão luyện gian-gỗ.

Tôi móc túi lấy hộp thuốc đưa ra và nói :

— Tôi thấy cô chơi thứ này nên đem cô hút chơi, chỗ chị em vui chung, xin cô cho phép nghe...

— Cha chã ! chị tử tế quá, tôi bữa nay vừa bén hút thuốc mà chị cũng hút chơi chứ ?

— Cô nghĩ coi « nghề » mình thường khi bắt buộc, nên tôi cũng biết thứ chơi này chút đỉnh vậy thôi.

Sự thiết, tôi nói bưng theo chiều, chờ tôi đâu có biết hút bao giờ.

Đang nằm với cô Năm Sadec lúc ấy có hai chị, một chị tuổi lối 40, một chị lối 20, họ thấy cô Năm mời tôi nằm, thì họ phải nằm ép lại để riêng chỗ cho tôi. Gối nằm là hai miếng gạch bao giấy nhứt-trình nhiều lớp, nhưng « tùy ngộ nhi an » đầu gối lên gạch vậy mà cũng thấy êm đềm, thú vị.

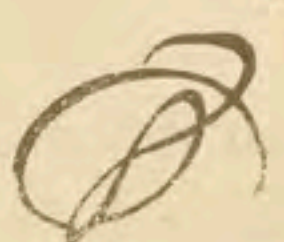
Ái cũng nhớ tục ngữ có câu « **miếng rầu đầu câu chuyện** » là nói về việc xả giao ở gia đình các cô các bà hề gặp nhau mới ăn trà thì gầy ra biết bao nhiêu chuyện ; trái lại câu chuyện của chúng tôi trong này lại phải do điều thuốc phiện mà gây ra mới được.

Ngoài mấy câu chuyện giáo-dầu thăm hỏi nhau, trông không cần thuật lại cho choán giấy, tiếc giờ khắc, tôi đi thẳng ngay vào đầu đề :

— Nay cô Năm, hôm nay vô trong này, tôi nghe chị em họ kêu nhau nhiều tiếng lạ tai quá tôi không hiểu chi hết, bữa nay cô làm ơn cắt nghĩa nghe chơi.

— Được, cái gì chị chưa biết thì cứ hỏi tôi, công chuyện trong này tôi đã thuộc lâu hết chị à ! Vì tôi ra vô như ăn cơm bữa, bảo tôi không thuộc sao được ?

(Còn nữa)

N. B. — Tuần rồi, ông chủ nhiệm báo này có thuật cuộc nói chuyện với ông Docteur Phat và đình chánh rằng : hàn thương Bạc-hà ăn bằng đũa chứ không có ăn bốc.

Một việc nhỏ như vậy đầu tôi có làm cũng không có gì quan hệ, nhưng tôi nhớ rõ ràng là tôi không làm, họa chăng lúc tôi vô đó thì còn ăn bốc mà sau này thì có đũa. Được vậy cũng hay.

S. T.

• Quý ngài muốn có một bức truyền-thần rất mỹ-thuật, vừa ý, ít tốn tiền, xin mời lại hiệu :

Photo Géo Thom
45, Boulevard Bonard - SAIGON

Chủ-nhân : ĐỒ-HỮU-THOM, cựu sanh viên trường E.T.P.C. ở Paris đứng chụp, đã có tiếng từ lâu và đã được nhiều quý-khách tín-nhiệm về sự thật-thà và tiếp đãi lịch-sự.

Quý vị khi mua đèn thì xin nhớ nài cho đặt hiệu DAIMON của ĐỨC QUỐC chế tạo.

PILES và BÔNG cũng phải nài cho đặt hiệu DAIMON vì rất bền lâu, đang đặt lâu. Cần dùng đèn là đặt sự sáng tỏ rõ, mà nhứt là sáng cho thật xa ; thì QUÍ VỊ nên chọn DAIMON thì sẽ đặt vừa lòng và không uổng tí n vậy.

Có bán lẻ khắp các Bazars ở Đông-Pháp

ở S. tại CHỢ LỚN : ĐẠI-TÂN VĨNH-THAI, TRUNG-HƯNG, Rue Gia-Long, HẠP-TAK, ard Gaudot, và tại SAIGON : NGUYỄN-VĂN-HOÀ, Boulevard Bonard (Chợ-mới) GUYỄN, Rue Georges Guynemer (Chợ-cũ); LÊ-NGỌC-LỰU, HỒC-MÔN.

Thu sau 22 Oct.

• Có tin tòa thượng thẩm Hanoi đã nhứt định ngày 3 Nov. nhóm phiên đặc-biệt để xử vụ án 3 viên sơn-dâm với người Annam đồng-lỏa, can phạm về tội đánh dân có thương tích. Ấy là ba sơn-dâm Perna ở Namdinh, Bazin ở Bacninh và Voisard ở Gialam.

• Khuya hôm qua, tại bến xe đồ ở Saigon, trên xe Đại-dồng đi Sadec, một người nằm ngửa trên ghế để giữ chỗ rồi chết luôn. Căn-cước người ấy là ai không biết.

Thu bay 23 Oct.

• Có tin nói Đại hội-dồng Kinh-tế Lý-tài Đông-dương khai hội năm nay vào ngày 2 Dec.

• Hôm nay báo Tàu ở Cholon đều đăng tin rằng Hồng-quân Nga đã hiệp với Ngoại-Mông tấn binh đánh Mãn-châu. Quân Nhứt đang đánh ở Hoa-bắc phải rút mấy sư-đoàn về đối-phó với Nga ở phía Bắc Mãn.

Song các báo tây ra bữa sau không thấy nói gì về việc quan-hệ này.

Tại mặt trận Hà-bắc, Sơn-tây và Sơn-dông, quân Tàu cũng thắng thắn và gần thấu phục được Bảo-định và Đức-châu.

Chu nhứt 24 Oct.

• Theo tin một tờ báo bên Pháp hôm tháng Septembre rồi thì chánh-phủ Chautemps đang thảo một đạo luật đại - xa rộng rãi hơn luật đại-xa đã ban hành trước đây. Đạo luật mới, chẳng những đại-xa cho chánh-trị-phạm mà thôi, nhiều tội khác đã phạm từ tháng Mai 1937 trở về trước, đều được đại-xa cả.

• Nhà nước làm sổ thống kê tù đầy Côn - lớn, nội 1936 có 437 người vượt ngục. Nhưng 274 người bị bắt lại, 110 tự nạp mình, còn 53 người trốn biệt.

Hiện thời ở Côn-lớn có cả thấy 2.018 người, trong đó 123 là tù chánh trị.

• Trận lụt ở miền tây xứ Nam-kỳ ta lần này, thiệt hại nhiều nhất là tỉnh Rạch-giã: ngập hư 65.000 mẫu ruộng, 50.000 người đói khổ. Tỉnh ra số thiệt hại tới 4 triệu đồng.

• Hai xứ Trng Bắc-kỳ đã ban hành thể-lệ trả lương cho nhơn công mỗi ngày là bao nhiêu. Tiền công nhứt theo lệ định này tùy theo từng tỉnh mà nhiều ít lên xuống. Tỉnh ra đại-khai công nhứt của đàn ông mức chót 0p.09 cho tới 0.25, đàn bà mức chót 0.09 cho tới 0.20 con nít 1.0.07 cho tới 0.12.

Thu hai 25 Oct

• Chiều qua, một chiếc phi-cơ Nhứt bay thấp ở gần Công-cộng to-giới Thượng - hải, xả súng cối xay vào toán lính Anh mà bắn, làm chết 1 người và trọng thương một người. Dư luận Anh sôi nổi ác-cảm thêm với Nhứt. Nhứt xin lỗi, nói rằng phi-cơ mình lầm tưởng là lính Tàu.

• Chánh-phủ Pháp, do theo tờ báo-cáo tình thế của quan Tổng-trưởng Moutet, đã quyết định thi-hành các công cuộc hộ-vệ Đông-dương. Tiền chi phí trừ tỉnh 300 triệu quan.

• Hôm nay tòa Đại - hình Saigon đem vụ dân Mọi giết ông Morère ở núi Bara năm trước ra xử, nhưng vì chưa có ai thông-ngôn được tiếng Mọi, thành ra còn phải hoãn lại.

• Lãnh-sự mới của Tàu ở Saigon là ông Trần-trung-Quân đã tựu chức bữa nay.

Thu ba 26 Oct

• Sáng nay Saigon mới hay tin hôm chiều thứ bảy ở gần Kratié (Cao-miên) có nạn xe hơi chết 1 người và bị thương 2 người.

• Ở Địa-trung-hải, có mấy tàu buôn của Pháp và của Đức bị máy bay nào thả bom xuống không biết. Chiếc của Pháp bị chìm, nhưng thủy thủ đều sống sót. Tình-hình biển Địa-trung càng ngày càng nguy hiểm đa-sự có thể phát sanh Âu - chiến tình hình.

Thu tu 27 Oct.

• Số tiền quyền của Quý Cửu-tế ở Nam-kỳ tới nay được 81.416p.95.

• Nội tỉnh Quảng - nam có 500 người tự nhiên bị bệnh thương-hàn rất nguy.

• Nhà đoàn xét bắt được 100 thùng hàng hóa Nhứt - bôn nhập-cảng lậu-thuế, để trong một nhà người Bắc ở Khánh-hội.

• Thủy-thủ bốn chiếc tàu « Paul Doumer » « Cap Padaran » « Min » và « Leconte de Lisle » đậu bến Saigon cùng làm reo để phân đối sự ăn dưới tàu tới tề.

• Thuộc - địa Pondichéry (Pháp) có lộn xộn gì đó: Một đạo linh tây ở Saigon đáp tàu khuyat hứ tư sáng thứ mnasang Pondichéry trấn - áp, vì nhà đương cuộc bên ấy cầu cứu.

Thu nam 28 Oct.

• Hội - nghị Cửu - quốc ở Bruxelles hoãn tới 3 Novembre mới nhóm, Nước Nhứt đã nhứt định không qua dự hội.

• Tối 5 Novembre đây, tại nha hát Tây Saigon, cụ thượng-thơ Phạm-Quỳnh diễn thuyết về quan ba Đồ-hữu-Vị. Trạng sư Béziat nói về anh-hùng Garros.

• Hôm nay tòa Đại-hình đã có thông-ngôn để xử vụ giết cô Morère. Tên một Mot bị 5 năm khổ sai, còn 2 đưa được thả bằng.

THIÊN HẠ ĐỒN

Muốn dùng hột xoàn mới thật tốt nên đến tiệm Ba-Quan là chỗ mài hột xoàn mới khéo nhất. Mua hột xoàn mới Ba-Quan được sự tin cậy, không khi nào chết nước đổi màu, có thể dùng như xoàn Tây.

Hột xoàn mới Ba-Quan chỉ bán tại tiệm Ba-Quan 53 Rue Vannier, Saigon, Chợ - cũ. — Télép. 21.476.

NGƯỜI CÓ LÁ PHỔI SẮT 300 KILO

• OI nay, mặc dầu người ta thường nói máy móc làm khổ loài người, nhưng sự thiệt nhiều khi người ta không nhờ có máy móc thì chết.

Người có lá phổi sắt là một chứng cứ.

Con một nhà triệu - phú ở Chicago, chính tên là Frédéric B. Snite, năm nay mới có 26 tuổi. Đi du - lịch thế-giới, ngày năm kia đến Bắc - bình, bỗng dưng mắc phải chứng bệnh lạ lùng, là chứng tê - bại con trẻ (*paralysie infantile*), làm cho yếu lãn, mười phần chắc chết cả mười. Vì tứ-chi liệt nhược, phổi gần hết thở.

Máy sao khắp cả Á - châu, duy có nhà thương Hiệp-hòa Y-viện tại Bắc-bình có một lá phổi bằng sắt, nên chỉ người thiếu-niên triệu-phú may mà rồi, rồi mà may này được cứu tử hồi sanh từ lúc ấy tới giờ.

Lá phổi sắt là gì? Là một cái ru - lô bằng sắt tròn lớn, cân nặng 300 kilô, ngó như cái nồi sôt-de (*chaudière*) mà bên trong có máy móc và giây điện chằng chịt.

Người ta đặt chàng Sa-ních (*Snu*) nằm dài trong đó, chỉ thò cái đầu ra bên ngoài. Bên trong có ông bôm điện-khi nó thay địa-vị lá-phổi thiên-tạo mà thở ra hít vô dùm chàng. Có thể nói châu-thân chàng là bộ máy mà chỉ sống có cái đầu biết cười biết nói mà thôi.

Chàng nằm trong lá phổi sắt chỉ thò đầu ngửa mặt ra ngoài, đến giờ ăn có người đút cho, muốn coi báo có người cầm tờ

Con trùng binh lao hết thê làm gì được. Nhưng...

báo dơ lên cho chàng đọc. Thê mà chàng sống tươi cười vui vẻ 18 tháng nay.

Nếu rời cái máy ấy ra một lát, thì Sa-ních phải chết liền.

Hồi tháng 6 mới rồi, cha mẹ Sa-ních ở Chicago qua Bắc-

Hình trên là Sa-ních nằm nhốt mình trong lá-phổi-sắt, thò đầu ra ngoài, tươi cười với hai cô nữ-khán-hộ Trung-hoa.

Dưới là hình người ta đang khiêng lá-phổi-sắt lên tàu biển để chở về Huê-kỳ.

binh để rước con về cố-hương. Lẽ tự nhiên người ta phải chờ luôn cả cái phổi sắt mà bên trong có Sa-ních. Bởi vậy từ nhà thương chỗ trên cam-nhông ra xe lửa, từ xe lửa chờ ra tàu biển, thật là một vấn-đề gian nan, nếu để sơ sót chút xíu, ví dụ để hơi điện-khi tắt đi một cái tích-tắc đồng hồ cũng đủ thiệt mạng của Sa-ních.

Thành ra xe cam - nhông người ta phải đặt cách riêng, trên xe lửa và tàu biển cũng mượn phòng riêng để đặt máy điện sẵn sàng kỷ lưỡng lắm. Có 25 nhà chuyên-môn, gồm có đốc to, kỹ-sư, nữ-khán-hộ, thợ máy, thợ điện v.v... đi theo hộ-vệ người có phổi sắt từ Bắc-bình về đến Chicago, đường xa 20.000 cây số. Tiền chuyên-chở hao tổn 1 triệu đô-la.

Sa-ních đã bình yên về tới Chicago từ bữa 26 Juin. Các nhà danh-y bác-học Huê-kỳ liền tìm cách chữa bệnh cho Sa - nich khỏi bị cầm tù trong lá phổi sắt. Nhưng từ ấy đến nay, Sa-nich đã được lá-phổi-sắt chịu « thả » hay chưa không rõ.

BAC-KY kịch đoàn ?

Theo lời yêu cầu của M. Claude BOURRIN bôn báo có lời bá cáo để chư độc giả hay rằng: bạn kịch « Bắc-kỳ kịch-đoàn » của ông mới thành lập, đã trở về Saigon.

Bạn kịch Bắc-kỳ kịch đoàn sau những đêm diễn ở Lục-tỉnh để lấy tiền giúp anh em bị lụt, đã được công chúng hoan nghinh khen ngợi, và đêm hát nào cũng được bà con Nam-kỳ đến coi rất đông.

Mỗi buổi ban đầu mà bạn Bắc-kỳ kịch đoàn đã được một cái quả rất mỹ mắng, và đã giúp anh em bị nạn nước lụt một số tiền khá to, là 3.500p. trừ tiền sở phí.

Bắc-kỳ kịch đoàn sẽ đem phổ diễn một lần sau chót vở kịch « Người hà tiện » ở Saigon, tại rạp « Théâtre Moderne », trong đêm thứ sáu, 29 Octobre 1937.

Ông Claude BOURRIN ước ao rằng các anh em Bắc-kỳ ở tại Saigon sẽ đến coi cho đông để hoan-nghinh Bạn kịch Bắc

vì đã làm hết nghĩa vụ đối với dân bị lụt Đông-dương.

Ông Claude BOURRIN cũng mong rằng bà con Nam-kỳ, người nào chưa được xem vở

kịch « Người hà tiện », thì nên có mặt bữa 29 Octobre 1937, tại rạp Moderne, vì vở kịch người hà tiện chỉ còn diễn lần này là lần chót tại Saigon.

CÁC BÀ NÊN NHỚ :

TIỆM MỸ-LỢI

48-54, Rue Vannier, Saigon

Một tiệm may kiểu mới phụ-nữ trước tiên ở Namkỳ có giá trị đáng tin cậy, tại đó có bán đủ đồ trẻ em, áo, quần, giày, vớ, đồ thêu may, nút áo kiểu và mới có lại nhiều thứ hàng kiểu mới, nữ may manteau và áo dài bạn lạnh

Chỉ có một nhà đại lý

TRANG-HIỆU-NGHĨA

(gần tiệm cầm đồ)
60, Rue Lamothe de Carrier

Là nơi chuyên bán: đủ các thứ sách, tiểu-thuyết và báo-chí quốc-văn Trung, Nam, Bắc Ngoài ra còn bán đủ các thứ đơn hiệu « Đông-Hoà » và đại-lý độc-quyền hiệu thuốc « Hồng-Khê » Hanoi

TRƯỜNG THỂ THAO của "MAI"

BÀI HỌC CỦA CUỘC ĐUA TẠI VƯỜN ÔNG THƯỢNG

Tinh thần thể thao của ê-kíp Bécé Sport còn kém lắm

TRƯỚC hết nên nói cuộc đua của hạng nhà-nghề và tài-tử để giúp nạn lụt vừa rồi tại vườn ông Thượng đã được kết-quả rất khâ-quan.

Nhờ cái mục-dịch có nhân-đạo, với sự ho-buộc của hội U.V.C bảo các cua-rơ có thể phải tới dự, không thì bị phạt, cho nên công chúng đã hưởng ứng rất đông-đúc mà cua-rơ cũng không thiếu mặt nào để trở lại.

Hôm ấy từ hạng tài tử cho tới hạng nhà nghề, xe hiệu Bécé Sport của ông «già râu» ăn lộp hết, nghĩa là ở hạng dưới Huỳnh công Thợ về nhứt trước kẻ nhì hơn nửa vòng, còn phía trên hai anh Thên, Chiếu, nhứt, nhì và Thủ hạng ba đều cỡi ngựa sắt hiệu của ông Cancelleri hết thấy.

Lần này hiệu Sterling mất hạng, cái đó do cua-rơ mất phốt (forme) và cặp «phao» của hiệu đó là Sâm với Hơng thì anh trước té vừa mới mạnh anh sau trước đua lại đổi tay cầm, hừ... không thể làm nên công chuyện cho mình, đến cho ê-kíp cũng thế.

Cua-rơ ê-kíp Bécé hạng nhà nghề ca khúc khải-hoan kỳ này thật là đáng lắm. Hầu hết cua-rơ đều có đủ sức lực, cái thắng đó ai cũng phải nhìn nhận là họ đã dùng sức rất nhiều chứ không phải nhờ cái may.

Nhưng thấy cách thức đua của ê-kíp Bécé Sport vừa rồi chúng tôi không khỏi lấy làm lạ. Đã là ở chung một ê-kíp thì cua-rơ trong đó nếu «hi-sanh», chịu nổi thiệt thòi cho bạn mình thắng thì là chuyện đáng làm vì sự đắc thắng ấy nó sẽ thơm lây hết ê-kíp chứ có phải riêng gì ai đâu.

Thế lạ làm sao, lúc Chiến bức ra đi một mình rồi kể đó Lợi nổi theo thì Cải lại dẫn dắt cua-rơ hiệu xe khác cổ rần rọt bắt, hình như Cải không muốn cho Chiến hay là Lợi hơn mình mặc dầu là 2 người đó đều cỡi một hiệu xe với Cải và đã lâu rồi họ đều chung nhau một ê-kíp. Cái thái độ ấy làm cho công-chúng ở ngoài la lối bình phẩm om sòm.

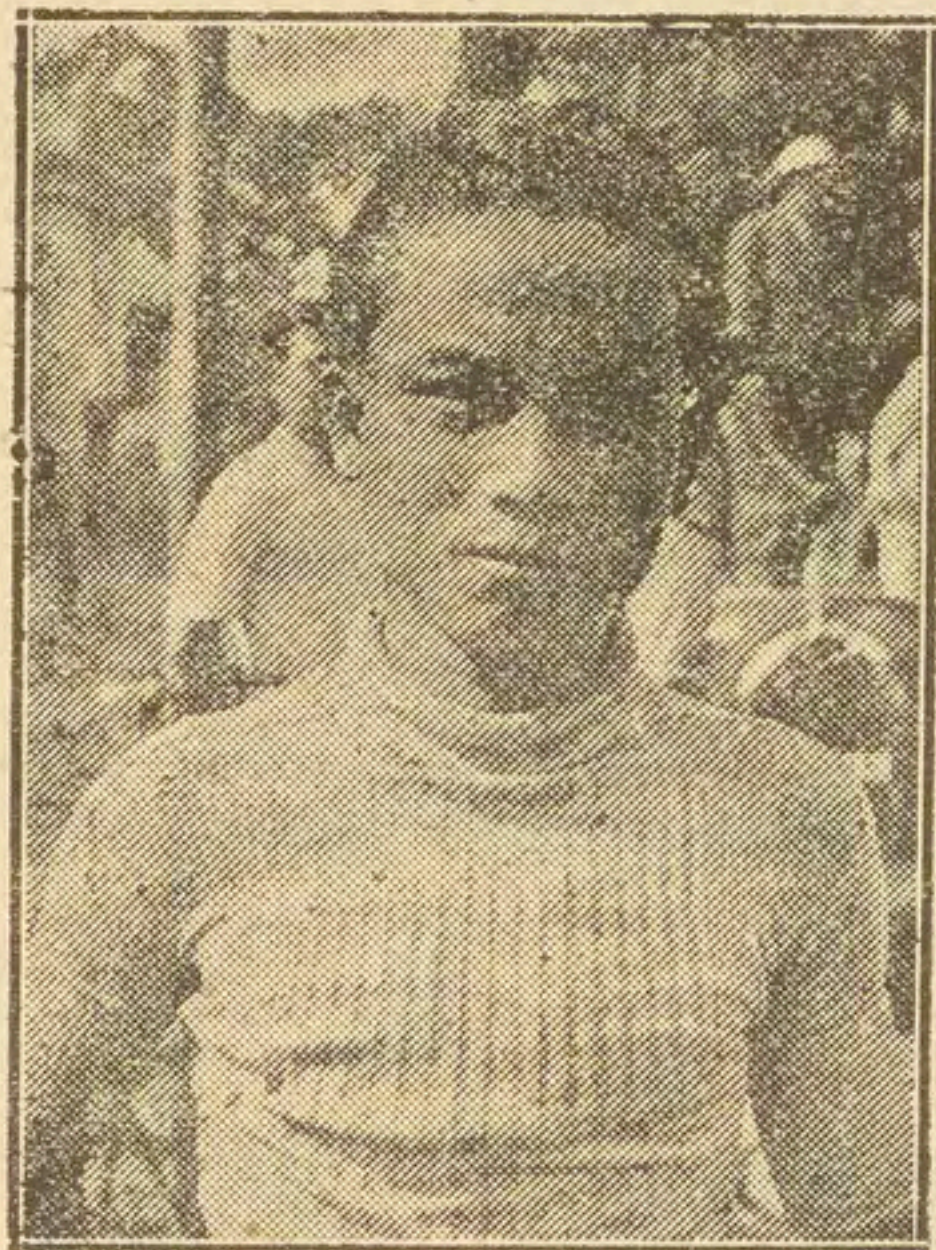
Cũng may lúc ấy các cua-rơ khác đã kiệt-sức, không thời chưa chắc là Thên hay Chiến làm nên chuyện về-vang cho hiệu xe mình được.

Có người bảo rằng Cải muốn theo bắt là bắt Vô-vinh-Lợi kia chứ không có ý bắt Chiến, song lúc bấy giờ Lợi cũng chạy kế bên Chiến, kéo cua-rơ khác đi bắt Lợi thì có khác gì cho người chụp Chiến lại đâu.

Kỳ này Chiến sung sức nên lướt đi luôn mấy vòng làm cua-rơ khác bết giò, thật là một sự đáng mừng cho Chiến và cho hiệu xe của Chiến vậy.

Đua ê-kíp có phải như thế đua từng người đầu mà mình mong đoạt giải về mình, ngay lúc mà một vài bạn trong ê-kíp đã tách riêng ra bức đi.

Đáng lẽ Cải phải vì nghĩa-vụ chung cho ê-kíp mà ở sau cản-trở không cho cua-rơ khác rượt bắt chiến và Lợi mới phải.

THÊN

Coi như cũng tại vườn ông Thượng trong cuộc đua trước, Sâm đã hi-sanh gần tốp sau lại không cho cua-rơ hiệu xe khác dẫn bắt Nhung, để Nhung thông thả đi một mình ăn nhứt rất về-vang.

Chúng tôi cho ê-kíp Bécé-Sport trong cuộc đua kỳ rồi thiếu hẳn tinh đoàn thể và tinh-thần về thể-thao. Hay nói ngay ra là Cải không vì danh-dự chung, chịu hi-sanh cho ê-kíp. Đó là chúng tôi dựa theo bề ngoài mà nói, phía trong họ có xích mích nhau không chúng tôi không biết được hay là không muốn biết. Y. M.

Những trận đấu cầu thứ bảy và chúa nhứt 30 và 31 Octobre

Tại vườn ông Thượng chiều thứ bảy 30

A. Biên-hoa Cat-lai

Stade Militaire Stella

Tại vườn ông Thượng chiều chúa nhứt 31

Auto Hall Police

Cercle S. Aviation A.

Sân Lareynière

Electro S. Etoile Gladiol

Saigon Sport E. du Sud

Stade Renault

Police B. Lucia

U.S. Cholonaise Télépost

Sân Mytho

U.S. Mytho B. J.S. Nga-Sau

U.S. Mytho A. Electro B.

Phủ-Nhuân

Câu-Công E. Phú-Nhuân

U.S. Phú-Nhuân J.S. Baader

Marine

Marine Port Commerce

Sân B.I.S.

Dong-Chi F. Garnier

Dissamy B.I.S.

R.T.A.

Di-An Faci

Journal Paul Blanchy

Stella

Thái-Binh Verdun

Stella B. Khoa-Hoc

Cây-quáo

Cây-quáo S. Br. Gladiol

Lac-hong An-Nhon

Đồng-Chí

Cho-dầu J.S. Nga-Sau B.

Phu-hoà Nancy

TIN VĂN

NĂM 1940 tới đây Nhứt tổ-chức Thế-giới Vận-dộng-hội tại xứ họ. Công cuộc mở mang đang tiến-hành thi bồng xứ ấy lại gây và chiến-tranh với Tàu. Thấy vậy có nhiều tờ báo có đề câu hỏi: «Vay chờ năm 1940 sẽ có Vận-dộng-hội tại Đông-kinh chăng?»

KỂ nói nói vậy người nói khác. Một bên cho rằng thế nào đi nữa Nhứt cũng rần thiết hành sự đó, một bên nữa lại nói Nhứt còn tâm chi gì nữa mà lo cho Vận-dộng-hội!

Chưa biết ai rúng ai trật, nhưng có điều chắc hơn hết là từ khi có trận Hoa-Nhứt, cái tạp-chí xuất bản để tuyên-truyền riêng về sự sắp đặt Vận-dộng-hội Viễn-dông tại Nam-kinh không còn thấy ra nữa.

TRANH vô-địch ping-pong Nam-kỳ vừa rồi giải đánh đơn lot về Khai và giải đánh đôi lại cũng lot về Khai-Xuyên nữa.

CẦU-Thủ Cầm-Xui trước ở Jean-Comte chạy tả biên sau qua Police cũng giữ cái chức ấy vừa mới chết về bình ban-cua. Cầm-Xui được anh em yêu mến lắm, thế nên lúc an-tàng anh ta, các bạn trong làng thể-thảo đến đưa anh rất đông.

THÁNG Février năm tới đây hòn ngọc Viễn Đông sẽ có dịp tiếp-rước nhiều chiếc vợt cử thế-giới là Tilden, Cochet, Nueslin, Ramillon, Stephens. Có lẽ họ sẽ ở đây ít hôm để biểu diễn cho ta biết nghệ thuật thần tình của họ ra thế nào.

CU-rơ về hạng a-ma-tơ không phép lãnh tiền. Họ chỉ lãnh được đồ thời. Nhưng họ lãnh được đồ gì?

Anh Huỳnh-công-Thợ giữ giải nhứt tại vườn ông Thượng vừa rồi được một cái bon ba chục đồng để mua đồ tại một tiệm sạch nọ!

BÀN TRỊ-SỰ CỦA HƯƠNG-ĐẠO CHOLON

Quý ông có tên dưới đây đã đặc cử vào Bàn-trị-sự của Chi-ngánh Hương-đạo Cholon

Hội-trưởng - Trần-văn-Kiểm. - Hội-đồng

Thành-phố Cholon.

Phó Hội-trưởng nhứt - Nguyễn - văn

Sâm. - Hội-đồng Thành-phố Cholon.

Phó Hội-trưởng nhì. - Lê - văn - Xuyên. -

lương-y Bôn-quốc.

Thợ-ký. - Đặng-văn-Quy - Thợ-ký đình

Độc-lý Cholon

Thủ-bổn. - Lê-văn-Cầm - Lương-y Bôn-

quốc.

Hội-viên. - Nguyễn - văn - Long - Tri -

huyền, Chủ-quận Đức-hòa. - Trần - minh-

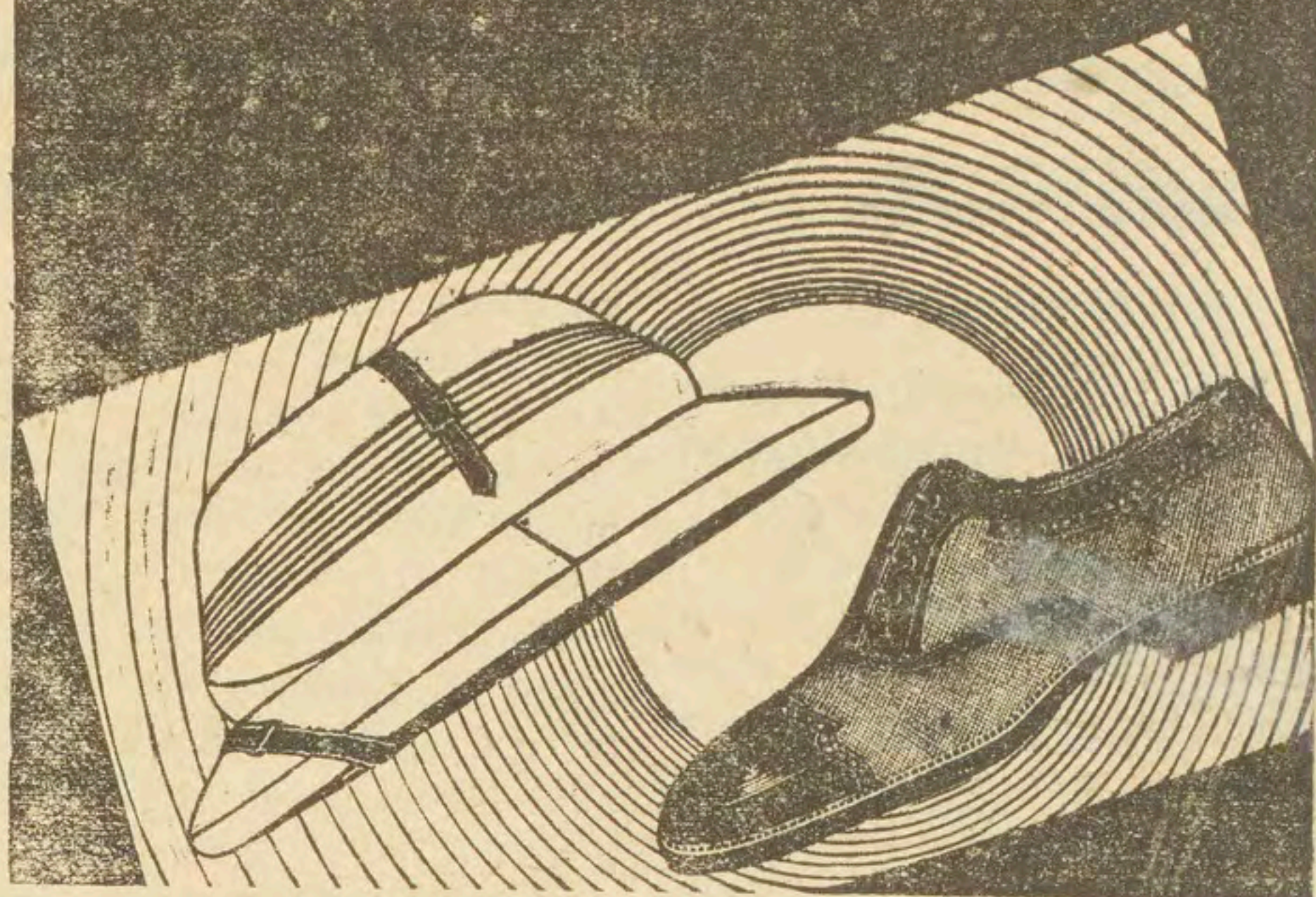
Châu, Lương-y Bôn-quốc.

Nguyễn-văn-Nghê. - Đốc-học trường Sơ-

học Xóm-củ-Cholon.

AU COQ d'ANNAM

108 Boulevard Bonnard Saigon

QUÝ KHÁCH MUỐN CÓ TẤM HÌNH ĐẸP, XIN MỜI ĐẾN

ARTISTA PHOTO
74, Boulevard Bonnard

LÊ - VAN - VINH
DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE NATIONALE
d'Horlogerie de Besançon

Réparation d'Horlogerie et Petite Mécanique:
Marchine à écrire, Phono, Compteur kilométrique,
Appareil Photographique etc...

VENTES: Montres de Besançon et Carillons Westminster
76a Rue d'Espagne, (Angle Catinat) SAIGON

XIN GIỚI THIỆU

TRƯỜNG TƯ HỌC

ĐẠO THẠO VỸ

32-34, Roland Garros

Dạy từ lớp nhứt trở xuống. Thầy giáo toàn là
bực mô phạm chuyên môn. Ai có trẻ nhỏ
nên cho học trường này tấn tới mau lắm

Ở ĐÂU CÓ YÊN-NGỰA

và đủ đồ phụ tùng??

Xin mời lại:

173
RUE D'ESPAGNE
Saigon

tiệm giày

đồng chí

và đủ đồ băng dĩa:
valise, ballon, cặp v.v...

NGU

LU'OI GU'OM BAY

KIEM HIEP TIEU THUYET

(tiếp theo số 8)

Trước đây nó vẫn kiếm ăn trên mặt hồ, nhưng không làm nên vụ-án chi to lớn. Gần đây nó phải nuôi nhiều thú-hạ lâu-la, ăn xài tốn hao rộng lớn nhiều, nó bèn phân phát năm ba chục chiếc ghe, đi khắp mặt hồ, giả làm ghe rước khách và chờ hàng hóa, hề trúng hành-khách nào xem ra có hành-lý nhiều, thì bọn chúng cướp bóc đem hết lên núi để làm lương-lương.

Bữa xuống ghe để về, anh với cha vô tình đầu có biết gì. Tới lúc thấy chúng nó ra tay cường bạo thì việc đã lỡ rồi, không còn cách sao tránh được. Cha có 8-9 ngàn lượng bạc để trong rương, không chịu cho bọn cường-đạo cướp mất, cha bèn chống cự sấn si với chúng nó. Trong bọn, một đứa dơ con dao sáng lòe, nhắm ngay mình cha mà chém xuống. Trời ơi! Cha né không kịp, một lưỡi dao chém nhâm trên vai, máu tuôn như suối và té xuống mũi thuyền, chắc chết liền. Quân cường đạo ác độc khốn nạn, xúm lại khiêng thi thể của cha mà liệng xuống hồ...

Cái thằng dơ dao sát hại cha mình đó tên là Trần-Hung, có biệt hiệu là *Thợ đao Pliên quan*. Trong lúc nó vừa dơ dao lên chém, vừa xưng tên họ như thế, vì nó cho sự đó là anh hùng dũng cảm.

Thật thẳng khốn nạn. Lúc đó anh cũng sợ hãi hết hồn, nhưng vì tấm lòng thương cha, khiến cho anh có khí lực trở lại và nổi giận xung thiên vừa toan chạy tới liều mạng với chúng để cứu cha, chẳng dè năm ba thằng cường-đạo phía sau nhảy tới ôm cứng lấy anh rồi lấy dây trói chặt. Anh đành ngó cảnh đau đớn thảm thương kia mà không vùng vẫy cất nhắc gì được.

Ghe chạy một lúc lâu, chúng chovô sát bên bờ, khiêng anh mà liệng trên bờ rồi ghe lại nhắm giữa hồ mà đi tuốt.

Về sau nhờ có người ta đi đường ngó thấy, mới cứu anh dậy. Hỏi ra mới biết chỗ này là huyện Mộc-độc, thuộc về Tô-châu.

Anh liền tới huyện mà thưa. Quan huyện tuy đã bắt đầu mở cuộc tra xét, nhưng theo ý anh tường, bọn cướp ở Thái-hồ kia, đầu là thiên-binh vạn mã, cũng chẳng làm gì được chúng nó đâu. Là vì ở - hang chúng nó ở, có núi cao hồ lớn, hiểm trở nhiều bề, không dễ gì vô lọt tới nơi. Bởi vậy đối với vụ án-mạng đau đớn cho nhà ta ngày nay, anh nghĩ quan huyện Mộc-độc có ra sức tập-nã cũng chỉ là làm cho có chuyện vậy thôi, không trông gì khám phá được đâu.

Anh phải lần mò lên thành Tô-châu kiếm nhà buôn bán

quen biết, để vay mượn họ ít lượng bạc, rồi trở ra Thái-hồ mượn ghe đi xâm tìm thi - thể của cha. Nhưng mất công lẫn mò ba bốn ngày trời, không thấy gì hết.

Đáng lý anh còn lưu lại tìm kiếm nữa, nhưng sợ ở nhà trông đợi sốt ruột thành ra anh phải lật đật lên đường về nhà đây.

Thân anh tuy được sống sót mà về, nhưng anh đau đớn xót thương phụ-thân chết cách phi mạng, không được ngó thấy gia đình nữa, thăm thay!

Nguyên-Son nói rồi lại khóc rống lên.

Uông-thị nghe chuyện ông chồng chết thảm quá chừng, không những lúc sống đã bị dao chém nát mình mà chết rồi thi thể cũng linh binh trôi dạt đầu mất, tìm kiếm chẳng ra. Bà nghĩ lại vợ chồng đầu gối tay ấp, cùng nhau hoạn-nạn mấy chục năm trường nay thấy chồng chết thảm như thế bà không đau đớn sao được! Bởi vậy bà cũng kêu gào khóc kể đến nỗi khóc quá ngất người, chết đi sống lại mấy lần.

Anh em Nguyên - Son Nguyên-Thuận lo sắp đặt việc tang, mời thầy chùa làm lễ chiêu hồn, lên gò núi cao với linh-hồn ông cụ mà rước về nhà, bấy giờ mới đặt linh-vị, cả nhà thành-phục cử-ai. Lại rước mấy vị huê-thượng lập đàn tụng kinh mấy ngày, cho linh-hồn được siêu-độ.

Trong mấy ngày ấy, bà Uông-thị vật vã khóc lóc từ sáng đến tối. Anh em Nguyên-Thuận cũng vậy.

Xong việc tang rồi, bữa kia, Nguyên-Thuận họp hết anh em chị em ở hậu-đường, mời mẫu-thân Uông-thị ra ngồi trên, rồi Nguyên-Thuận.

—Thưa má, phụ-thân chúng con chẳng may qua đời, công việc lo liệu về sau, cần phải sắp đặt cho sớm ngay từ bây giờ. Không lẽ nào để cho quân hung-ác được tiêu dao ngoài vòng pháp luật, cũng không lẽ nào cứ để cho di-thể phụ-thân trôi dạt linh đình mãi trong hồ. Hiện thời việc tang đã xong đầu đó rồi, giờ tới lúc anh em chúng con phải lo toan hai việc quan hệ to lớn là «trùng hung» và «tìm xác». Có vậy mới yên ủi được vong linh của cha ở trên đời và có vậy mẹ mới an lòng. Anh em chị em nghĩ sao?

Nguyên-Son nói:

—Lời em ba nói phải lắm. Nhưng việc «tìm xác» còn có thể làm được, đến việc «trùng hung» thì khó khăn nhiều bề. Là vì bọn cường-đạo có oai danh thế lực to lắm, rất dỗi là quân lính của triều đình quan trưởng, còn phải sợ chúng nó và trốn nã chúng nó không

được thay; bây giờ mình lại đi cầu họ bắt kẻ cướp đó dìm mình, càng khó hơn nữa, làm sao trông mong nên việc cho được. Anh em chúng ta lại không có sức mạnh, không có sức mạnh, lại không có nghề võ, thì muốn «trùng hung» với cách gì bây giờ?

Nguyên-Thuận nói mạnh bạo: —Anh khỏi phải lo.

Nguyên-Son sùng sốt: —Ừa em đã có chủ-trương rồi sao?

IV

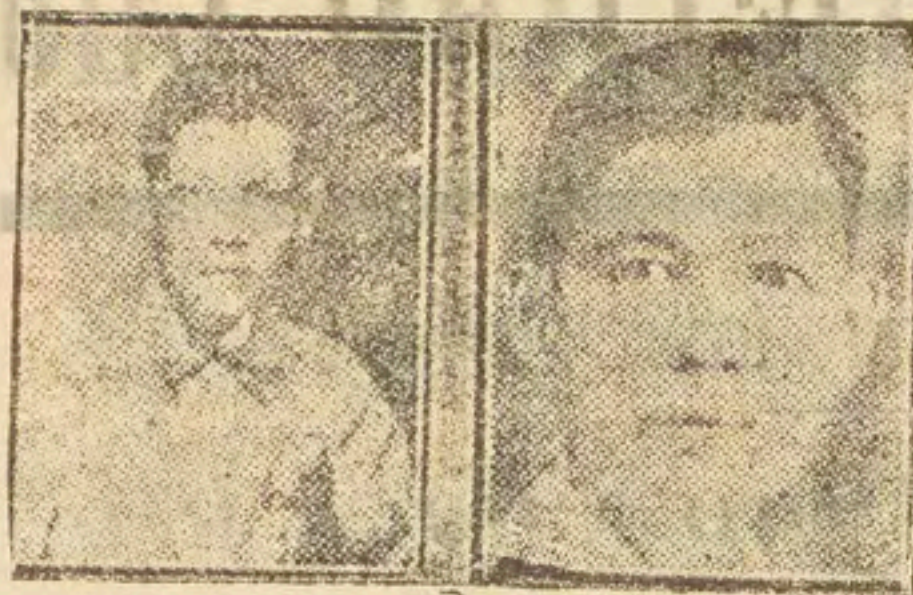
Nguyên-son hỏi em có chủ-trương thế nào, Nguyên-Thuận nói:

—Khê - phong huê - thượng trên miếu Quan-đế, vốn là một đệ-nhơn có tài nghệ kinh-thiên động-địa, xuất quỷ nhập thần. Để em lên núi van lạy ngài mở lượng đại-từ đại-bi, truyền dạy cho em một vài môn võ-nghệ, mà em xin ngài truyền dạy mau thành tài, rồi em đến Thái-hồ tìm kẻ thù cho được, chính tay em đâm nó chết để báo thù chocha, thì em mới thỏa nguyện. Em dốc lòng báo cừu, thế nào cũng có một ngày thành công.

Nguyên-son gật đầu, không nói gì. Nguyên-thuận nói tiếp:

—Hiện tại nhà mình có ba gánh nặng, ba anh em ta phải chia nhau ra mà gánh vác. Thứ nhất là tìm kiếm thi-thể phụ-thân, đem về an-táng tổ-phần, thì đa-ca đi lại Thái-hồ đã quen, lại rõ biết nơi đã xảy ra đại-nạn, vậy thì đa-ca nên lãnh lấy việc đó. Thứ hai là hầu hạ lão-mẫu, lo liệu gia-đình, thì về phần việc Nhị-ca. Đến thứ ba là học tập võ-nghệ để giết cừu-nhơn mà báo thù cho cha, thì em đây tuy là bất-tài, em cũng xin gánh hết trách-nhậm.

BỎ HÚT

Lúc chưa gặp thuốc

Nhật-Tân-Hoàn

Lúc đã gặp thuốc

Nhật-Tân-Hoàn

Lấy chỉ làm bằng có chắc cho bằng trông vào chữ nhơn là người lâu nay tiêu tụy vì ả Phù-dung mà nay đã thoát khỏi, mập mạnh, nên cống hiến thuốc Nhật-Tân-Hoàn cho đồng bào ai còn đương đắm đuối.

Thuốc không pha, không dùng chất độc nội trong 30 hườn thì mạnh.

Giá mỗi hộp 5 hườn 1 \$ 00.

Thuốc Nhật-Tân-Hoàn dùng toàn thuốc Bắc, bảo chế theo toa của ông Docteur Nguyễn-văn-Nhả cho.

Viết thơ và mua thuốc, gởi cho

Dương - văn - Xù
à Căungan (Travinh)

Chụp hình, rọi hình, họa hình

TẠI HỚN-QUẢN (THỦ-ĐAUMỘT)

Quý ngài ở các miền: Kratié, Budop, Snoul, Lộc-Ninh, Quan-lợi, Xacam, Xacát, Xatrach, mỗi khi có việc vui buồn, đưa đón quan chức, mà muốn có tấm hình làm kỷ-niệm, xin viết thư ngay cho M. Nguyễn-đức-Quý, Photographe à Hónquản, thì lập tức M. Quý đem máy chụp hình đến liền tận nhà quý ngài.

BÂY GIỜ MỚI KHỎI SỢ???

Người đương ghiền Á phiện nên nhớ Phù-Dung trục độc số 20 là thánh dược uống vào trừ bốn uất, ăn ngủ ngon tây nhựt ố, dầu và độc Á phiện tích tụ lại thâm cẳng cổ để trong ruột gan ra hết thấy mà ghê sợ, thì khỏi sợ mất bụng da chỉ mới xanh má cốp mà trở nên mập mạp hồng hào.

Người muốn giải nghệ sau khi đã uống Phù-Dung rồi thì uống Đông-Pháp giới yên số 19 chắc chắn bỏ ghiền rất mau và dễ dàng vì thuốc làm tiêu tan nổi các độc Á phiện trong các giây thần kinh, đã được 1 bác sĩ Langsa công nhận thật hay.

Nhà thuốc

ĐINH-THÀNH-SONG

112, Rue d'Espagne SAIGON

M. NGUYỄN-HỮU

Chiromancien

21, Rue Verdun - SAIGON

(Coi tay theo tây)

Thời-vận làm ăn, ái-tình, kiện thua, đời mình có từng số được không? Chẳng những biết mấy điều vừa kể trên, ngoài ra coi tay còn biết được bệnh: vậy mới là lạ. Nếu, muốn biết tương lai đời mình, chỉ có M. Nguyễn-Hữu, có thể coi trúng cho anh, chị em mà thôi.

Vì M. Nguyễn-Hữu, có biệt tài về nghề coi tay và, cam đoan coi trúng 100 %.

Xa không đến được, xin in 2 bản tay vào giấy, với một số tiền bằng mandat, 7 ngày có thơ trả lời; và nên cho biết bao nhiêu tuổi.

2\$ coi 2 năm. Thơ từ xin do địa chỉ trên đây.

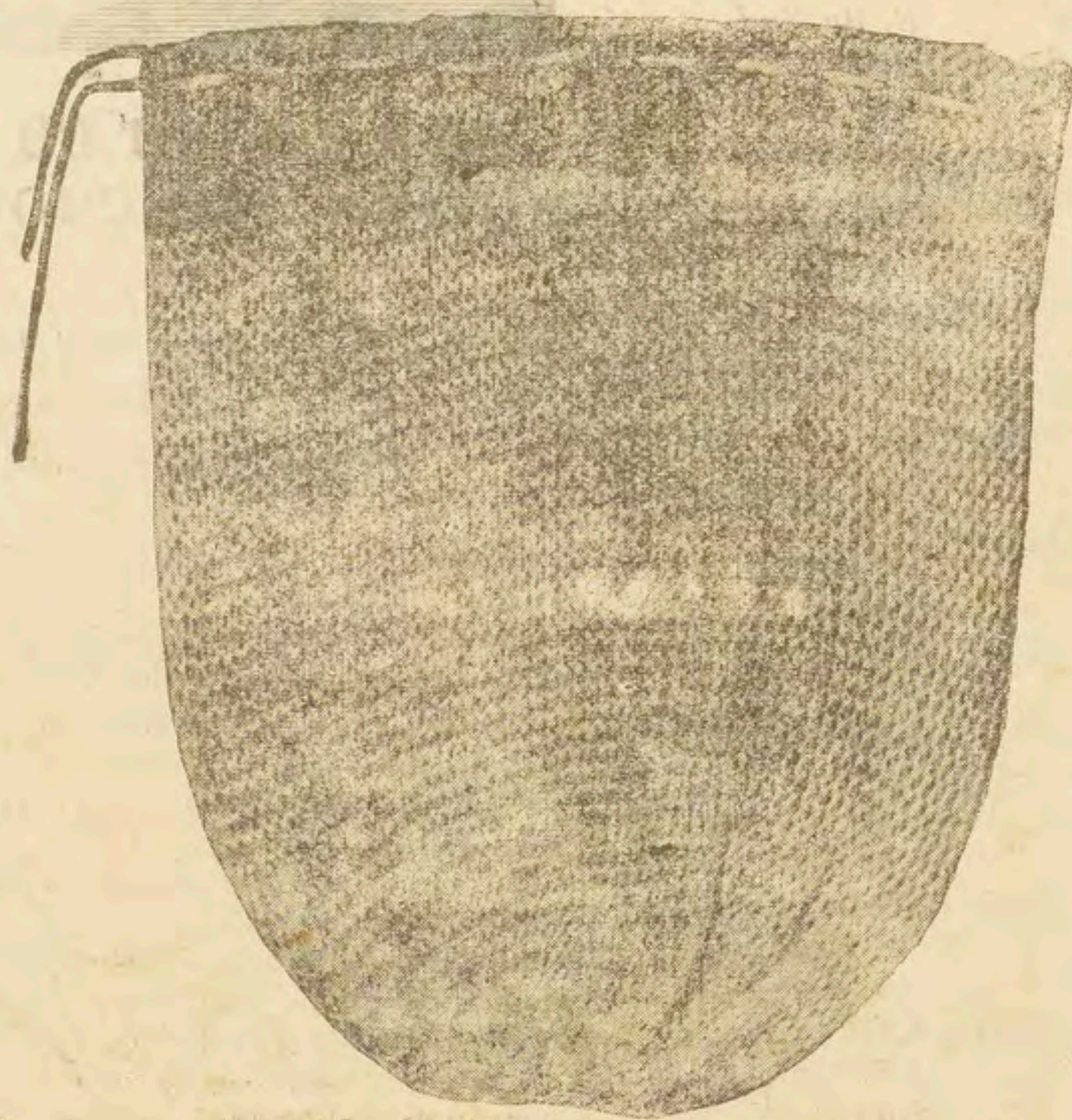
MẤY LỜI GIỚI THIỆU

AU CHIC - SAIGON

Tiệm may Âu phục ở đường Amiral Coubet n° 25 chủ nhân là **TRẦN MÃN**, là một tiệm may kỹ lưỡng đúng mode 1937 vậy quý ông quý thầy đến đo may một lần thì rõ

MANCHON CID

Autoform Soie GARANTIE. KIỂU 81/3716 BÁN LẺ 0\$ 25
Importé d'Allemagne

Sáng, Bền, Rẻ

Tháp đèn Noel

Succès Aida

Continental

V. . . V. . .

EXCLUSIVITÉ

E^{ts} **F. Van-Vovan**

164, Rue Colonel Boudonnet

SAIGON

Tél: 21.475

SUCCURSALES: BENTRE ET MYTHO

TRÁNH CẢNH PHỤ-PHÀNG

MÔI khi nghe nói Huế là tự - nhiên ta tưởng - tượng ngay đến cái nhả - thú chơi thuyền nghe hát trên sông Hương, hay là những cuộc phiếm - du trên núi Ngự - bình. Nếu ai đã trải qua một cuộc đời lãng-mạn ở đó, tất sẽ thấy cõi lòng mình man-mác bồi-hồi, nhớ lại những cuộc tình-duyên trong mấy năm xưa. Tại ta như còn văng nghe cung đàn nỉ - non réo-rất, đưa khúc bi - thương ai - oán hay động tình-tử ái-ân của một ca-nhĩ e-lệ mà có cái sắc đẹp mê-hồn. Rồi tìm ta thốn-thức, rồi lòng ta ngậm-ngùi...

Huế là quê-hương của khách si-tình.

Huế là nơi ẩn-dật của những quã tìm đau đớn.

Năm nào, Sinh cũng trở về sống với non nước ấy trong mấy ngày nghỉ quý - hóa của chàng.

Trước chỉ là một sự tình-cờ quyến rũ.

Một đêm, một người bạn của chàng đưa chàng đi thưởng-ngoạn bằng thuyền cái cảnh «gió mát trăng trong» của sông Hương. Cái thú lênh-đênh trong cõi mơ-hồ, nghe sóng vỗ nhịp bên mạn thuyền và nhưt là nghe cung đàn điệu hát, làm cho chàng vô-cùng quyến-luyến say - mê non nước ấy. Chàng thấy cõi đời trở nên thú - vị. Thú-vị êm-ái như một bài thơ hay.

LUC bây giờ, mảnh trăng ra khỏi vùng mây đục. Một lần ánh-sáng mới mẻ rọi khắp bầu trời. Mọi vật đều đổi ra quang-cảnh khác. Mặt nước trắng xóa, sáng chói như một tấm pha-lê.

Sinh bảo bác-lái thuyền chèo đi cạnh bờ, dọc theo rừng thông. Con thuyền chen lách trong đám lau thưa. Thỉnh thoảng từ trong bụi rậm, một đôi con le-le hốt hoảng vụt bay lên không, giọng kêu chao-chát, phá tan trong khoảnh-khắc sự im lặng của đêm khuya thanh vắng.

— Mộng-Nga !

Nghe tiếng gọi, nàng vội buông đàn, hình như lúc ấy tâm-lòng nàng còn thốn-thức tẻ-mê. Nàng rón rén theo Sinh ra ngồi trước mũi thuyền.

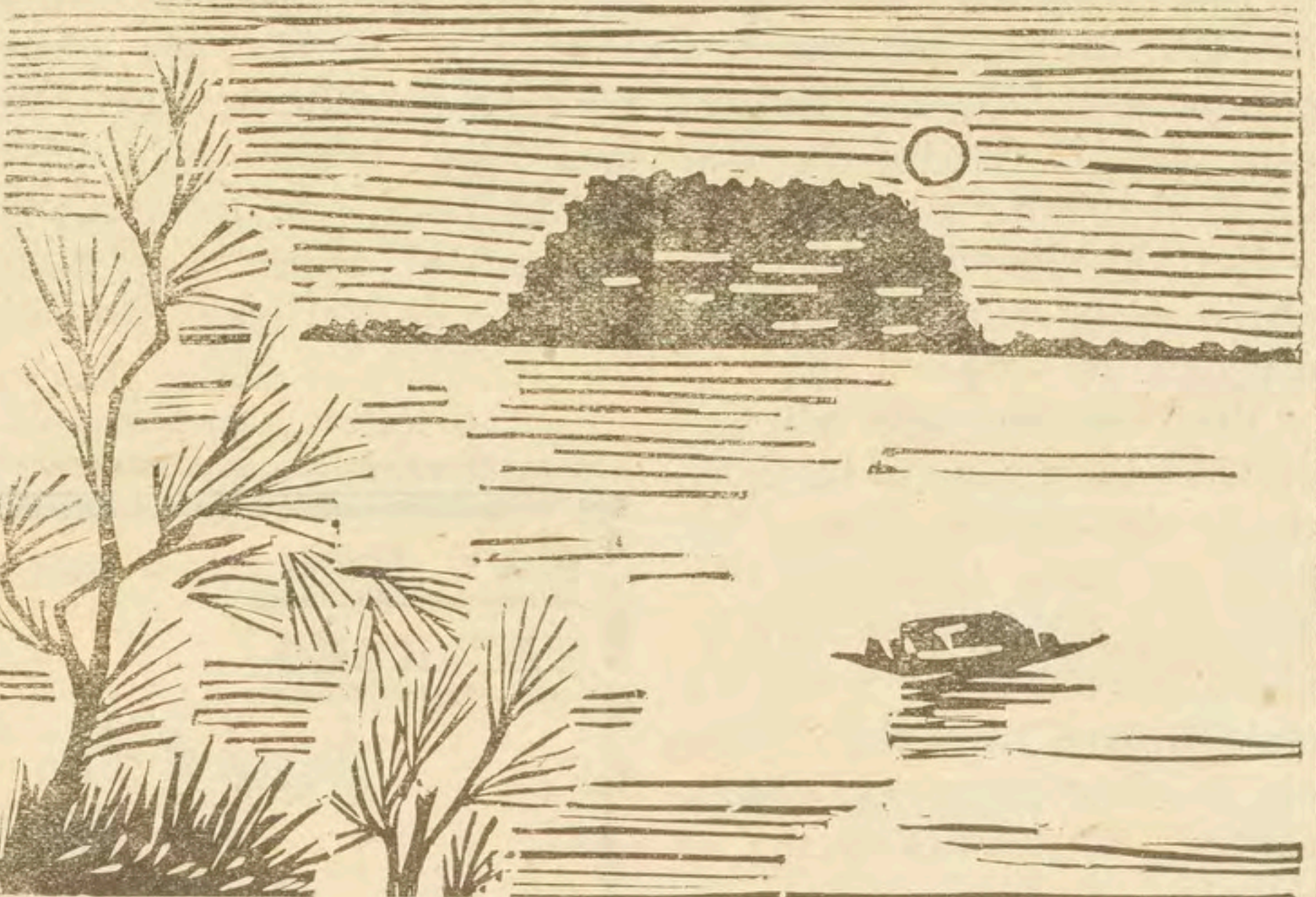
Sinh âu yếm nhìn nàng rồi vội vàng hỏi :

— Thề nào Mộng-Nga em có thể trả lời cho anh biết chớ ?

— Không nàng đâu anh ạ ! Em van anh, anh đừng nhắc nhở đến chuyện ấy làm gì. Em thành thật thương anh. Có lẽ lần này là lần đầu của em biết

đến hai chữ ai-tình. Nhưng không thể... em không thể lấy anh ! Nói đúng ra em không để anh lấy được bao giờ. Một người thanh-niên có học thức, có chức phận như anh mà đi lấy một con đi, thật là quái gở ! anh không sợ làm bia miệng cho thiên hạ hay sao ?

Bia miệng à ! anh yêu Em thì lấy em. Anh có làm điều gì tội lỗi đâu mà sợ thiên-hạ mỉa mai !

Đã biết thế, nhưng anh chưa hiểu m t tí gì về cuộc đời, cái cuộc đời đầy những chuyệ i eo le...

Sinh ngắt lời :

— Anh không cần đến lời bình phẩm của thiên hạ, đầu cho khắc khe đến mấy. Linh hồn của anh trút qua em hết một phần rồi. Mộng-Nga ơi ! em sẽ là vợ anh. Em sẽ là người bạn trăm năm của anh.

— Sao anh chóng quên thế ! Em đã nói với em những gì ? Để anh nhắc lại nhé !

Sinh khoát tay :

Thôi đừng nói nữa ! em vẫn đinh-ninh với thành-kiến hẹp-hòi của em. Hạnh-phúc gia-đình mà cho là buồn tẻ ư ? Sao em không thể cùng xây đắp một nền hạnh phúc lâu dài bền bỉ ? Mộng Nga ! Em không biết rằng đương lúc em đi tìm những lạc-thú mới mẽ để kéo dài cái kiếp phù-du này thì cái nhan sắc đậm đà của em cũng lần lần phai lạt, sẽ đi đến cõi tiêu-tụy, cùng một số kiếp với hoa. Một cảnh phụ-phàng tàn-nhân, rất đau đớn, sẽ đợi chờ em sau khi sắc-đẹp đã từ giả em đi muôn năm không bao giờ trở lại. Em bị một ảo tưởng ám-ảnh. Em chỉ đeo đuổi đi tìm những lạc-thú mộng-mạnh !

Mộng - Nga đưa mắt nhìn ngoài quãng trời xa xăm mù mịt, bàng - kháng nghĩ ngợi. Bỗng nàng chép miệng lầm bầm :

— Những lạc - thú nào mà chẳng mộng mạnh !

Rồi nàng nói tiếp :

— Một lạc - thú mộng mạnh

mới là một lạc thú. Cái hoa đẹp là một cái hoa chóng tàn. Nếu em mà lên được cõi Niết-bàn thì em chỉ muốn sống trong một thời gian ngắn ngủi thôi. Thời đời kiếp kiếp phải ở đó thì em sẽ chán nản và thấy khổ khổ vô cùng. Thế ấy thà đừng giải thoát còn hơn !

— Em thật trung-thành với kiếp giang-hồ.

Không đề ý đến những câu ấy Mộng-Nga nói tiếp :

— Vả lại em sẽ tránh... sẽ tránh được cái cảnh phụ-phàng tàn-nhân anh vừa nói đó. Cái quãng đời sau em cho là thừa. Không cần có và đối với em không nên có nữa ! Đóa hoa khi đã héo sao không tàn tạ ngay, còn lưu luyến mãi chi trên cành ?

Rồi nàng gục đầu vào lòng Sinh, cười sặc sụa mà giọt lệ từ từ chạy quanh khoé mắt.

NĂM năm năm sau. Bẵng đi một độ dài đằng đẵng, Sinh ta không có dịp đến Huế.

Nhưng một hôm chàng trở lại non nước ngày xưa với một tâm-hồn ủy-mị, khao khát tình yêu. Chàng trở lại như một con chim đi tìm ánh sáng của bầu trời xa lạ.

Chàng vẫn thấy lòng mình trống-trải lạnh-lùng. Đời chàng tuy đã có đôi bạn mặc dầu. Chàng đã kết hôn với một người cũng là con nhà môn-đương họ-đối với chàng. Việc cưới gả như một cách buôn bán. Nhưng chàng có kể gì cái vết nhơ của xã-hội ấy ! Quý hồ làm tròn chữ «hiếu». Chàng phải miễn-cưỡng yêu một người mà chàng không yêu. Người ấy chỉ biết phục tùng với cái số-mạng mà xưa nay người ta vẫn tin là một cái duyên tiền định đã sắp đặt cho bao nhiêu cặp vợ chồng. Nó không đi dịch bao giờ.

HỒM ấy, một buổi chiều êm-ái, Sinh với Mỹ — một người bạn thiết của chàng ở Kinh — đi chơi thuyền trên sông Hương.

Một lúc, cõi lòng lâng-lâng khoan-khoái, chàng nhắc lại những cuộc tình - duyên năm trước cho bạn nghe, Mỹ vụt hỏi :

— Mộng-Nga nào thế?... Phải Mộng-Nga vừa mới từ từ đấy chăng ?...

Nói xong, Mỹ vội rút một tờ báo để trong khoang thuyền ra đọc cái tin có danh-ca bạc mạng cho Sinh nghe. Sinh tẻ-mê sững sốt. Nhưng khi Mỹ đọc tới bức thư mà người ta tìm thấy để trong hộp phấn của nàng, thì Sinh hoa cả mắt, chàng vàng cả người, không trấn định được tâm thần nữa.

Bức thư ấy viết một tuần trước ngày nàng từ từ.

Anh Sinh

« Anh còn nhớ những lời em « đã nói với anh năm xưa ? Anh « ạ ! Em đã tránh được cái cảnh « phụ-phàng tàn-nhân ấy rồi. « Em không muốn nói thêm cái « quãng đời không thú-vị, nó « lạnh lùng như mấy buổi mùa « đông ! Đóa hoa khi đã héo sao « không tàn tạ ngay, còn lưu- « luyến mãi chi trên cành ? « Em chúc anh ở lại mạnh giỏi. « Em yêu quý của anh.

MỘNG-NGA

Sinh ngả lãn, chết giấc. Mỹ và mấy người trong thuyền xúm lại, gọi mãi chàng mới tỉnh.

H. CÁC

MỘT MÓN THUỐC TIỀN

AI HO ?

mà uống thuốc nào cũng không hiệu nghiệm, không dứt tuyệt, thì nên uống thuốc của

GIA - BƯU - ĐƯỜNG

Nº 90, Tổng đốc Phương CHỢ LỚN

Có thuốc ho rất thần-hiệu. Bất cứ đàn bà, con nít, ho gió, ho đàm, hoặc lâu hoặc mau, uống thuốc nước này hết bệnh liền.

Người đang mạnh uống thuốc này cũng bổ tinh thần khoẻ kh ản.

HÊ THẬN HƯ

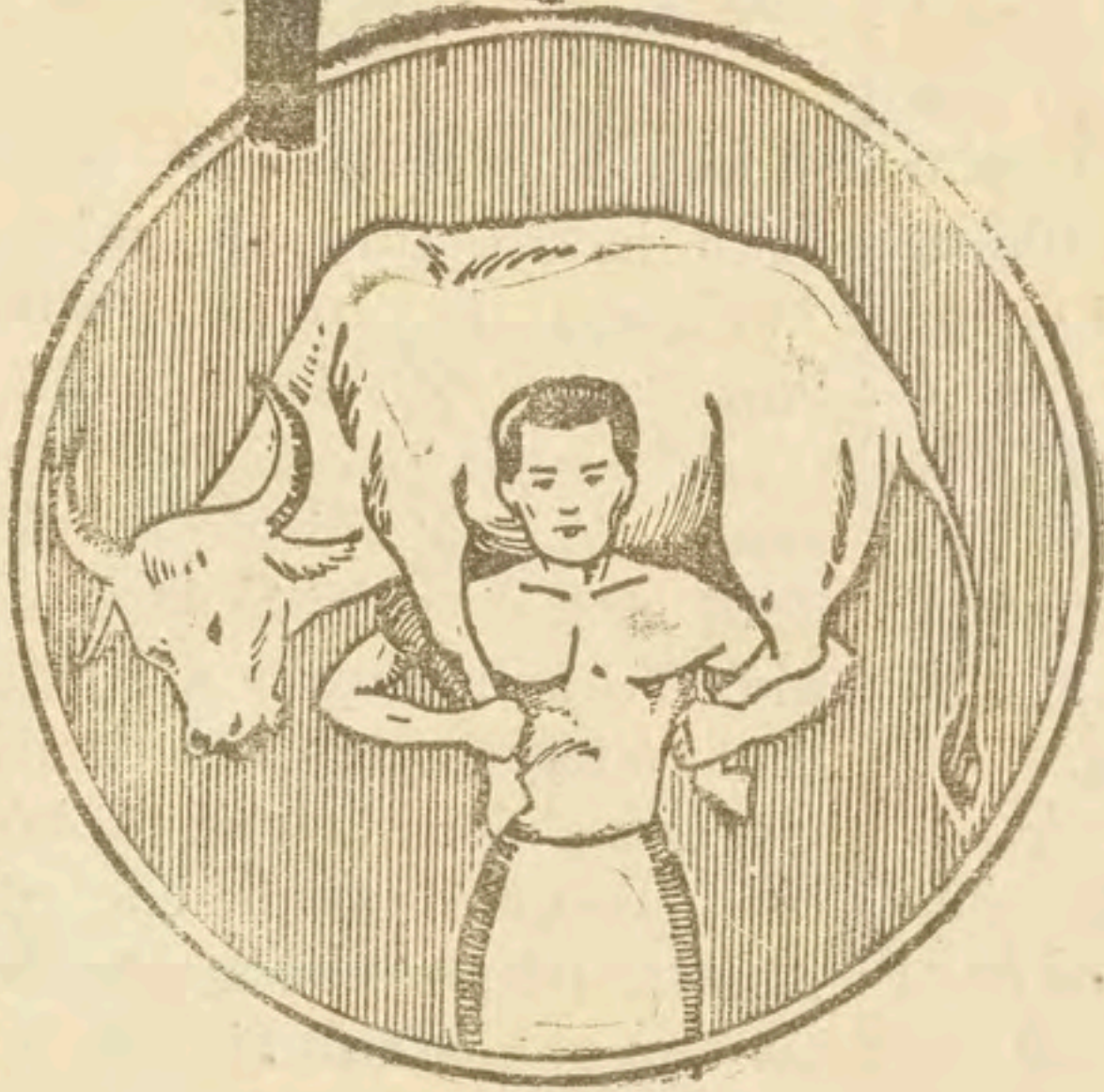
tức nhiên phải đau lưng

Người già cả trong mình suy yếu bạc nhược, thận-thủy không dâng sung túc đầy đủ, tức nhiên hay đau lưng, mỏi gối, mệt nhọc và ăn uống không dặng ngon cơm, đêm lại ngủ rất ít, hay mắc đi đại đêm, lở tai lưng bưng, mắt hay lóa, hay chán vẩn xây xẩm, tinh thần lơ yếu hãy dùng ngay thứ thuốc bổ khí huyết và bổ thận kêu là SÂM-NHUNG BÔ - THẬN-TINH hiệu ME CON của Phức-Dáng, 130, rue de Paris - Chợ Lớn, trong một vỏ Op.60 sẽ thấy hết bệnh trên đây, thuốc hết sức hay và dặng nhiều người có dùng qua một lần đều khen là công- hiệu chắc chắn linh-nghiem.

Thuốc này dùng hòa với rượu uống xen lọa vào bữa ăn rất ngon thơm đẹp miệng bổ khỏe vô cùng, chẳng những trị người già cả có bệnh trên đây công hiệu vô cùng lại trị người thanh-niên, chơi bởi sắc dục vô chừng sanh ra bệnh di-tính huyết-tinh cũng hoàn toàn là linh nghiệm.

Saigon bán tại Nhơn-Hoàng số 15, Amiral Courbet. Cholon Bạch-Loan 300, rue des Marins.

FORTONIC

RƯỢU BÒ
MÁU BÒ
CỦA BÁC-
SĨ VÉCET
— PARIS —

Trừ tuyệt các chứng bệnh đau máu hư huyết làm cho thân thể con người ốm o xanh, nhưc mỗi đau lưng, tức ngực, ăn uống không tiêu. Đờn ba con gái thường có huyết bạc, máu huyết không đều nước da vàng mét, con mắt có quầng đen, con nít ốm o da thịt không dặng nở nang, trí hóa lù-mù học hành chậm hiểu.

Y-giới Pháp và các Đại Y-viện rất hoan-nghinh và công nhận rằng thuốc **FORTONIC** trừ tuyệt các chứng bệnh lao lực, đau máu rét, ban và bệnh lao. Hay nhưt là đàn bà có thai và sau khi sanh thai nên uống.

Tổng Đại-ly trong cõi Đông-Pháp.

GRANDE PHARMACIE DE SAIGON

Nguyễn - van - Cao

Docteur en Pharmacie

12 124, Bd. Bona d (ngang nhà Thương-Thủ) SAIGON

CHỊ EM MUỐN CÓ MỘT BỘ ĐỒ HẠP THỜI THÌ ĐI NGAY LẠI TIỆM

LIÊN - HOA

110, RUE LAGRANDEIRE

SẼ ĐẶNG VỪA Ý. CÓ BÁN CHEMISES THEU NHIỀU KIỂU RẤT MỚI RẤT ĐẸP

HẠT MƯA SA

MOT TRUYỀN THẬT TRÊN RỪNG

Tào Khê viết

Quang lắc đầu một cách tuyệt vọng mà nói :

— Anh hãy cho em như thế, em rất cảm ơn, vì anh có lòng tốt muốn cho vợ chồng em ăn ở với nhau thuận hòa. Bảo em nhin, em xin nghe, nhưng nói rằng chồng em sẽ biết ăn năn, em không chắc. Vì từ trước tới giờ, đã biết bao lần em khuyên đồ chồng em nên lo ăn lo làm, mà chồng em không chừa nét xấu một ly nào. Em không thể nào mà tin được nữa là chồng em sẽ biết ăn năn.

Nói dứt, Quang nhìn tôi mà cười một cách cảm động. Cái cười ấy như vừa lấy cho số phận không ra gì của mình, vừa để tỏ lòng cảm tạ kẻ vì mình mà khuyên bảo.

Trước kia, tôi thương hại cái phận số của Quang, theo lòng trắc ẩn chung cả loài người sẵn có. Bây giờ lại thương hại Quang hơn nữa vì tôi biết Quang rõ ràng hơn. Tôi biết rằng nếu gặp hoàn cảnh tốt, Quang có thể là người vợ hiền. Cái đức tính nhẫn nhục, sự chịu cam khổ của Quang đối với chồng, sự dễ dãi của Quang đã nhiều lần tôi được rõ: khiến tôi thêm ái ngại cái duyên phận hẩm - hiu của nàng.

Vợ-vần, nhiều khi tôi muốn biết đến cái lắt - leo, trớ - trêu của Tạo-hóa, sao lại bắt một người có chút nhan sắc, có tính dễ dãi, có đức nhẫn nại như Quang mà phải chịu những hình phạt khổ sở về nỗi chồng con ? Rồi tôi sinh ra tin ở tương mạng. Ở cặp mắt của Quang, cặp mắt đa tình đầy mộng ảo ấy nó bắt Quang phải chịu lấy sự đau thương, phải hứng lấy điều thống khổ.

Tôi lại nghĩ xa hơn nữa.... Một ngày kia, nếu lòng nhẫn nại đã kiệt, sự cam khổ đã cùng Quang không thể chịu ở vợ chồng được nữa, Quang bỏ nhà ra đi, thì sẽ đến thế nào ?

Mà sự ấy có thể tới nơi được lắm. Vì một người như Quang bao giờ cũng khao - khát tình yêu để giải tỏa nỗi lòng. Quang có nhan sắc, người yêu Quang sẽ có, nhưng không biết yêu thật hay yêu giả mà thôi. Đến lúc Quang kêu khổ với họ, rồi họ sẽ ru Quang đi....

Rồi đến thế nào nữa ? Cứ cặp mắt đa tình mộng ảo ấy, cặp mắt đẹp về sắc mà xấu về tướng, nó sẽ bắt Quang phải khổ nữa, khổ đến nỗi phải đem thân vào chốn dơ bẩn giang hồ.

Tôi vội - vàng xóa cái ý nghĩ ghê tởm ấy đi, vì tôi không muốn tưởng-tưởng đời Quang đến thế. Nhưng cũng vì ý nghĩ ấy, mà trong khi nói

chuyện với Quang, tôi phải hết sức thận trọng, không dám đề lộ một lời nào xui dục lòng buồn của Quang, và bao giờ tôi cũng vẫn khuyên nàng một mực chịu nhẫn nại.

Nhưng mỗi lần tôi khuyên thì Quang hay tỏ lòng phần uất của mình bằng một lời mợc mợc :

— Nhưng mà nhiều khi em tức lắm-

Rồi Quang ngẫm nghĩ hồi lâu và nói :

— Anh khuyên em là phải, vì em biết là anh có « thương » em nên anh mới bày. Nhưng nếu khi nào em bị đầy đọa quá, thì anh bảo em nên làm thế nào ?

Thình lình, tôi không đáp. Ừ, làm thế nào ? Vì đã người là người chớ có phải là khúc gỗ đầu, mà bảo ai muốn vát ngang vát ngửa thế nào cũng được ?

Anh đồ Mai là một người đánh bạc dữ tợn, anh chỉ mê đánh xóc đĩa, có bao nhiêu vườn ruộng đều theo bốn đồng tiền sắp ngửa mà đi sạch sành sanh. Có thể nói được rằng Trời sinh ra anh để đánh xóc đĩa. Vợ anh khuyên anh chừa thói cờ bạc đi, anh bảo là đầu cha anh chết mai chôn, tối hôm nay anh cứ đi đánh bạc đã. Anh lại nói vì phỏng gặp một tai nạn gì mà anh bị cụt tay, anh cũng cứ mượn người mở chén.

Anh đi làm rừng có tiền. Nhưng tom góp được bao nhiêu anh đánh bạc hết. Rồi về khao tiền vợ để đi đánh nữa. Lễ tất nhiên là vợ anh phải lời nặng tiếng nhẹ với anh, thế là anh đánh đập. Hay vợ anh không chịu đưa tiền, anh cũng đánh, đánh cho đến khi vợ có bao nhiêu phải bỏ ra, thì anh mới chịu tha.

Như thế bảo một người vợ phải tùy đến thế nào mới vừa lòng chồng được ?

Thành ra vợ chồng nhà đồ Mai cãi nhau đánh nhau luôn. Hai, ba ngày một lần, cái kịch tàn khốc ấy như diễn rồi tái diễn, tam tứ diễn mãi. Mỗi lần như thế, là chị đồ Mai lóa máu không thì cũng sưng mặt, thâm

tím cả người.

Nhưng mấy lâu nay vợ chồng anh đồ Mai lại ít đánh nhau cãi nhau, rồi khi có to tiếng cãi lời thì cũng chỉ một lát rồi yên lặng. Tôi có hỏi Quang làm sao mà hòa-hảo như thế, nàng nói :

— Bây giờ, anh ấy làm được đồng nào mà cờ bạc, em cũng để mặc không nói nữa. Nếu có đưa tiền cho em giữ, em cũng giữ, mà muốn lấy khi nào em cũng đưa ra. Có thể thì thôi hết đánh nhau, cãi nhau.

Nói rồi, Quang nhìn tôi mà nhoeo miệng cười, nhưng đôi mắt nàng lại trơn-uớt lệ.

Một buổi trưa, nghe bên nhà đồ Mai có tiếng cãi cọ, tôi cũng cho là việc thường. Nhưng sau tiếng cãi nhau to lên, rồi tiếp đến tiếng sinh-sịch, và tiếng la khóc. Tôi biết là vợ chồng đồ Mai lại đánh nhau rồi, và lấy cớ là chạy sang xem, nhưng cốt sang để cho biết Quang ra thế nào.

Tôi thấy Quang nằm nghiêng giữa đất, tóc-lai rũ-rời, máu ra cả miệng và đỏ lôm cái áo cánh

trắng. Nàng bị đánh đau quá, đến nỗi chỉ nằm rên chớ không khóc van được nữa. Anh đồ Mai, một tay xoắn lấy tóc vợ, một tay cầm cây gậy tròn mà giáng xuống mình vợ anh không nghĩ. Anh đánh dữ hơn người ta đánh con bò ăn lúa, tàn bạo hơn một thằng ăn cướp hành hạ khổ chủ.

Cho đến ai cũng không có thể làm thinh mà nhìn cái cảnh giã man ấy. Nhưng tôi, dầu có muốn cũng không có quyền can-thiệp, mà không thể yên lặng nhìn Quang bị đập vùi. Tôi đành bỏ ra về, trong lòng đầy sự thương và giận.

Một lát sau, ôi giã man đến thế nào ! anh đồ Mai, vẫn xoắn lấy tóc vợ, lôi Quang ra ngoài sân, còn Quang cứ nằm dài dưới đất, để cho chồng nắm tóc kéo đi trườn-trượt. Giữa sân, anh đồ cứ cầm gậy giáng tay đánh lấy đánh để, Quang cứ nằm lẳng, không động đậy, không rên-rỉ, như một cái xác không hồn. Đánh chán, nghĩ tay, anh đồ Mai hăm hăm nói lớn :

— Tao lôi mày ra giữa này

tao đánh là để cho cha mẹ mày ở bên kia sông biết, để xem có làm gì nổi tao không ?

Anh lại cười gằn, và đồ phong-dao :

— Hừ ! Thương con thì đứng bờ rào, vợ ông ông đánh làm sao thì làm !

Rồi anh dữ-tợn nói tiếp :

— Mày phải biết tao có coi cái chết ra gì. Đây, tao cho mày biết tay nhé !

Dứt lời, anh chạy vào nhà bếp, đem ra một con dao sáng quắc, cầm lăm lăm ở trong tay. Anh đứng đưa lên một chân trái, cầm dao tự cắt một lát ở bắp chân mình, máu ra lênh-lánh. Anh lấy tay hứng máu ấy, anh đem bôi khắp mặt vợ anh đồ lôm, rồi với một giọng tự-khiêu, anh nói :

— Đơ, mày đã thấy tao chưa ?

Rồi anh cắt miệng cười ha-ha, một cái cười vô cùng độc-dạ.

(Còn tiếp)

MAY MAU !
CẮT KHÉO !

GIÁ RẺ !
LÀM KỸ !

NHÀ NAM

TAILLEUR MODERNE
16, Amiral Courbet - SAIGON

Có nhiều hàng tốt mới lại

SỮA
COM
CHIM

TỐT NHẤT